P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3 Kamratföreningars Tidskrift ◆ Utgåva för 2018

P 18 kf 37 - 44

A 7 kf 45 - 53

Lv 2 kf 54 - 61

KA 3 kf 62 - 71

Gotlands Försvarsmuseum 23 - 36

Gotlands regemente 3-17, 72 och 18.Stridsgruppen 18-21

Innehåll 2018

Mattias Ardin, chef P 18 3
Gotlands regementes återupprättande 4-7
Väduren Harald V 8
Fanförare Daniel Martell 9
Gotland åter i främsta linjen 10-11
Högtidsdag P 18, byggstart Tofta 12
Besök av USA:s arméchef 13
Utbildningsgrupp Gotland, UGG 14-17
18.Stridsgruppen 18-21
Försvarsberedningen, Björn von Sydow 22
Gotlands Försvarsmuseum 23-36
P 18 kamratförening 37-44
A 7 kamratförening 45-53
Lv 2 kamratförening 54-61
KA 3 kamratförening 62-71
Rekrytering Hemvärnet 72

Tidskriftens uppgift

- Sprida försvarsupplysning
- Vidmakthålla försvarsviljan
- Nätverka

Genomförande

Publicera artiklar från kamratföreningarnas verksamhet och dagsaktuella militära händelser på Gotland, i form av en gemensam tidning.

Bakgrund

På SMKR:s Rikskollegium 2000-02-27 diskuterades kamratföreningarna framtida roll. Resultatet var att sprida försvarsupplysning, vidmakthålla försvarsviljan och skapa nätverk i den egna kamratföreningens område.
I panelen: Frank Rosenius (stf ÖB), Bernt Östh, Åke Sagrén, Henrik von Vegesack, Gunnar Bengtsson och moderator Carl-Gustaf Hammarskjöld

KFT har hitills löst sin uppgiften under 16 år.

Det kan vi vara stolta över.

Redaktion: Göran Hellström, Mikael Karlsson, Lars-Göran Nyberg, Anders Nilsson, Rutger Edwards, Rutger Bandholtz, Nils-Åke Stenström, Hans Håkansson och Therése Fagerstedt.
Idé och form: Göran Hellström, Rota Prior.
Trydells Tryckeri, Laholm, december 2018.

2018 - året då Gotlands regemente återupprättades

Ett år har nu gått sedan riksdag och regering beslutade att Gotland regemente skulle återupprättas. Den 1 januari 2018 var ett viktigt datum för oss som är eller har varit aktiva vid något av öns regementen. Det var datumet då vi åter igen hade ett regemente på Gotland efter 12 års tystnad. Sedan dess har oerhört mycket hänt. Vi har rekryterat personal och tagit över hemvärnsbataljonen, utbildningsgruppen, skjutfältet och garnisonsansvaret från Amfibieregementet i Berga. Allt detta har skett samtidigt som övningsverksamheten för förbanden på Gotland har varit intensiv.

Den 21 maj genomfördes den officiella återinvigningen av Gotlands regemente under överinseende av Hans Majestät Konungen, statsministern, försvarsministern, ÖB och en mängd andra dignitärer. Det var en känslosam dag då fanan återfördes till regementet och marschen åter spelades. Särskilt roligt var det att mer än tusen gotlänningar var på plats, för att hedra regementet och uppleva denna dag tillsammans med oss. Det var extra glädjande att kunna presentera Harald V i samband med ceremonin.

Överlag har återupprättandet gått bra och följer den plan vi har satt upp. Den största osäkerheten har varit att hitta personal till regementet. Detta har gått över förväntan genom att några valt att flytta till Gotland och att andra, som slutade i Försvarsmakten vid förbandsnedläggningarna på ön, valt att komma tillbaka till Försvarsmakten.

Vi har också utmaningar, och lokaler har varit den största. Nu pågår bygget av det nya regementet för fullt och vi hoppas kunna lämna våra tillfälliga lokaler i början på 2021 och samla verksamheten till Tofta.

Återupprättandet av Gotlands regemente är långt ifrån klart. Redan under nästa år kommer vi att ta ytterligare steg. Nu vid årsskiftet kommer hela logistikfunktionen på ön att tas över, samtidigt som de första delarna av Skaraborgs regementes (P 4) verksamhet övergår till P 18. I slutet av året kommer sedan hela den 18. Stridsgruppen att överföras till P 18. Det är viktigt att komma ihåg att det kommer att ta många år innan regementet är helt återupprättat med en fungerande personalförsörjning och att ändamålsenliga byggnader och utbildningsanläggningar finns på plats.

Redan i år har vi åter igen haft värnpliktsutbildning på Gotland, av ca 30 värnpliktiga soldater har ungefär hälften varit kvinnor. Värnpliktsutbildningen kommer att fortsätta de kommande åren. Från 2020 kommer det förhoppningsvis vara en stegvis ökning av antalet soldater som utbildas på ön. En grundutbildning på Gotland är avgörande för regementet ur många perspektiv, men det viktigaste är att det ger oss möjlighet att rekrytera framtidens officerare, specialistofficerare och soldater. En nödvändighet för att regementet ska kunna ha tillräckligt med personal.

Särskilt glad är jag för det positiva mottagande som regementet fått av gotlänningarna. Vi känner oss verkligen välkomna tillbaka på Gotland. Nu gäller det att regementet åter igen blir en normal del av det gotländska samhället på samma sätt som det var innan nedläggningen. Här kan ni alla medlemmar i kamratföreningarna och tidigare tjänstgörande vid de olika regementena ge oss en hjälpande hand genom att vara våra ambassadörer i olika sammanhang.

ÖVERSTE MATTIAS ARDIN
CHEF GOTLANDS REGEMENTE

Hemvärnets fanförare, löjtnant Martin Gardelin, har överlämnat Gotlands regementes fana till arméchefen, generalmajor Karl Engelbrektson. Gotlands regementes chef, överste Mattias Ardin, beredd ta emot fanan för att lämna till 18.Stridsgruppens fanförare, förvaltare Daniel Martell.
Ceremonin leddes av HMK Carl XVI Gustaf i närvaro av bland annat statsminister Stefan Löfven, försvarsminister Peter Hultqvist , ÖB Micael Bydén, landshövding Cecilia Schelin Seidegård och regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin.

Gotlands Regemente-P 18 återupprättat 21 maj 2018

Foto Försvarsmakten

Konungen och chefen P 18

"En dag som vi längtat efter"

Inför en publik på drygt 1 000 personer, Hans Majestät Konungen, statsministern, försvarsministern och överbefälhavaren tog Gotlands regemente tillbaka den fana som för nästan 13 år sedan lämnades över vid nedläggningsceremonin.

Daniel Martell som lämnade över fanan den 28 maj 2005 var också fanbäraren som denna dag tog emot den igen.
– Det är mycket känslor i dag. Det var med stor sorg jag lämnade ifrån mig fanan förra gången och jag känner en oerhörd stolthet över att få vara den som återtar den och på nytt få föra den över gräset vid Oscarsstenen.
Även regementschef överste Mattias Ardin var märkbart rörd under sitt tal vid ceremonin.

– Det är fantastiskt att se att så många har tagit sig hit i dag för att fira den här dagen med oss. En dag som vi längtat efter och som nu äntligen är verklighet. Gotland har återigen ett regemente på ön.

Gotlands regemente upprättades den 1 januari i år och regementets uppgifter består i att samordna och koordinera all militär verksamhet på Gotland och att fortsätta utveckla försvaret av och på ön. En annan viktig uppgift är att tillsammans med Länsstyrelsen på Gotland hitta metoder och strukturer för ett starkare totalförsvar.
– Vi har en tydlig uppgift men vägen tar inte slut här. Vi är i början på en flerårig process där vi successivt kommer att växa och utvecklas i flera år framåt, sa regementschef Mattias Ardin.

Tre nöjda herrar; Micael Bydén, Stefan Löfven och Peter Hultqvist.

21 maj, annandag pingst 2018, var en strålande, solig dag och drygt 1000 personer hade kommit, till Oscarsstenen på Visborgsslätt, för att med egna ögon uppleva återupprättandet av Gotlands regemente.

En av de mest populära deltagarna vid ceremonin var baggen Harald V som gjorde sitt första framträdande som regementets maskot.

Ceremonin genomfördes under ledning av HMK Carl XVI Gustaf i närvaro av bl a statsminister Stefan Löfven, försvarsminister Peter Hultqvist, ÖB Micael Bydén, arméchef Karl Engelbrektson, generaldirektör Peter Sandwall, produktionschef Johan Svensson, förbandsproduktionschef Anders Callert, hemvärnschef Roland Ekenberg, insatschef Jan Thörnqvist, generaldirektör Maria Bredberg Pettersson samt flera regements- och flottiljchefer. Och inte minst i närvaro av landshövding Cecilia Schelin Seidegård och regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin.

TEXT THERÉSE FAGERSTEDT/GÖRAN HELLSTRÖM

FOTO MALIN STENSTRÖM/HELAGOTLAND.SE, KJELL OLSSON, FÖRSVARSMAKTEN, GÖRAN HELLSTRÖM

Länsråd Peter Molin (chef P 18 1999-2003), regiondirektör Peter Lindvall och Jan-Eric Nilsson, Gotlandsbolaget.

Konungen och chefen P 18 saluteras av kamratföreningarna; A 7, Lv 2, Fredsbaskrana Gotland, Flottans Män Gotland och KA 3. P 18 kamratförening var på plats men saknas på bilden. Arméns musikkår genomförde även en marsch genom Visby och gav på Stora Torget en lunchkonsert.

Så fick P 18 sin älskade maskot

Gotlands regemente är det enda förbandet i hela Sverige som har en levande maskot, och bakgrunden ser ut ungefär så här:

En eftermiddag i slutet på 1970-talet satt några av regementets chefer på mässen och småpratade. På en av väggarna hängde ett uppstoppat vädurshuvud, som ju är symbolen på regementets fana, och samtalet kom in på baggen. Bataljonschefen, som även var fårfarmare privat, ansåg att baggen på väggen såg lite klen ut och menade att han kunde leverera en livs levande vädur som uppvisningsföremål, med stiligare horn än stackaren på väggen. Engelsmännen hade ju levande djur som maskotar så varför skulle inte Gotlands regemente kunna ha ett gutefår? Sagt och gjort. Bataljonschefens bagge, som hette just Harald, hyrdes in och introducerades den 8 september 1979.

Harald blev snabbt omtyckt av både förbandets soldater och gotlänningarna och bandet till baggen blev starkare och mer visuellt än tidigare. Så när det sen blev dags för högvakt ville förbandet ha med sig Harald till det kungliga slottet. Att få tillstånd till detta torde ha varit en pärs, men i själva verket var det enkelt eftersom tidigare regementschefen var kommendant i Stockholm vid den tiden. Efter den första högvakten genomförts och Harald visat sig bli lika omtyckt i huvudstaden (av de flesta i alla fall) så fanns ingen återvändo. Trots att soldater kan ha retat sig på att behöva göra honnör åt baggen så blev Harald en viktig symbol och skapade stor gemenskap i förbandet. Men detta till trots har inget annat förband tillåtits att ha en levande maskot.

När det 2017 stod klart att Gotlands regemente skulle återupprättas var maskoten en självklarhet och sökandet efter en ny Harald inleddes tidigt. Det är ju inte bara att ta vilken bagge som helst och bara döpa den till Harald. Oh nej, det måste vara RÄTT bagge. Med rätt hornställning och rätt temperament. Det är ju trots allt symbolen för ett pansarförband.

Gutefåret är en härdig ras och har sitt ursprung så långt bak som till medeltiden. Det är ett får du vill hålla dig vän med för både tackor och baggar bär horn och de kan stångas och sparkas med besked! Många är historierna om värnpliktiga och officerare (även fordon och fastigheter) som åsamkats skada och värk.

Numera råder strängare och bättre regler och lagar vad gäller djurhållning så Harald lever inte längre på regementsområdet. Utan när Harald V inte tjänstgör eller deltar i ceremonier eller högtider så lever han tillsammans med sin familj och sina vänner på en gård på södra Gotland.

TEXT THERESE FAGERSTEDT
FOTO FÖRSVARSMAKTEN

Vid regementets återupprättande, 21 maj, bekantade Konung Carl XVI Gustaf sig med P 18:s maskot, väduren Harlad V.
Vädursförare, uppfödaren Katarina Amér, Sigrid Nygren, okänd, chefen P 18 Mattias Ardin, Hans majestät Konungen och chefredaktör Göran Hellström.

Jag känner sådan stolthet

Löjtnant Martin Gardelin, Gotlands regementes chef, överste Mattias Ardin, lämnar fanan till fanförare, förvaltare Daniel Martell.

Den 21 maj 2005 under nedläggningsceremonin av dåvarande P 18, var det Daniel Martell som bar fanan i fanvakten. Sorgen han då kände när han lämnade ifrån sig den beskriver han som fruktansvärt tung.

- Jag förstod inte beslutet. Det var med stor sorg jag lämnade ifrån mig fanan den dagen, berättar han.
Men det förändrade omvärldsläget och den osäkra säkerhetssituationen i närområdet sätter återigen Gotland på kartan ur ett militärstrategiskt perspektiv och i slutet på 2017 beslutar riksdag och regering att Gotlands regemente P 18 ska återupprättas. Ceremonin för återupprättandet börjar genast planeras och Daniel Martell, som är anställd officer i 18:e stridsgruppen, får frågan om han kan tänka sig att gå fanvakt även den här gången.
- Cheferna frågade om jag ville vara den som tog tillbaka fanan och jag tvekade inte en sekund, säger Daniel Martell.

Ceremonin för återupprättandet den 21 maj 2018, nästan tretton år på dagen sedan nedläggningen, blir känslosam för många både i publiken och bland deltagarna. Hans Majestät Konungen håller tal och det gör även statsminister Stefan Löven och ÖB Micael Bydén. Omkring 1000 personer har tagit sig till Oscarsstenen för att med egna ögon se svensk militärhistoria skrivas och media är på plats och sänder live.
- Jag sa till mina barn att de måste komma och titta. Min son sa att de inte fick ledigt från sin historielektion men då svarade jag att det här är nutidshistoria – ta med hela klassen, säger Daniel Martell och skrattar.

Men trots den stora publiken och de högt uppsatta deltagarna var inte Daniel det minsta nervös inför sin roll i fanvakten.
- Nej, jag kände ingen nervositet. Men jag känner en sådan stolthet och glädje över att jag fick den äran, det betyder så mycket eftersom jag lämnade ifrån mig fanan för tretton år sedan. Det går nästan inte att beskriva, avslutar han.

TEXT THERESE FAGERSTEDT
FOTO GÖRAN HELLSTRÖM, MALIN STENSTRÖM/HELAGOTLAND.SE

Fanförare, förvaltare Daniel Martell, framför fanvakten 21 maj 2018.

Gotland åter i främsta linjen

P 18 har återuppstått och den militära förmågan rustas upp på alla nivåer. Gotland är det synligaste tecknet på Sveriges nya beslutsamhet att slå tillbaka mot varje typ av aggression.

Klockan är 23:59 på nyårsafton 2017. Sverige räknar ner till tolvslaget och ett nytt år. På Gotland står en överste och tittar på sin klocka med ett nyårslöfte som inte liknar någon annans. Han lovar att han ska med alla tillgängliga medel bygga ett starkt och robust försvar på ön och höja tröskeln rejält för en potentiell angripare.

I nästan tretton år stod Gotland och gapade tomt efter nedläggningen av P 18 år 2005. Gotland kunde försvaras från fastlandet sades det då. Men säkerhetsläget i vårt närområde har förändrats och Sverige har riktat om till ett nationellt försvar igen – då behövs en permanent militär styrka på Gotland som kan lösa uppgifter dygnet runt under årets alla dagar.

Beslutet om att Gotlands regemente P 18 skulle uppstå i ny form kom så sent som i slutet på 2017 vilket egentligen bara gav överste Mattias Ardin och hans stab några veckor att verkställa det på.

- Det var lite som att vi fick lägga rälsen samtidigt som vi körde tåget. Men vi började inte med ett blankt papper, mycket fanns redan och var så pass bra att vi kunde bygga vidare utifrån det, säger överste Mattias Ardin.

Ett unikt regemente

Det är första gången i modern tid som ett nytt regemente sätts upp på det här sättet i Sverige och det har inte funnits några facit. Det är både små och stora frågor som måste hanteras och besvaras vad gäller allt ifrån kontorsfrågor till hur krigsorganisationen ska se ut. Och allt måste få ta sin tid.

När formen för Gotlands regemente står helt klar kommer det att vara en unik sammansättning av flera olika militära förmågor, stödfunktioner och enheter trots sin till synes lilla storlek.

Under året som har gått har P 18 vuxit i etapper och tagit över ansvar för Hemvärnet och utbildningsgruppen på Gotland, Tofta skjutfält och övriga territoriella ansvarsuppgifter. P 18 har också ett regionalt ansvar över totalförsvarsplaneringen tillsammans med andra gotländska myndigheter och företag och om inte allt för länge även 18:e stridsgruppen. År 2020 ska de olika delarna sitta ihop och fungera som ett regemente och då väntas även de första delarna av det nya garnisonsbygget så klara att flytta in i.

Vi bygger en tröskel med vår närvaro

Genom att ha soldater och militär förmåga på plats skapar Försvarsmakten en tydlig tröskel för en potentiell angripare. Det ger också skarpa signaler om att Försvarsmakten förstår det strategiska värdet av Gotland och hur ön bidrar till den operativa effekten av hela Sveriges försvar.

- Idag har vi soldater och förmågor här som innebär att en angripare måste fundera på om de är beredda att ta de risker som det innebär att komma hit. Det är bredden på förmågor och kompetensen hos soldaterna som kommer att vara styrkan i Gotlands regemente, säger regementschef Mattias Ardin.

Men trots P:et i P 18 så saknas pansarmarna i det nya förbandstecknet.

Det beror på att P 18 kommer att byggas av många olika kom-

Pansarskyttesoldat 18.Stridsgruppen. Omslagsbild på tidskriften Försvarsmaktens Forum i mars 2018.

Förberedelser inför plutons anfall.

Tre stridsvagnar 122, Leopard, och tre stridsfordon 90 under övning på Tofta skjutfält 6 februari 2018.

petenser och förmågor som alla härrör till armén men där inte alla hör till ett typiskt pansarförband, därför valdes armésvärden istället. Däremot är baskern svart och på den sitter pansarnäven som en påminnelse om historien och regementets ursprung. Många av de andra traditionerna som gamla P 18 hade kommer givetvis att fortsätta vara lika viktiga för det nya regementet. Som bland annat marschen, snapsvisan och maskoten Harald.

TEXT THERESE FAGERSTEDT
FOTO Bezav Mahmod/ Combat Camera, Försvarsmakten

" Det är bredden på förmågor och kompetensen hos soldaterna som kommer att vara styrkan i Gotlands regemente."

MATTIAS ARDIN
CHEF GOTLANDS REGEMENTE

Laddning av pilspetsammunition till stridvagn 122.

Högtidsdagen kändes i hjärtat

Den 5 februari 1811 blev Gotland först i Sverige med att anta en form av värnplikt, i och med Gotlands Nationalbeväring. När Gotlands regemente P 18 sedan etablerades blev 5 februari regementets högtidsdag och det firades varje år. Fram till 2005.

Den 5 februari 2018 återtogs firandet av Gotlands regementes högtidsdag och då vid Barshage på Tofta.

- Det känns i hjärtat att stå här idag med fanan och höra regementets igenkänningssignal på trumpet, sa regementschef överste Mattias Ardin i sitt anförande inför de förband och verksamhetsdelar som stod uppställda på Tofta skjutfält. Ett stort tack till alla som var med och firade.

TEXT THERÉSE FAGERSTEDT
FOTO BEZAV MAHMOD/ COMBAT CAMERA

"Äntligen på gång"

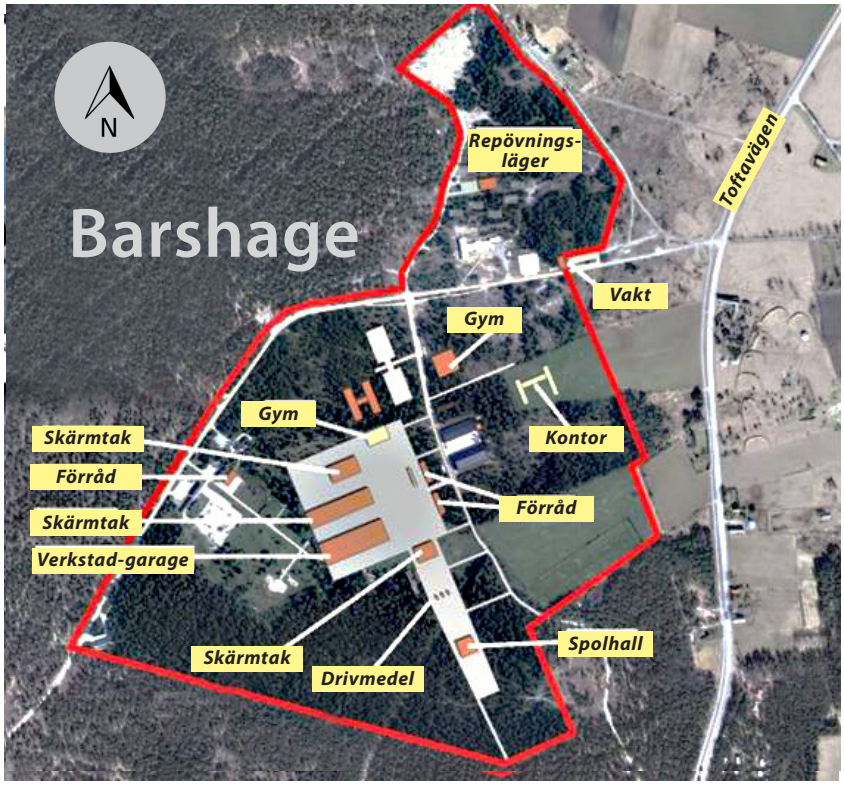
Fredag 16 mars och med trumpetfanfar och hela 18.stridsgruppen samlad togs det första spadtaget på Barshage, Tofta.

Spadarna hölls av Jörgen Andersson distriktschef Skanska, Gustaf Fahl chef FMV SPL, Urban Karlström generaldirektör Fortifikationsverket, Försvarsmaktens produktionschef generallöjtnant Johan Svensson, vice korpral Philip Larsson 18:e stridsgruppen och Stanley Englund distriktschef Peab

– Den här gången blir ordet ”äntligen” extra angeläget och viktigt att använda. Äntligen är vi igång med bygget av den långsiktiga lösningen för den permanenta militära närvaron som vi ska ha här på Tofta, sa Urban Karlström.

Den här typen av garnison som byggs på Gotland är den första som byggs sedan 1980-talet. Bygget på skjutfältet beräknas vara färdigt under 2020/2021 och har en total budget på cirka 1.150 miljoner kronor.

TEXT OCH GRAFIK GÖRAN HELLSTRÖM

De osminkade fr¨n vänster; arméchef generalmajor Karl Engelbrektson, arméchefen och generalen Mark Milley (ljusa kläder)USA, landshövding Cecilia Schelin Seidegård, 18.stridsgruppens chef överstelöjtnant Stefan Pettersson och regementschef överste Mattias Ardin.

USA:s arméchef inspekterade Gotland

Under två dagar i början på februari besökte USA:s arméchef, den fyrstjärnige generalen Mark A. Milley, Stockholm och Gotland för att fördjupa de samarbeten som redan idag finns mellan Sverige och USA.

Besöket inleddes med både formella och informella samtal på Karlberg mellan överbefälhavare Micael Bydén, arméchef Karl Engelbrektson, försvarsminister Peter Hultqvist och den amerikanska arméchefen Mark A. Milley med flera och det var en god och vänskaplig stämning.

Efter eget önskemål besökte även general Mark A. Milley Gotland, som av USA anses ha stor militärstrategisk betydelse i Östersjöområdet. Förutom en helikoptertur över den gotländska terrängen fick general Milley även provåka en av 18:e stridsgruppens stridsfordon 90 när en pansarskyttepluton och en stridsvagnspluton, Leopard, genomförde ett anfall med pilprojektiler, spränggranater, kulsprutor och eldhandvapen.

– Ni har ett av Europas viktigaste militära jobb, och ni löser det med både skicklighet och precision, sa en märkbart nöjd amerikansk arméchef som samtalade och skojade friskt med soldaterna efteråt.

Sverige har bara haft besök av en sittande amerikansk arméchef två gånger tidigare, 1945 av general Patton och 1996 av general Denis Reimer.

TEXT THERÉSE FAGERSTEDT
FOTO FÖRSVARSMAKTEN

Delar av 18.Stridsgruppen inväntar general Mark Milleys ankomst.

Ett intensivt år

Genomförd verksamhet (se även separata artiklar)

Året startade med genomförandet av stabsövningen Geltic Bear vid Ledningsregementet i Enköping. Övningen Geltic Bear utgör befattnings KFÖ förhemvärnbataljonens stabspersonal. Fokus för övningen var införandet av det nya stabsstödssystemet ISHV. Med kunniga egna instruktörer ökade staben sin förmåga att använda ISHV som stöd i sitt stabsarbete.

Under sommaren har UGG och bataljonen haft en hög beredskap att stödja samhället vid t.ex. brand. Lyckligtvis har vi på Gotland varit skonade från större bränder.

Efter sommaren har insatskompaniet genomfört sin årliga särskilda övning(SÖF) där huvudsyftet var att omförordna och nyutbilda kompaniet som skyddsvakter.

Ny chef 32.hemvärnsbataljonen

I höst har den nya bataljonschefen för 32.Hemvärnsbatalajonen major Jan Ericsson tillträtt sin tjänst. Tillsammans med chefen för 32.Hemvärnsbataljonen pågår planeringen för fullt inför verksamhetsåret 2019. Som grund för planeringar ligger utvärderingar, krigsförbandsvärdering, bataljonens krigsuppgifter och rikshemvärnschefens styrningar. Målet är att all verksamhet över året ska hänga ihop med en röd tråd i att bataljonen ökar sin totala förmåga.

När planen är klar återstår för UGG att tillse att kompetens finns för den verksamhet som skall genomföras under året. Vilket innebär att vi exempelvis kommer att utbilda oss i att ha egna instruktörer för pistolutbildning och öka kunskapen inom fältarbeten.

Utbildning av GU på Hallbro

GU hemvärn pågår för fullt med Hallbro som bas för utbildningen. I år är det 30st rekryter som utbildas och hälften är kvinnor. Vi utbildar för 32.Hvbat men även för 28.- och 29.Hemvärnsbataljonerna. I år är det tre gotlänningar på plutonen och det anser vi är märkligt med tanke på att det i år är en kombination av plikt och frivilliga som sökt utbildningen. Det borde vara möjligt att geografiskt öka antalet uttagna från Gotland. Frågan är lyft till central nivå.

När det gäller rekrytering till bataljonen upplevs det ett ökat intresse och ett av skälen torde vara att Gotlands regemente är etablerat. Det blir skillnad med närheten till olika funktionsföreträdare och en stab etablerad på Gotland.

Tillsammans med rekryteringsansvarig på UGG(ny befattning) är det möjligt att fokusera kring rekrytering på ett helt nytt sätt över hela året. Det är 19 anmälda till introduktionsutbildningen i november och totalt i år 32 stycken som genomfört utbildningen.

Jag och UGG ser framemot att utbilda och öva 32.Hemvärnsbataljonen tillsammans med Gotlands regemente under verksahetsåret 2019.

Avslutningsvis vill jag framföra ett stort tack till alla på UGG och 32.Hemvärnsbataljonen för ert arbete under året och önska er alla ett Gott Nytt År

KERMITH LARSSON
CHEF
UTBILDNINGSGRUPP
GOTLAND

Under midsommarhelgen reste en fanvakt från Gotlandsbataljonen till Estland för att delta i deras årliga firande av sin Frihetsdag. I år firade dessutom Estland sitt hundraårsjubileum som fri stat. Det svenska hemvärnet representerades av fyra soldater från 321 Hemvärnskompaniet på Gotland. De hade en trevlig upplevelse trots att det blev en annorlunda midsommar. Bilden är tagen i samband med förövning av firandet.

Deltagande både i Danmark och Estland

UGG och 32.Hemvärnsbataljonen har avtalade utbyten med hemvärnet i Danmark och Estland. I år firar Republiken Estland 100 år som egen nation och det har uppmärksammats med vårt deltagande i olika ceremonier både i Estland och på Gotland.

I Danmark deltog personal i Sommertraeffen, där gutarna fick flera framgångar

I den danska Sommertraeffen deltog personal från 32.Hemvärnsbataljonen. Vid ett av tävlingsmomenten i Danmark gällde montering av vapen med ögonbindel, kamraten gav instruktioner.

32:a hemvärnsbataljonen på Gotland genomförde båtpatrull i Slite hamn samt även hundpatrull och fotpatruller i Klintehamn.

Vi löste uppgiften

Under våren genomfördes ett historiskt beslut när överbefälhavaren beordrade hemvärnslarm något som inte övats på över fyrtio år.

Beredskapskontrollen visade att bataljonen är tillgänglig och löser uppgifter enligt de krav som är satta. Det finns självklart saker att utveckla. En av uppgifterna med kontrollen var att synliggöra hemvärnet. Ett exempel är när bataljonen löste en av uppgifterna och besökande personal från allmänheten rekryterades under själva kontrollen.

TEXT KERMITH LARSSON
FOTO THERESE FAGERSTEDT

Skarpskytt ur tillfört Hemvärnsinsatskompani täcker gruppen som agerar vid Smöjen.

Uppdraget för UGG

Uppdraget är att planera och utbilda samt öva 32.Hemvärnsbataljonen mot sina krigsuppgifter. Det andra stora uppdraget är att utbilda en pluton i grundutbildning hemvärn(GU Hv) och befattningsutbildning (FSU/BU). Vidare skall de även stödja frivilligorganisationerna med sin verksamhet.

UGG har genomfört KFÖ med 32.Hemvärnsbataljonen med syfte att öka soldatkunskaperna genom att träna enskilda färdigheter i vapenhantering, sjukvård och grundläggande stridssituationer. Den enskilde soldatens förmåga har generellt avsevärt förbättrats för att kunna verka med sitt vapen inom avståndet 0-200 meter.

Personliga färdigheter är ett fokusområde vid kommande övningar. Högst prioriterat skall vara uppgiften bevaka med stöd av skyddslagen.

TEXT KERMITH LARSSON
Foto Hans Håkansson

Ny tillhörighet

Utbildningsgrupp Gotland och skjutfältssektionen överflyttades från Amf 1 och tillhör Gotlands regemente P 18 från 1 juli 2018.
Skjutfältssektionen är från samma datum placerad organisatoriskt under chefen UGG.

Larmstyrka ur tillfört Hemvärnsinsatskompani anländer till Smöjen.

Personaländringar på UGG

Under året har det varit flera personalförändringar, t.ex. pensionsavgångar där nya medarbetare anlänt och vissa har bytt befattning. Jag är själv ny chef för Utbildningsgrupp Gotland sedan 1 januari.

Stefan Ekman chef utbildningssektion, Jörgen Breiler chef skjutfältsavdelningen, Roberth Östergren stf chef skjutfältsavdelningen och Gunnel Åkerbäck har alla under året slutat sina anställningar genom pensionsavgångar.

Nya på Utbildningsgruppen

Fredrik Gertsson chef utbildningssektionen, Dag Gunhardsson chef skjutfältssektionen, Andreas Söderberg civil och Per-Daniel Hurtig civil skjutfältssektionen och Andreas Björklund rekryterings- och logistik koordinator stödsektionen. Ny utbildningsofficer Thomas Bandholtz till utbildningssektionen. Anders Eckerberg, chef stödsektionen, har flyttat till regementsstaben J3. Ny chef stödsektionen är Bengt Boman. Fredrik Adman har under året genomfört utlandstjänst, MA 08 med Amf 1. Fredrik är åter i tjänst vid gruppen 11 februari 2019.

Till alla som slutat på utbildningsgrupp Gotland, tack för ert arbete och ha det bäst som pensionärer. Jag hälsar alla nya medarbetare välkomna till gruppen och de som lämnat lycka till på nya tjänster.

TEXT KERMITH LARSSON
FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Fyra snabba frågor

1. Hur många år har du inom yrket, och vad har du arbetet med under de åren?
2. Räkna upp de tre faktorer som du bäst uppskattat i ditt yrke.
3. Vilken fråga tycker du är viktigast att lösa för Försvarsmakten på Gotland i närtid?
4. Hur kommer dina dagar att se ut, när du ”gått hem”?

GUNNEL ÅKERBÄCK

1. Har arbetat sedan 1994 inom Försvarsmakten. 1994-2001 som sjöbevakningsledare, 2001-2013 som utbildningsintendent samt rekrytering, 2013-2018 stöd Tofta övning- och skjutfält, ansvarig kasern Hallbro m.m.

2. Att få lära känna alla fantastiska människor som på sin fritid går utbildningar och fortsätter in i hemvärnet.

3. Att få personal till hemvärnet, 18.stridsgruppen och Gotlands Regemente.

4. Med hundar, nöt, lamm, alpackor och getter i min närhet så är det nog inget problem att få dagarna att gå, sen kanske kunna tillbringa lite mer tid i sommarhuset i Östergarn.

ROBERTH ÖSTERGREN

1. 45 år i yrket på P 18, så länge det fanns kvar. Underhållstjänst motortjänst.

2. Tryggt, roligt, omväxlande och bra kolleger.

3. Arbetsro, tydlighet (vem skall bestämma om vad) och beslutsamhet.

4. Rerservofficersanställng tills vidare. Volontär hos Gotlandståget i Dalhem och Gotlands Försvarsmuseum.

STEFAN EKMAN

1. Anställd 1975. A7, 3. komp, beredskapspluton, FMLog och UGG. 43 år i yrket.

2. Varierande arbetsuppgifter. Att genom åren få utbilda en drös svenska ungdomar tillsammans med många duktiga kollegor.

3. Rekrytering av personal till förbanden, tydligt ledarskap, bygget på Tofta och att miljöprövningen blir klar.

4. Jakt, fiske, golf, hemmaman. Hemvärnsinstruktör, reservofficer, resor m.m.

JÖRGEN BREILER

1. Anställdes 1976, 42 år i yrket. Teknisk officer. Efter P 18 nedläggningen chef Tofta övnings- och skjutfält.

2. Det har varit väldigt omväxlande, ingen dag den andra likt. Bra arbetskolleger och sammanhållning. Utvecklande och utbildande.

3. Få en bra struktur på Gotlands regemente med personal, byggnader och materiel.

4. Jag har stort hus och stor trädgård, ett antal barn och barnbarn som behöver stöttning. Min vapenservicefirma rullar på med nya kunder som Jaktia och Värnamo Vapen. Fortsätta resa med charter och husbil.

Området runt Barshagen i december 2016.

Området runt Barshagen och den nya garageplanen i oktober 2018.

Glädjande och livsviktigt

Chefen S3 inom staben VV (Viktor Viktor) Brigadstrid 2017.

Efter nästan exakt 12 månader, med 18.stridsgruppen, kan vi nu se tillbaka på vårt första år på ön i egna lokaler. Med blicken i backspegeln konstaterar jag att väldigt mycket har hänt och soldater/officerare har dragit ett tungt lass i en många gånger tuff miljö.

Sett i ljuset av den pågående infraprocessen har de temporära lösningar vi nu sitter i gett oss rimliga möjligheter att lösa våra uppgifter. De brister som upplevts har hanterats på ett bra sätt av alla och nu efterhand som tiden går blir saker bättre och bättre. Exempelvis har vi nu äntligen fått värme i vårt garage! Processen med den fortsatta byggnationen löper på och det har hänt mycket runt BARSHAGEN, som är namnet på etableringen. Den sista etappen som omfattar ”hus” är även den inledd och därmed är samtliga nu beslutade delar under byggnation.

Personalutverckling

Under året har vi tappat en del personal både på officers- och soldatsidan vilket i sig är tråkigt. Vi har dock i flera fall hittat individer som tar klivet och blir en del av vår organisation med den äran. Utöver att vi lyckats locka hem en del gotlänningar i förskingringen har vi även fått hem våra två första fänrikar samt efter jul en ny 1.segeant. Sakta men säkert fylls våra led med nya, hungriga och kompeneta officerare och soldater.

En annan positiv sak är att Stridgruppen nu även fått iväg sina första egna ”produkter” till officersutbildning samt att vi till nästa omgång har närmare tio stycken sökande. Detta är glädjande och en livsviktig del i vår uppbyggnad.

Vad är ett "normalår"?

Verksamheten vi bedrivit under året har varit intensiv relativt vår personaltäthet. Ambitionen är hög hos alla och jag ser

QV (Roma kompani) under anfall vid övningen Våreld 2018.

dagligen hur alla gör sitt bästa för att leva upp till de krav som ställs på oss i främsta linjen. Än så länge kan vi inte säga hur ett normalår ser ut men förhoppningsvis kommer vi inför nästa år att börja hitta formerna för ett förutsägbart utbildningsår där vi övar såväl de enskilda soldatkunskaperna som förbandets konster. Vi har under året deltagit i Arméns övningsserie som nu börjar ta form allt mer och bedrivs med såväl hög intensitet som med hög kvalitet. Kopplat till denna håller vi på att se över hur ett normalår ska se ut kopplat till befattningsutbildningar, rekryteringsomgångar, förbandsövningar. Det som förr i tiden var ett normalår kan inte rakt av kopieras i det anställda försvaret, även om mycket är sig likt!

Anhörigdag och vaktpluton

Annan verksamhet som förtjänar att nämnas är anhörigas dag. I början av september höll vi en intern förevisningsdag som vi under 2019 hoppas kunna utveckla till att bli en öppen dag där vi visar gotlänningarna vår verksamhet och vår nya Garnison. Evenemanget var uppskatta och vi tror att det skulle vara positivt och utbildande att beskriva den nya Försvarsmakten och hur det ser ut idag.

Parallellt med vår ordinarie verksamhet har vi rekryterat, utbildat och etablerat en bevakningspluton för P 18 räkning. Detta arbete inleddes i januari med de första individerna och vid årsskiftet lämnar vi över en pluton till P 18 att fortsätta utveckla.

Framtida förstärkning

Om vi blickar framåt kommer vi under våren att ha utbildat basen till vårt stridsvagnskompani och den första Lvkv plu-

Stridsvagn 122, Leopard 2, under skarpskjutning på P 4:s skjutfält Kråks, söder om Karlsborg..

VV-stab vid LTÖ i Skövde 2017.

tonen. Dessa genomför nu sin värnplikt i Skövde och ska om allt går som vi hoppas bli anställda och stärka stridsgruppens förmåga att lösa sina uppgifter. Vi har även lyckats få till en utökning av antalet fast anställda officerare i organisationen. De befattningar vi utökats med är teknisk chef bataljon, chefen S1 och chefen S4. Dessutom har vi till Havdhem kompani fått ok på att anställa en kompaniledning som är kontinuerligt tjänstgörande. Alla dessa är välbehövliga och kommer att ge operativ effekt väldigt snabbt!

Egen rekrytering är A och O

Vad framtiden kommer att innebära för vår utveckling vet vi inte. Det jag konstaterar dock är att Gotland nämns i många sammanhang. I Försvarmaktens perspektivplanering och det som ibland kommer ut ifrån försvarberedningen kan man tolka det som att Försvarsmakten på Gotland inte kommer bli mindre i alla fall. Diskussionerna runt hur vi skulle kunna hantera värnpliktsutbildning har påbörjats även om inga formella beslut är fattade. En hypotes just nu är att vi ska vara beredda att utbilda en stridsfordon 90-pluton 2020 och därefter i en ökande mängd fortsättningsvis. Utifrån mitt perspektiv är detta en grundförutsättning för vår fortsatta tillväxt och basen för vår existens nämligen egen rekrytering. Utan en fungerande egen tillväxt och en bra verksamhet kommer vi att få svårt att utvecklas och även om så blir fallet tillväxa.

Sammanfattningsvis har vi kommit långt, sett till att vi började med ett kalhygge för knappa tre år sedan. Idag har vi en hyfsat fungerande infra-struktur på temporär bas men de permanenta delarna under stark tillväxt där vi redan tidigt i vår kommer att kunna ta delar i bruk.

Vi har en organisation med en grundläggande kompetens som nu kommer att fortsätta sin utveckling/utbildning mot en högre kvalitet både som individ och som förband. Vårt bidrag till den av Armén utpekade målbilden 3+2+1 har startat!

VÄL MÖTT I FRAMTIDEN
ÖVERSTELÖJTNANT STEFAN PETTERSSON
P4/18.STRIDSGRUPPEN

Delar ur Havdhem kompani genomför sin sju-mila marsch och möter solens uppgång. Detta tror vi skall symbolisera vår etablering på ön. Vi är i dess linda och har ännu bara sett gryningen!

Vita blixten vallas 2 mars

Då Kung Bore var på sitt bästa humör och även gav Gotland ovanligt mycket snö i mars, så tog soldater och befäl ur 18:e Lednings/UH-Kompaniet tillfället i akt att tända eldarna och ta fram tjäran. Fredagen ägnades således till utbildning i skidåkning på den odödliga klassikern ”Vita blixten”.

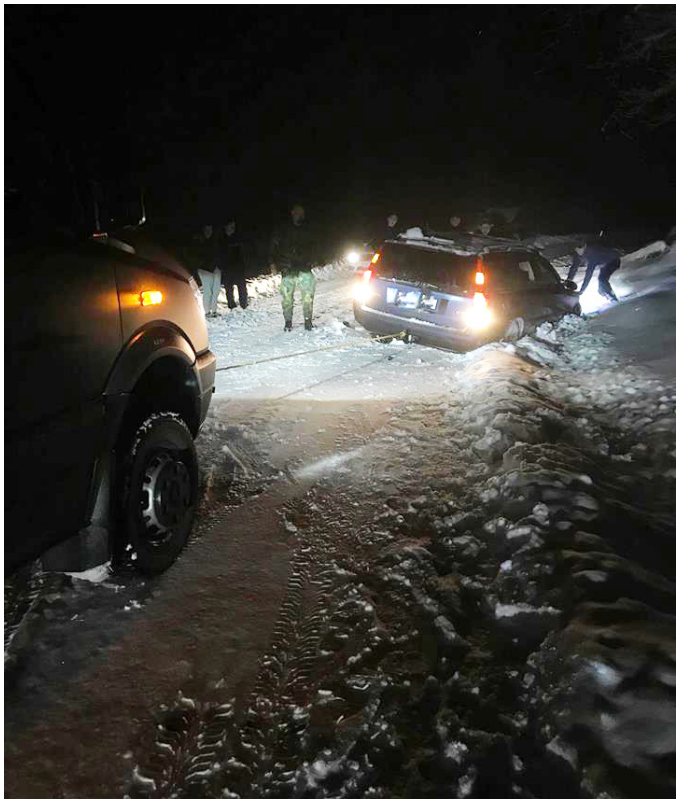
Kompanifanjunkarens ord inför helgen

Släpp aldrig garden. Fienden kan dyka upp när du minst anar det! Trevlig helg

Roma Kompani 19 november

Målbild måndagsmorgon. Ksp58 på taket av 30-bilen, kaffet upphällt och solen tar sig över horisonten. Vad mer kan önskas?

Vinterhjälpinsats 9 mars

Rådigt ingripande när en civil personbil har glidit av vägbanan. personal ur 18.Stridsgruppen såg till att resan kunde fortsätta.

Försvarsberedningens arbete med att inrikta och utforma totalförsvaret

"Jag hyser gott hopp om en bred enighet"

Den 20 december 2017 presenterade Försvarsberedningen delrapporten Motståndskraft – inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025.

I delrapporten utvecklade Försvarsberedningen sin syn på utgångspunkterna för totalförsvaret. Beredningen föreslog också vilka krav som ska ställas på det civila och militära försvaret inom ramen för ett samlat totalförsvar. Som ordförande i Försvarsberedningen är min uppgift att nå en bred politisk enighet kring huvuddragen i beredningens förslag. Jag kan med glädje konstatera att vi uppnådde en sådan enighet i delrapporten. Samtliga åtta riksdagspartier är överens om huvuddragen och därmed om vikten av att stärka totalförsvaret.

Under våren 2018 startade arbetet med den slutrapport som ska presenteras senast 14 maj 2019 och som kommer att fokusera på det militära försvarets utformning. Slutrapporten kommer även att innehålla en säkerhetspolitisk analys. Försvarsberedningens rapporter kommer att utgöra ett viktigt underlag för regeringen i arbetet med nästa försvarsbeslut. Planeringen är att riksdagen till sommaren 2020 ska fatta ett nytt försvarsbeslut för perioden 1 januari 2021 till 31 december 2025.

Den militära försvarsförmågan

Utvecklingen av totalförsvaret, inklusive det militära försvaret, ska utgå från behoven vid höjd beredskap och ytterst i krig. Om Sverige angrips ska totalförsvaret, inklusive det militära försvaret, fungera i krig. Förmågan att möta ett väpnat angrepp ska vara dimensionerande för det militära försvaret.

Omställningen från ett militärt försvar inriktat på internationella insatser till ett nationellt försvar dimensionerat för att kunna möta ett väpnat angrepp ställer andra och ökade krav på den militära försvarsförmågan. I delrapporten enades Försvarsberedningen om att det militära och civila försvaret ska planera för att under minst tre månader kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och i vårt närområde som innebär svåra störningar i samhällets funktionalitet. Planeringen ska utgå från att Sverige är i krig och att krigshandlingar pågår på svenskt territorium under del av denna tid. Denna planeringsinriktning kommer att få konsekvenser för Försvarsmaktens framtida utformning, bl.a. rörande krigsorganisationens utformning, ledningsstrukturer samt krav på beredskap och uthållighet.

Den militära operativa förmågan behöver fortsatt öka. Om Sverige utsätts för angrepp, hot eller påtryckningar ska det militära försvaret försvara riket med alla till buds stående medel. Det förutsätter att det finns bemannade, utrustade och samövade krigsförband organiserade i en balanserad krigsorganisation, att det finns kunskaper om hur de kan användas samt att det finns planering och förutsättningar för att leda operationerna.

Alla krigsförband ska inriktas mot uppgifter under höjd beredskap och ytterst på krigsuppgifterna. Krigsförbandens förmåga att lösa sina uppgifter ger sammantaget, med stöd av det civila försvaret, den militära operativa förmågan. Ett angrepp ska kunna mötas även om det genomförs överraskande. Detta ställer krav på beredskapen hos krigsförbanden, och det kräver planer och förberedelser för en effektiv mobilisering men även rörande behovet av uthållighet.

Försvarsförmåga på Gotland

Försvarsberedningen ska enligt anvisningarna särskilt analysera behovet av försvarsförmåga på Gotland. Av försvarsbeslutet 2015 framgick att en stridsgrupp skulle etableras på Gotland. Det kan konstateras att huvuddelen av stridsgruppen, omfattande bl.a. ett mekaniserat kompani och ett stridsvagnskompani, nu är etablerade på ön. Detta har varit en god början på uppbyggnaden av militär förmåga på Gotland, men försvarsförmågan behöver stärkas ytterligare.

Den samlade förmågan i totalförsvaret behöver stärkas

Försvarsberedningen bedömer att det förändrade och osäkra säkerhetspolitiska och militärstrategiska läget, den tekniska utvecklingen och dagens och framtidens hot och konflikter ställer högre och annorlunda krav på det svenska totalförsvaret. Genom att tydliggöra att ett angrepp mot Sverige medför höga kostnader för en angripare, är totalförsvaret tillsammans med politiska, diplomatiska och ekonomiska medel krigsavhållande för den som skulle vilja angripa Sverige eller utöva påtryckningar med militära maktmedel. Överläggningen om inriktningen och ambitionerna rörande den kommande försvarsbeslutsperioden kommer att bli den centrala delen i förhandlingarna mellan partierna i Försvarsberedningen. Jag hyser gott hopp om en bred enighet. Arbetet i beredningen präglas av tidens allvar och en genuin vilja att nå breda politiska överenskommelser inom försvars- och säkerhetspolitiken.

BJÖRN VON SYDOW
ORDFÖRANDE FÖRSVARSBEREDNINGEN

Björn von Sydow var inbjuden som talare till Gotlands Försvarsförenings årsmöte, där han höll detta tal tisdag 13 november. Vid frågestunden efteråt kom frågan "Under hur lång tid kommer Gotland att ha fortsatt lika hög prioritet hos Försvarsberedningen?" Svaret var tydligt "Så länge de fria baltiska länderna känner sig hotade" / *Göran Hellström*

Sommaren 2019- en utmaning

Då var det dags att summera året som gått vid Gotlands Försvarsmuseum(GFM).
Sommaren 2018 blev en av de varmaste som registrerats. Det var även mycket torrt vilket medförde hög brandrisk, samt att grundvattennivåerna sjönk på Gotland.

Vad kan då vädret ha med GFM att göra? Vi kan konstatera att slutresultatet för året blir att vi har haft cirka 20 procent färre besökare än 2017. Det finns flera faktorer som bidrar, till exempel färre besökare till Gotland, samt det varma vädret som inte lockar till att besöka museum. Det är ju faktorer som vi vid GFM har svårt att påverka, men vi måste lägga all vår kraft på det vi kan göra för att GFM skall vara värt att besöka.

Målmedvetet arbete

Inför sommarsäsongen har vi fortsatt vårt målmedvetna arbete med att göra vårt museum ännu mera lockande, intressant och lärande. Här kan nämnas några exempel: Under Tingstädedagen invigdes en skärmutställning med temat Gotlands försvar efter år 2000, samt ett stort modellbygge av A 7 kasernområde på Korsbetningen. Vidare har i den marina delen tillförts interiören från ett MASS(Marint Stridssjukhus) och i Flygdelen har byggts en mobil underrättelsecentral, samt en utställning som visar räddningsutrustning för flygförare.

I syfte att öka intäktsmöjligheterna är det viktigt att ha ”flera ben” att stå på. Ett sådant är uthyrning av ”Vita huset” till Försvarsmakten(FM). Det som tillkommit i fjol och även i år är att Förrådsgården, som är inhägnad och lätt att bevaka, utnyttjas för gruppering av ledningsplatser i samband med övningar. Vid dessa tillfällen har vi fått möjligheten att leverera samtliga måltider och andra förplägnadstjänster dygnet runt. För att förbättra kapaciteten och arbetsmiljön kommer köket att byggas om med början i december för att ytterligare förbättra våra möjligheter att vara en konkurrenskraftig och efterfrågad restaurang.

Nöjda besökare och hyresgäster en överlevnadsfråga

Nöjda besökare till museet och restaurangen, men även nöjda hyresgäster, är en överlevnadsfråga. Vi kan med glädje konstatera att genomförda enkäter, och i samtal med besökare och hyresgäster, så är man generellt mycket nöjda med vad vi levererar. I den förvissningen kan vi arbeta vidare med att vi har en ”produkt” som uppfyller högt ställda krav, men som ständigt måste vårdas och utvecklas. Utmaningen ligger i att marknadsföra oss på stor bredd med visionen ”Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde på allas läppar”. Det är min förhoppning att det goda samarbete som etablerats mellan Gotlands Regemente och GFM kan fortsätta och fördjupas.

Även i år genomfördes Nationaldagsfirandet med militära inslag, så nu kan man väl våga uttrycka att det har blivit tradition.

GFM är sedan 2017 ett museum där det är möjligt för alla att söka medlemskap. Jag kan konstatera att rekryteringen ännu inte har kommit igång på ett effektivt sätt. Det är en prioriterad uppgift för framtiden. Självfallet är våra Kamratföreningar även fortsättningsvis av avgörande betydelse för stödet till GFM. För att det skall vara möjligt att vidmakthålla och utveckla GFM så är volontärernas och museivärdarnas insatser ovärderliga. Jag vill uttrycka min stora uppskattning och erkänsla för era insatser.

Planering för 2019

Styrelsen har genomfört en analys av årets verksamhet, och tillsammans med våra anställda medarbetare. Nu planerar vi inför nästa år med den inriktningen att vi skall kunna återta tidigare års besöksantal.
I nästa år är det 10 år sedan GFM etablerades i Tingstäde. Detta kommer att uppmärksammas på Tingstädedagen. Varmt välkomna till att lära dig mer om Gotlands försvarshistoria, från forntid till nutid, eller att ta en paus i vår trevliga restaurang.

Avslutningsvis vill jag tacka alla som på olika sätt har bidragit till att GFM kunnat erbjuda en intressant och spännande upplevelse för våra besökare.
Jag önskar er alla ETT GOTT NYTT ÅR!

MATS EKEROTH
ORDFÖRANDE

Ordförande	Mats Ekeroth	Vice ordf	Anders Österberg
Sekreterare	Nils-Åke Stenström	Kassör	Robert Knutas
Ledamöter	David Davidsson, Roland Hansson, Roberth Östergren, Rutger Bandholtz och Nils Folke Ericsson		
Revisorer	Tore Karlström, Magnus Fransson och Olle Gardell		
Valberedning	Lars Boström (smk), Leif Svensson och Hans Klintbom		

www.gotlandsforsvarsmuseum.se • FB

SVERIGES MILITÄRHISTORISKA ARV

Tuff-tuff-tåget, under Lasse Boströms ledning, åkte tiotalet vändor i Tingstäde.

Tingstädedagen -full fart överallt

Årets ”Tingstädedag” genomfördes 26 maj i bästa sommarväder. Gotlands Försvarsmuseum hade två invigningar: Klockan 1100; skärmutställningen ”Gotlands Försvar 2000 – ” samt invigningen av A 7-modellen kl 1400. Till Förrådsgården kom uppskattningsvis 500 besökare under dagen.

I god tid före klockan elva påannonserades den stundande invigningen i Plan III av skärmutställningen om Gotlands försvar efter år 2000. Den hade producerats av Göran Hellström och Nils-Åke Stenström. Efter ett hälsningsanförande av ordföranden Mats Ekeroth redogjorde Nils-Åke kort om utställningen och den tidsperiod denna omfattade, varefter saxen överlämnades till stabschefen för P 18, överstelöjtnant Hans Håkansson, som satte punkt för ceremonin genom att klippa det blågula bandet. De församlade var nu av den volymen att Göran Hellström kunde guida alla och berätta närmare om de olika utställningstavlorna.

Hemvärnets rundturer blev mycket populära.

MHF propagerade för nykterhet i trafiken, genom körsimulator, koner och googles som förvränger synen så man upplever ett rejält rus. Eskil Gahnström skötte troget loppisen.
En av hemvärnsbataljonens bandvagnar ur 1.kompanit fanns på plats och körde sju vändor med besökare, med 10-15 personer i varje omgång.

Restaurangen serverade en fin thaibuffé som 91 personer beställde. De som ville äta lite mera spartanskt kunde köpa en kupong och gå till fältkoket som var grupperat utanför Vita huset. Koket hade A 7 bemannat med Björn Wizén, Göte Nilsson med hustru Sinnikka, klädda i prydlig kockutstyrsel, samt Leif Svensson med hustru Ann-Mari. De serverade en ”korvtallrik” för det facila priset av 50 kronor. Runt 50 portioner såldes, lika mycket portionerades ut till dagens arbetande volontärer.

Gotlands Försvar 2000 - 2018
Tolv storplanscher om nedrustningen på Gotland till dagens återtagande och återupprättande av Gotlands Regemente.

A 7 på Korsbetningen, i skala 1:100
Modellen är handgjord i skala 1:100 av Sven-Henry Carlsson som gjorde sin militärtjänst 1971-72 på A 7.
Alla byggnader är med.

Sjöfartsverkets räddningshelikopter visade ytbärgning av en person i sjönöd på Tingstäde träsk.

Nytt för i år var uppvisning med räddningshelikoptern. Den inleddes klockan 13 med att de visade sjöräddning över träsket. En person (docka) låg i sjönöd, en ytbärgare firades ner och båda återvände välbehållna till helikoptern. Denne landade sedan öster kyrkan, varvid besättningen berättade om sina uppdrag och förevisade den materiel man hade ombord.
Klockan 14 var det dags för dagens andra invigning. ”A 7-modellen” som den blivit kallad, är en modell i skala 1:100 som visar A 7 år 1978 när det låg på Korsbetningen. Modellen är byggd av Sven-Henry Carlsson som gjorde sin värnplikt vid A 7 1971-1972. År 2015 fick han idén till att bygga modellen med kasernområdet. Ritningar anskaffades från Fortifikationsverket. Han funderade på om han skulle bygga i skala 1:100 eller 1:200. Efter kontakt med Anders Nilsson och Rolf Larsson började han bygga i skala 1:100. Kanske var man inte medveten om att modellen skulle bli nära sex meter lång. Turligt nog rymdes den i Understödshusets plan II. Nära 2000 arbetstimmar har Sven-Henry lagt ner på arbetet, och den omfattar bl.a. 34 skalenliga byggnader.

Invigningen skedde i skuggan bakom Trosshuset, och manifesterades med att Sven-Henry och Rolf Larsson skålade i särskilda glas och som avslutades med en kraftfull applåd från de närmare 60 åhörarna. Modellen rönte stor uppskattning och beundran, nu återstår täckning med glas och omgivningsarbeten.

Motorföreningen visade sina speedwaymaskiner, och där kunde reaktionsförmågan testas. Dagen bjöd på ett utomordentligt sommarväder.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM
FOTO GÖRAN HELLSTRÖM, ANDERS ÖSTERBERG

Nu behöver Gotland dina insatser igen

Ett nytt befolkningsskydd ska skapas och dina kunskaper behövs för att klara det. Det är i nuläget oklart hur den nya organisationen kommer att se ut, men känner du att du vill och kan bidra så gör en intresseanmälan. Till gotland@civil2.se. Vi behöver ditt telefonnummer och bostadsort.
Mer information om Civilförsvarsförbundet hittar du på **www.civil.se.**

NILS FOLKE ERICSSON
CIVILFÖRSVARSFÖRBUNDET GOTLAND

Kallelse till GFM ÅRSMÖTE 4 april 2019

Gotlands Försvarsmuseums årsmöte
torsdag 4 april 2019 kl 18.00 i Tingstäde.

Anmälan:
gotlandsforsvarsmuseum@telia.com eller
0498-27 43 57.
Välkomna!
Styrelsen

Sekreterare Nils-Åke Stenström och ordförande Mats Ekeroth vid podiet. I förgrunden Roland Hansson och Janne Engström.

Årsmöte 2018

Till Gotlands Försvarsmuseums årsmöte den 5 april i Tingstäde hade 34 personer hade infunnit sig.

Medlemskapet i GFM består i grunden av de fyra kollektivanslutna kamratföreningarna ur P 18, A 7, Lv 2 och KA 3. Dessa betalar årligen 1 (en) krona per medlem. För att bl.a. säkerställa framtida rekrytering har enighet rått om att enskild medlem ”som delar föreningens syften och intressen” skall kunna ansluta sig direkt till föreningen Gotlands Försvarsmuseum.
Vid tvenne föreningsmöten under 2017, varav det första var ordinarie årsmöte, fastställdes de stadgeändringar som möjliggör den nya anslutningsformen. Nya medlemmar betalar 100 kr i årlig medlemsavgift. Jens Werkander har har till uppgift att bygga upp ett medlemsregister, vilket framledes skall föras av GFM administration.

Ekonomin är god och den ökade satsningen på marknadsföring har gett resultat – runt 14.000 besökare passerade grindarna under 2017. Det var ändå en minskning jämfört med 2016. Knappt hälften av dessa genererar inträdesavgifter till museet, andra kommer för att nyttja restaurangen, besöka loppmarknaden, åhöra föreläsningar, eller delta i andra evenemang. GFM omsättning var 2017 nära fyra miljoner kronor.
De stadgeenliga punkterna i dagordningen klubbades raskt igenom, och styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Valberedningens förslag till ledamöter och funktionärer föredrogs av Lars Boström, och medförde inga ändringar. (se namnen i rutan på två sidor tidigare)
Göran Hellström uppmärksammades för sina år inom marknadsföringen, han efterträds av Lars-Åke Permerud.

Efter mötet serverade platschefen Lasse Larsson med sin personal en närande måltid, sillmacka, samt rostbiff med potatisgratäng. Ordföranden avtackade i tjänst varande personal med blommor, och riktade ett varmt tack till alla, ingen nämnd och ingen glömd, som under året bidragit till utvecklingen av Gotlands Försvarsmuseum. Slutligen ville han att vi alla skulle önska varandra, och Gotlands Försvarsmuseum, all välgång i framtiden.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM
FOTO OKÄND

Stort tack

Vid årsmötesmiddagen passade ordförande Mats Ekeroth på att tacka GFM:s duktiga personal som jobbade den kvällen i restaurangen. Saithong Lindstedt, Amy Chuahom, Suphattra Thamman-On och Lars Larsson ficka alla en tulpanbukett.
Då var det i maj och restaurangen hade varit öppen för lunch sedan 3 april och skulle fortsätta så fram till midsommar.
Därefter tog högssäsongen sin början, då med öppet 6 dagar i veckan, måndag - lördag, mellan 10 - 17.

TEXT GÖRAN HELLSTRÖM
FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Målning av Stridsfordonshusets portar. På stora stegen med skyddsmask Ulf Nilsson, assisterad av Lars-Erik Thor. / Nils-Åke Stenström

Lagom till högsäsongen fanns den stora orienteringsskylten på plats. Placeringen är gaveln på Stridsfordonshuset och syns mycket bra vid inpassering genom stora grinden. I korgen, från vänster, Lars-Åke Permerud och Sylve Engström. / Nils-Åke Stenström

Inför högsäsongens öppnande erfordras uppsnyggning. Lasse Boström rensar bort ogräs vid Fordonshuset. / Nils-Åke Stenström

Veteranbildagen kom till GFM 30 juni med ett 30-tal fordon och cirka 100 personer. Närmast den legendariska Snäckbussen. /Lars Larsson

After Brasa i GFM pub efter fackeltåget /Anders Österberg

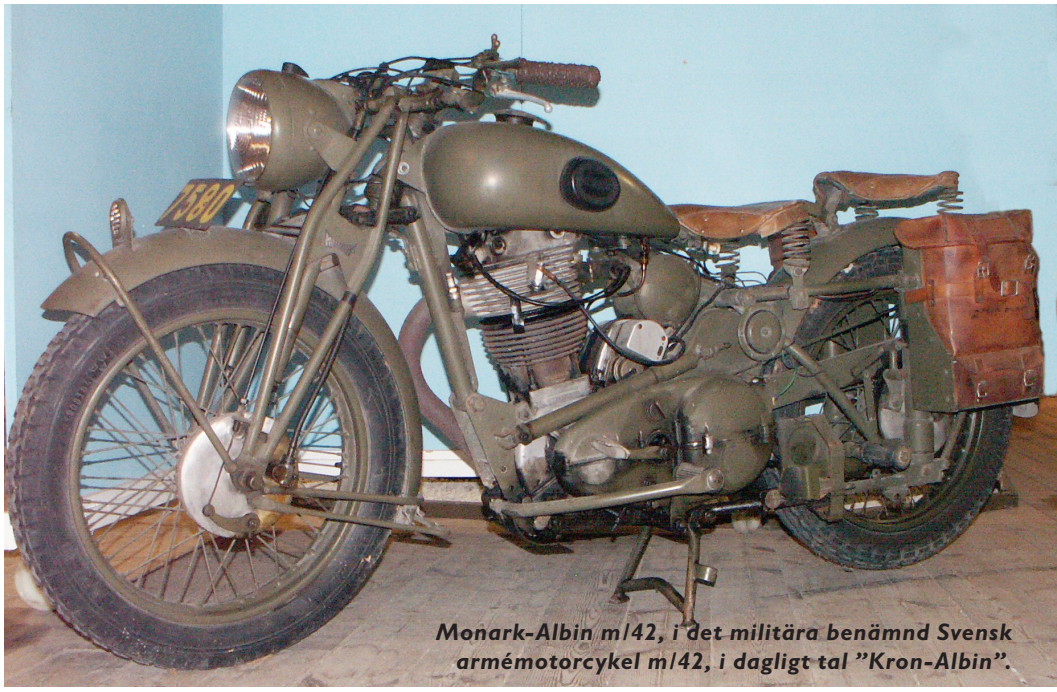
Kamp mot sly och ogräs

Mitt under högsommaren kunde vi på Flyg & Marin följa Ulf Nilssons kamp mot sly, rötter och ogräs på taket av Skans IV. Betongtak är oftast ganska motståndskraftigt mot bomber och fysisk åverkan. Den har dock ingen chans mot björk- och maskrosrötter! Uffes grävare kämpade väl utan att trilla över kanten. Därefter kunde Gahnströms mannar börja kl 04.00 på morgonen liggande på knä och bar rygg i solskenet, peta upp de sista ogräsen och jord för att sedan trycka i ny tätningsmassa i alla sprickor för att förhindra kommande översvämningar i skansen. Mycket väl kämpat av alla deltagare.

TEXT OCH FOTO DAVID DAVIDSSON

Nytt i Fordons-huset

Gotlands Försvarsmuseum har fått en fin förstärkning till fordonsutställningarna. Mats Gahne, Hogrän, har donerat sin ”Kron-Albin” till GFM.

Monark-Albin m/42, i det militära benämnd Svensk armémotorcykel m/42, i dagligt tal ”Kron-Albin”.

Maskinen är i bästa skick, körklar och civilregistrerad. Mats Gahne gjorde sin värnplikt som mc-ordonnans på 6.komp I 18 år 1954 och körde då Albin.

Det var Olle Gardell som i början av året träffade donatorn. Denne hade, genom Leo Lövdahl, hört om fordonsutställningarna vid GFM. Då Mats Gahne nu var till åldern kommen och tidvis vistades på sjukhus så såg han det som mindre sannolikt att han åter skulle gränsla sin maskin, varför han ville att den skulle komma i goda händer. Eftersom han var – och alltjämt är - intresserad av motorcyklar så hade han köpt sin maskin när försvaret sålde ut dem. Nu ville han skänka den till GFM.

Det avtalades tid om ett möte i hemmet den 24 april och Lasse Boström och Olle Gardell åkte ut för att inspektera donationen. Det visade sig att Mats hade flera motorcyklar och bilar. Den Albin som han ville donera var verkligen i bra skick och det bestämdes att den skulle hämtas under våren. Tillbehör var bl.a skidor, instruktionsbok och buren utrustning. Mats var ytterst noga med hur den skulle transporteras och ville vara med när vi hämtade den.

Den 9 maj avhämtades maskinen av Lasse Boström, Ulf Nilsson och Lars-Erik Thor. Donatorn assisterades av sin bror och de ville se till att lastningen blev korrekt. Fordonet kom också lyckligt till Gotlands Försvarsmuseum och kan nu beskådas i Fordonshuset.

Den 22 november, bara någon vecka innan denna skrift gick i tryck, nåddes vi av budet i gotlandspressen att vår donator, Mats Gahne, avlidit. Varje besökare till Gotlands Försvarsmuseum och Fordonshuset kommer framledes att påminnas om den generösa donationen.
Vila i frid, Mats Gahne.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Fakta. Under andra världskriget blev det uppenbart att svenska försvaret saknade en motorcykel för ordonnanser. Läget var akut och försvaret skickade en beställning till Husqvarna. De var dock överhopade med jobb och kunde inte ta ordern. Den kom att delas så att Monark fabricerade ramen och Albin Motor i Kristinehamn tillverkade motor och en växellåda med tre växlar.

Resultatet blev motorcykeln Monark-Albin m/42, i militära sammanhang även känd som Svensk armémotorcykel m/42, i dagligt tal ”Kron-Albin”. Den tillverkades i två utföranden. Den första hade en sidventilmotor på 15,1 hk, kallad 500 m/42 SV. Den tillverkades i 300 exemplar under 1942. Under 1943 kom den andra versionen i hela 3000 exemplar, med toppventilmotor på 19,6 hk, kallad 501 m/42 TV.

Det var en robust och tung motorcykel med en vikt av omkring 250 kilo. Motorn var på 500 cm^3. Efter kriget sattes ytterligare ett antal mc ihop av överblivna reservdelar.

Detta blev svenska försvarets första standardiserade motorcykel. Efter kriget kom Monark Albin 500 att bli den första standardmotorcykeln i Frivilliga Motorcykelkåren (FMCK). Den användes inom försvaret in på 1960-talet och såldes efter hand på den civila marknaden.

Kron-Albins ankomst till Gotlands Försvarsmuseum. Ulf Nilsson lossar den korrekt säkrade lasten under Lars-Erik Thors överinseende.

Ronald slutar vid GFM

Blir volontär hos Flyg & Marin

Mats Ekeroth och Rutger Bandholtz flankerar Ronald Jakobsson som har klocktavlan och blommor i händerna.

Ronald Jakobsson slutar efter sju år vid GFM. Han har varit anställd som arkivarbetare och gjort ovärderliga insatser för att ordna arkiv, handlingar och litteratur.

Det innebär att gåvor, av skilda slag, men mest litteratur, har tagits om hand och bokförts. I systemet BookCollector har han registrerat närmare 10.000 titlar. Han har avfotograferat nära 2000 föremål och registrerat dem i databasen PRIMUS. Båda systemen är öppna för allmänheten att söka i. Han har dessutom skött GFM hemsida och varit inkopplad på museets alla vapenlicenser.

Ronald avtackades av ordföranden Mats Ekeroth vid volontärstarten onsdagen den 31 oktober med presentkort och blommor. Mats sammanfattade Ronalds tjänst som ”alltiallo” och en verklig ”fixare” som hade ett fint sätt och som person ”var lätt att tycka om”.

Även ordföranden för KA 3 kamratförening, Rutger Bandholtz, som tillika varit ansvarig för uppbyggnaden av marindelen, tackade Ronald för all hjälp och allt stöd som han bistått med sedan KA 3 förbandsmuseum flyttades till Tingstäde hösten 2014, och den följande uppbyggnaden av marindelen. Som tack överlämnade Bandholtz en tavla av slitekonstnären Hans Ekedahl med ”Klockan” på KA 3 som motiv. Tavlan var det sista exemplaret av en serie som under KA 3 tid delades ut vid personliga högtidsdagar till den anställda personalen. Avslutningsvis hälsade Rutger Bandholtz Ronald välkommen till den marina volontärgruppen.

Undertecknad passade på att göra en intervju med Ronald.

– När började du tjänsten vid GFM i Tingstäde?
– Jag började i Tingstäde 2011, tror det var i augusti.

– Vad jobbade du med innan?
– Från början jobbade jag vid KA 3 till 31 oktober 2000, därefter vid P 18, så det har blivit nästan 24 år vid försvaret. Närmast innan Tingstäde jobbade jag inom jobb- och utvecklingsgarantin vid Norra Gotlands MHF-Ungdom i Othem. Där var det varierande arbetsuppgifter, målning, reparationer på byggnader, underhåll och reparation av motorcyklar och en del andra jobb.

– Du har varit en ”alltiallo” för oss som tjänstgjort vid GFM, och du har haft flera uppgifter. Vilken har varit den intressantaste?
– Det var en svårare fråga. Fotografering har varit ett stort intresse hos mig. Min första ”riktiga” kamera köpte jag för pengarna jag fick när jag konfirmerades 1975.

– Vilken av alla de uppgifter du utfört vid GFM är du mest stolt över?
– Det var också en svår fråga... Jag kan väl säga att det har varit roligt att hjälpa volontärerna med utskrifter av både bilder och texter. När man sen fått höra från besökare att det är ett fint och bra museum känner man sig ju lite stolt över att ha varit delaktig i att Gotlands Försvarsmuseum idag är det fina museum det är.

– Du har jobbat såväl ensam, som haft medarbetare i arkivet. Hur har du känt för att jobba ensam?
– Det har ibland varit ganska tråkigt att sitta där ensam hela dagarna.

– Hur ser du på att fortsätta som volontär vid Flyg&Marin?
– Så länge jag inte har något annat jobb och är ”ledig” på onsdagar så kommer jag att delta i volontärarbetet. Man behöver ha den sociala biten och jag känner stor samhörighet med alla volontärer och särskilt KA 3:arna, eftersom jag jobbat där under 18 år.

Gotlands Försvarsmuseum önskar Ronald all välgång, och att han alltid skall känna sig välkommen till GFM och i kamratkretsen!

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM
FOTO GÖRAN HELLSTRÖM

Myt och sanning

Bland GFM alla fordon, hittar man i Fordonshuset en Volvo PV 444. Den är ”kronmålad” och försedd med taklucka. Vid närmare betraktande, och efter en titt under motorhuven, ser man att fordonet är i toppskick.

Myten

”Den där Volvon har gått som chefsbil på A 7 !” ”Kan det vara möjligt? De gamla regementscheferna nöjde sig väl bara med Mercedes?” Den typen av kommentarer har hörts genom åren.

Sanningen

"Nja"...det är bara överste Olle Bjurström som i egenskap av chef A 7 (1992-1999) använde sig av bilen vid ett fåtal tillfällen. Och då var det under hans sista tre år som chef A 7. Att kalla denna Volvo PV 444 för ”chefsbil” blir missvisande, Bjurström nyttjade den snarare som kuriosa, för att ”vårda det gamla”, och erinrar sig tre tillfällen; En Krigsmans Erinran som meddelades av riksdagsledamoten Gunhild Bolander i Donners Hage, en regementets dag, samt vid A 7 kamratförenings 60-årsjubileum. Sista A 7-resan med bilen skedde nedläggningsdagen 30 juni 2000 med S-O Alfström som förare och chefen A 7, Bo Hansson, som passagerare.

Historiken

Bilen har en något brokig historia. Den kom ursprungligen till A 7 transportcentral som vanlig militär utlåningsbil.

Någon gång i 1970-talets början såldes bilen som överskott till en Jakobsson i Akebäck. 1981 hämtades bilen i Akebäck av Mikael Hägg och Christer ”Nicku” Niklasson.

Ny ägare blev Mikael Hägg, då boende i Dahlhem. Bilen inhystes hos Magnus Scönbäck i Atlingbo. Den var illa åtgången av rost, och lagning påbörjades på sent 1980-tal, vilken dock avstannade och bilen blev stående.

I början på 1990-talet köptes bilen av Niklasson för 5000 kronor. Han hämtade den hos Schönbäck och ställde upp den i ett utrymme i gamla Miloverkstaden som var under avveckling. Trots uselt skick var bilen en raritet, emedan den var försedd med taklucka, och bar med sig ryktet att den gått som ”chefsbil på A 7”. Nicku såg det museala värdet och erbjöd sig skänka bilen till museet, mot att han fick överta en av de 903:or som då skulle försäljas. På den tiden kunde dylika ”affärer” lättare utföras, och därmed var museet ägare till bilen.

Renoveringen

Olle Håkansson läser i sin loggbok: ”Renoveringen – som pågick parallellt med att konvertera en strv 74 till strv m/42 - startade i november 1995 och var slutfört i juni 1996. Arbetet skedde i Motorskolans regi och drevs som ett ALU-projekt för sex arbetslösa mekaniker och arbetet skedde i stridsvagnsgaraget. Sammanhållande var Lennart Ljungdahl, och Lars Ewe Pettersson som jobbade hela tiden med projektet, och smeden Rune Larsson, delvis.

Olle Håkansson var sammanhållande och länken mellan mekarna, Motorskolan och Miloverkstaden och skaffade delar och verktyg när det behövdes.”

Efter mer än 20 år finner vi en del uppgifter som inte är samstämmiga. Christer ”Nicku” Niklasson minns att huvuddelen av arbetet och lackeringen skedde i den gamla miloverkstaden som var under avveckling (miloverkstaden på Visborgsslätt invigdes 6 december 1996). ”Nicku” erinrar sig också att Ate Tony Löwenborg höll i ekonomin och att Kent Virgin också var inkopplad på renoveringen.

När den var klar övertogs bilen av museet. Den var militärt registrerad och nyttjades vid högtidligare tillfällen.

Fordonstypen

Bilen är av årsmodell 1957 och har en B16-motor på 60 hk. Cylindervolymen är 1583 cc. Växellådan har tre växlar fram, och osynkad etta.

PV 444 ses som den svenska folkbilen genom sin stora popularitet. Tre prototyper tillverkades under 1944. De två första serietillverkade bilarna levererades den 8 februari 1947 till Borås och Alingsås. Under februari producerades 16 bilar och under hela år 1947 totalt 1 920 exemplar av PV 444. Priset var satt till 4 800 kronor. När modellen tio år senare utgick hade den tillverkats i totalt 196 005 exemplar.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Inspirerande utbildningsresa

Alla deltagare samlade runt 91:an Karlsson vid garnisonsmuseet i Halmstad och alla deltagarna Jan Frändfors, Lars-Ola Olin, Agne Ahrling, Göte Nilsson, Owe Björkander, Jens Werkander, Jöran Eldnor, Bernt Weinebrandt, Åke Westergren, Ulla Björkander, Anders Österberg, Kristina Ahrling, Mona Eldnor, Östen Sjöblom, 91:an, Sylve Nilsson, Nils-Folke Ericsson, Olle Gardell, Ulf Nilsson, Leif Svensson, Sinikka Nilsson (skymd), Lasse Boström, Björn Wizen, Robert Knutas, Lasse Permerud, Robert Östergren och Nils-Åke Stenström

Tisdag 29 maj kl 0630 samlades 26 förväntansfulla volontärer i Visby hamn för årets utbildningsresa som skulle ta oss till sydsverige och Tyskland.

Som vanligt var det Tottes bussar med förare Anders Häglund vid ratten som skötte transporten. Efter 26 mils bussfärd från Oskarshamn nådde vi vårt första stopp, Artillerimuseet i Kristianstad, där tog chefen Leif Mårtensson och hans personal emot oss. Vi fick en gedigen guidning genom hela museet.

Sedan var det dags för uppsittning i bussen för vidare transport till Trelleborg där vi tidigt fick köra ombord på färjan till Travemünde. Kvällen ägnades åt det dignande smörgåsbordets fröjder vilket tog några timmar, efter detta somnade nog alla ovaggat i sina hytter.

Efter frukost anlände vi till Travemünde vid åttatiden för att sedan ta oss till Lübeck där vår guide mötte oss utanför hotellet. Guiden visade sig vara en svensk kvinna gift med en tysk och bosatt i staden sen ett antal år. Hon visade sig vara mycket kunnig och de två timmarna i gamla stan gick fort. Efter lunch var det incheckning på hotell Holiday Inn samt egen verksamhet efter intresse, på kvällen åt vi en gemensam middag på en av dem äldre restaurangerna i stan.

Dagen efter gick färden norrut mot Helighafen där vi stannade för shopping av vårprimörer under några timmar, efter detta tog vi färjan från Puttgarten till Rödby sedan vidare transport över bron för att under sen eftermiddag nå dagens mål Helsingborg. Incheckning på det fina hotellet Marina Plaza vägg i vägg med färjeterminalen. Under kvällen var det många som tog en tur till Helsingör och njöt av smörrebröd och en Tuborg.

Fredag var sista dagen på resan och började med bussfärd till Halmstad där vi under förmiddagen själva kunde utforska de centrala delarna. Klockan 1300 var det besök på Garnisonsmuseet som ligger på Galgberget i omedelbar anslutning till Luftvärnsregementet. Här mötte personal ur museet och visade oss runt under några timmar, bland annat hade man en ny utställning om luftvärnssystemen samt såklart mycket kring 91:an Karlsson som härstammar från Halmstad.

Under sen eftermiddag transporterades vi rakt över Sverige till Oskarshamn där vi tog färjan mot Visby klockan 2010. Vid framkomsten samlades vi på Rastplats Gotland för urlastning av bussen, det var ett gäng nöjda volontärer som därefter sökte sig hemåt i den ljumma försommarkvällen.

RESELEDARE, TEXT OCH BILD ANDERS ÖSTERBERG

Hos Artillerimuseet i Kristianstad, en plats som gav inspiration.

Vid en av stadsportarna i Lübeck med guiden.

Storpublik på nationaldagen

Visby Vokalensemble, under ledning av Karin Eklundh, var ny kör för året, och de blev mycket uppskattade.

För fjärde året firades Nationaldagen vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde inför en storpublik och ny kör, Visby Vokalensemble.

Deras koncept och upplägg övertogs av Gotlands Försvarsmuseum i och med att KA3 kamratförening lämnade Franska kasern i Fårösund år 2014.

En arbetsgrupp under Nils Folke Ericsson, med Anders Österberg, Göran Hellström, Lars Boström, Rutger Edwards och Rutger Bandholtz hade, liksom förra året, planlagt programmet för Nationaldagen, vilket upptog nästan en timme. Konferencier var gruppledaren, Nils Folke Ericsson.

Från klockan 1145 konserterade Gotlandsmusiken, under Mattias Svensson ledning, med samlingsmusik under vilken fanborgen ställde upp och fanvakten marscherade in. Klockan 1200 hälsade Gotlands Försvarsmuseums ordförande, Mats Ekeroth, åhörarna välkomna, varefter musiken spelade Arméns paradmarsch under det att fanvakt ur Gotlands hemvärn genomförde parad med svensk fana. Fanförare var löjtnant Martin Gardelin.

Så följde Visby Vokalensemble under ledning av Karin Eklundh. Detta körinslag var nytt för året och de hade 21 medlemmar på plats. De framförde Den blomstertid nu kommer i ett nytt arrangemang, Caravan of love, Dansa Kicki och Vi som är födda. Därpå blev det uppvisning av Wisby folkdansgille med Gutebälgarna.

Länsrådet, Peter Molin, höll ett finstämt högtidstal som inleddes med frågan: ”Varför firar vi Sveriges Nationaldag just den 6 juni?” Två historiska händelser lyftes fram; dels valdes Gustav Vasa till Sveriges kung 6 juni 1523, dels trädde 1809 års regeringsform i kraft det datumet.

På detta tal utbringades ett leve för Sverige, följt av unisont framförande av Nationalsången, ”Du gamla du fria”. Efter att Gotlandsmusiken exekverat ett knippe sommarvisor återkom nu Visby Vokalensemble med Uti vår hage, Vårvindspolska, Länge leve livet och Så länge skutan kan gå, och det följdes av ytterligare en uppvisning av Wisby folkdansgille.

Som sista punkt hade Gotlandsmusiken ett potpurri på gotlandsförbandens marscher, varefter Nils Folke Ericsson tackade åhörarna och lät bjuda på kaffe med bulle som serverades av personal ur museets A 7-kokgrupp, Göte och Sinnikka Nilsson, Leif Svensson, Björn Wizén och Peter Edmark. Förtäringen fick en strykande åtgång. Dagen bjöd på bästa väder, åhörarna uppskattades till nära 500, bland dem uppmärksammades Bengt och Ulla Hammarhjelm. Antal luncher som restaurangen portionerade ut låg kring hundratalet. Att menyn bestod av goda kroppkakor hade säkert sin del däri. Slutligen skall nämnas att Tingstädes ”Unga örnar”, med den äran, skötte parkeringen vid Polhemsgården.

TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM
FOTO GÖRAN HELLSTRÖM

Mattias Svensson dirigerade Gotlandsmusiken.

Kära nationaldagsfirare som samlats här denna vackra dag.

Det är en stolt dag. I almanackan skriver vi i dag den sjätte juni. Det är en dag med många färger. Den är sedan ett par år tillbaka röd, men framför allt är den gul och blå. Den sjätte juni är Sveriges nationaldag eller Svenska flaggans dag.

Varför då just den sjätte juni? Jo, av två skäl. För det första valdes Gustav Vasa detta datum till kung över Sverige, året var 1523. För det andra godkändes en ny regeringsform den sjätte juni 1809. Denna regeringsform var gällande i Sverige ända fram till 1974. Jaha, tänker ni kanske, en regeringsform och en gammal kung, vad är det egentligen för skäl? Nog är vi stolta över Gustav Vasa i Sverige, men vad vi framför allt är stolta över är vårt öppna samhälle. Vi är stolta över vår demokrati. Det är regeringsformen från 1809 som vi har att tacka för att Sverige har demokrati. Makten låg då, som nu, hos en riksdag vald med allmän rösträtt och hos en regering som är beroende av riksdagens förtroende. Vårt kungahus spelar en viktigt roll för Sverige men makten är folkets.

”All offentlig makt i Sverige utgår från folket”, så lyder den första meningen i den första paragrafen i vår nuvarande författning. I mina öron låter det lika högtidligt och vackert som en fanfar och känna stolthet över. Vi lever i ett öppet samhälle där demokratin har en självklar plats. Låt oss dock komma ihåg att självklarheten är dubbelsidig. Vi ska vara glada över att demokratin genomsyrar vår vardag, men vi ska aldrig ta den för given.

”Denna härliga ö, en dyrbar pärla i Sveriges krona”. Orden härrör från Kung Oscar I:s tal vid överlämnandet av tre bataljonsfanor till Gotlands Nationalbeväring år 1854. Det är också till det minnet som officerskåren reste den så kallade Oscarsstenen på Visborgsslätt. Sedan dess har den platsen varit där många militärt historiska ceremonier genomförts, så också i år då Gotlands regemente P 18, under H. M. Konungens, stats- och försvarsminister och ÖB m.fl. och en stor publiks överinseende återfick den fana som man fick lämna ifrån sig när P 18 stängdes 2005. Regementet återtog också de gamla traditionerna från förr och även kom väduren Harald åter i tjänst. Gotland har genom århundranden haft en central position i Östersjön. Att Gotland kan vara åtråvärt för att nå strategiska syften i Östersjön har visat sig genom historien, då inkräktare knackat på vår ”port”. En ”dyrbar pärla” måste man skydda och vara beredd att försvara. Jag stolt och glad över att ytterligare förband tillförs ön och att vi åter får ett regemente som bidrar till fred och stabilitet i Östersjöområdet.

Vi har en fantastisk ö, som det går bra för i många olika avseenden- en ö att vara stolta över oavsett om vi är fastboende, deltidsboende eller hitresta. Det är min förhoppning och att alla nyinflyttade till Gotland känner sig välkomna till ön och att ni också skall finna att Gotland är en bra plats att bo och leva på.

Den svenska flaggan är hissad, stolt och vackert står det gula korset mot sin himmelska bakgrund. Vi njuter av en dag med många färger, men framför allt av en dag med ett stort innehåll. Vi njuter av Sveriges nationaldag. Vi njuter av ett samhälle i demokrati och rättvisa, rätten att uttrycka oss, vår öppenhet och vår fred och frihet att välja hur vi vill leva.

Leve Sverige, Leve Gotland, det leva! Hipp hipp…….

Peter Molin
Länsråd, Länsstyrelsen Gotland

Fanvakt ur Gotlands hemvärn med löjtnant Martin Gardelin som fanförare.

Flygvolontärernas vardag under 2018

Ola Olin, Jan-Erik Edmark, Åke Pettersson och David Davidsson inför det avgörande lyftet av Viggenmotorn till hanteringsvagnen.

I början av februari fick jag ett uppdrag att guida ett gäng från Visby flygplats. Som förberedelse åkte jag ut till museet några dagar innan.

Vintern hade anlänt så jag möttes av ett väl djupfryst gammalt hänglås. Efter en bra stund med tändstickor, låsolja handvärme etc. så kom jag dock in genom grinden för att konstatera att det fanns ytterligare fyra djupfrysta hänglås att forcera. Det är tur att man är pensionär med gott om arbetstid att spendera för att ta sig in på arbetsplatsen. Dagen efter åkte jag ut igen beväpnad med ytterligare en liter låsolja och dränkte låsen med. Det innebär att även i skrivande stund är hänglåsen som nya!

Volontärsdagarna i februari och mars gick i saneringens tecken. Den eminenta stabsvagnen tillhörande en undpluton 37 var i ett sådant skick att ett omedelbart saneringsarbete för att avlägsna svartmögel och svampangrepp påbörjades. Vi utrustade oss med ättiksprit, rödsprit, såpa mm och gick lös på inredet. Krigsplacerad personal hade det dåliga omdömet att sätta upp skyltar, informationslappar, kartor med dubbelhäftande tejp. Det var ingen dålig kvalitet på den tiden vilket gjorde att vi mekanisk fick kämpa hårt för att avlägsna rester av detta superklister till tejp! Efter sjätte volontärsdagen kunde vi dock konstatera att det både luktade ättika, såpa, spackel och målarfärg! Vi lät vagnen torka ut under sommaren och skall skapa en utställning i vagnen som behandlar spaningsflyg. Förhoppningsfullt kanske det kan var klart till kommande säsong.

Undertecknad jämte John Stövringe från KA-gänget och Ronald Jakobsson från biblioteket fick en utbildning att hantera våra föremål digitalt i Primus. Det är en databas där de flesta försvarsmuseer har valt att registrera sina föremål. Det är också en förutsättning för att kunna publicera föremålen i bild och text i Digitalmuseum, för hela landets intresserade försvarshistoriska publik. För närvarande har vi c:a 2200 föremål registrerade och fler föremål kommer att registreras.

Nästa projekt var att hämta en rangeringsvagn för RM 8A (Viggenmotorn) samt en mörkerspaningskapsel (MSK V) tillhörande SF 37. Henry Gahnström skall ha en eloge för hans välvilja att låna ut en ordentlig släpkärra för vårt transportbehov från Flygvapenmuseum i Linköping. Efter leveransen av hanteringsvagnen Viggenmotorn så kliade volontärsgruppen sig i samtliga hårfästen. Hur gör vi nu för att få ut motorn från den stora transportvagnen och flytta över den till hanteringsvagnen och därefter få in den i hangaren? Ingen av oss är några flygmekaniker med erfarenheter av en motor på 2 400 kg. Efter lite funderingar och tankar så påbörjade vi uppgiften. Vi hade räknat med ett dagsjobb men med mindre än en timmas arbete hade motorn flyttats från en vagn till en annan vagn! Vi var ganska stolta över vår insats men man kan konstatera att försvarets konstruktörer inte var så dumma att tänka på oss noviser för enkelhet i fält.

Därefter tog vi tag i uppgiften att få in motorn i hangaren. Första uppgiften blev att flytta Draken flygplanet som stod i vägen. Återigen en utmaning som fick hanteras med list och fantasi. Omöjligt att få in en bogsertraktor i hangaren. Men vad gör det då man har en stark Volvo XC70 i besittning. Vi demonterade noskonen på flygplanet för att få den några meter kortare. Med rep och bogserlinor genom den lilla hangardörren kopplade vi ihop bilen med noshjulet på flygplanet. Och se, efter lite extra gas så lyckades vi rulla fram flygplanet knappt fyra meter så det blev ett utrymme bakom flygplanet för att möjliggöra passage för viggenmotorn. Efter lite arbetskraft så kunde därmed motorn rullas på plats jämte Viggen flygplanet.

Sedan genomfördes en omplacering av klargöringsbil 9711A (”Dallas Jeep”), det gällde att passa på då drakenplanet gav utrymme för en omdisponering. Problemet med jeepen var att den är oerhörd tungstyrd utan fungerande styrservo. Ronald Jakobsson, i egenskap av kraftkarl, fick uppdraget att manövrera ratten men höll på att kollapsa efter att ha svängt hjulen några grader medan vi övriga sköt på all kraft. Nytt innovationstänkande gjorde att vi kom på att lyfta framvagnen med

hjälp av palllyftare och träklossar. Därefter kunde vi baxa även bilen på plats.

Lasse Larsson förbarmade sig veckan efter över vårt slit genom att komma ner med sin hjullastare och stötta oss med rangeringen av Draken till den plats där den nu står. (Det var omöjligt att få en Volvo att skjuta en Drake framför sig.) Vi lyfte även upp noshjulet på träklossar med hjälp av domkraft så att noskonen och tillhörande pitotrör (fartmätaren) kom upp i höjd så att ingen besökare eller volontär riskerar bli av med ett öga eller bli lätt skalperad. Det är inte riskfritt att besöka museer i fredstid.

Vi har även monterat på en Mörkerspaningskapsel Vänster (MSK V) på vår SF 37 Viggen. Med hjälp av SJ-pallar och en pallyft och gott samarbete fick vi även den på plats. Undertecknad, som är något större än en väloljad värnpliktig på åttiotalet, höll på att fastna mellan extratanken under flygplanet och kapseln när jag drog fast de avgörande bultarna för att försäkra oss att inte det blir ett kapselhaveri mot betonggolvet! Nu är därmed Viggenplanet komplett utrustat med samtliga sex kameror, en värmekamera samt två mörkerspaningskapslar samt extra tank. Under kommande år hoppas jag att komplettera med en motmedelskapsel samt en störkapsel Vi får se vad göms i lador och förråd på fastlandet.

Vi har naturligtvis även tvättat flygplan och golv med högtryckstvätt och borstar samt sopat och sorterat ”bra att ha grejor” samt gjort otaliga besök på återvinningstationerna i Visby och Slite. Byggt och monterat nya plåthyllor i byggnad 2 så att vi kan spara och få lite översikt på lite mer prylar som kan vara bra att ha.

Mitt under högsommaren hade vi anledning och följa Ulf Nilsson kamp mot sly, rötter och ogräs på taket på Skans IV. Betongtak är oftast ganska motståndskraftigt mot bomber och fysisk åverkan. Den har dock ingen chans mot björk- och maskrosrötter. Uffes grävare kämpade väl utan att trilla över kanten. Därefter kunde Gahnströms arbetare börja kl 04.00 på morgonen liggande på knä och bar rygg i solskenet, peta upp de sista ogräsen och jord för att sedan trycka i ny tätningsmassa i alla sprickor för att förhindra kommande översvämningar i skansen. Mycket väl kämpat av alla deltagare.

Efter sol kommer regn och så var det dags för höstsäsongen. Vi har då kämpat med nya glasmontrar som vi har monterat i ett av skeppen i skansen. De var i grunden en halvmeter högre än taket medgav men efter modifiering har vi nu dom på plats. Efter modifiering av det elektriska så har vi även fått belysningen i skåpen att stråla. Nu gäller det att fylla dem med innehåll vilket kommer att ta sin tid bakom skrivbordet.

Vi har även lyft upp vår SG 38 (glidflygplan) i hangar 1. SJ-pallar kan användas till mycket! Vi har tillverkat ett fundament så nu kan besökarna se den sväva i det blå och vandra och beskåda den underifrån.

Nu ser vi fram emot en ny säsong och säkert kommer det att bli nya utmaningar. Vi har önskan att få till spaningsutställnigen i stabsvagnen. Vi ska försöka få J 35 under skärmtaket att se ut som en klargöringsplats och en bild och textutställning i glasmontrarna att vara klar till säsongöppningen. Vi skall även få ut mer informationsskyltar i hangaren. Och naturligtvi den nya intressanta utställningen om Flygräddningen på Gotland.

Vi har många fler idéer och tankar hur vi kan utveckla vårt museum men vi har lärt oss att det tar tid. Tid har pensionärer gott om, det gäller bara att prioritera!

Vi volontärer Jan-Erik Edmark, Ola Olin, Åke Pettersson, Jan Eklund och undertecknad gör så gott vi kan.

MED FLYGARHÄLSNINGAR
TEXT DAVID DAVIDSSON
FOTO DAVID DAVIDSSON

Lasse Larsson med mörkerspaningskapsel till Viggen.

Ronald jakobsson får hjälp av Åke Pettersson och Jan-Erik Edmark med en ”pall lyfts-styrning".

Ronald Jakobsson fotograferar till Primus, Digitalt museum. Vad heter föremålet? Rätt svar belönas.

Hänt vid marindelen

Rotorbladen monterade.

Precis som vid övriga delar av Gotlands Försvarsmuseum har det hänt saker vid marindelen under det gångna året.

Ett arbete som pågår med varierande intensitet är det löpande underhållet på den materiel som står ute. Där finns alltid att göra, vi har många objekt som är utsatta för vädrets makter. Nya informationsskyltar har gjorts till några av utomhusobjekten. Taket till vår och flygdelens inomhusutställning i Skans 4 har till del tätas. Ett nödvändigt och prioriterat arbete då det har läckt in under en längre tid. Återstoden av taket kommer förhoppningsvis att tätas under det kommande året.

Rotorbladen till museets helikopter (hkp 1) har monterats. Tillverkning av nya plexiglas till delar av cockpit håller vi på att tillverka. Stabilisatorerna har reparerats och målats och kommer att sättas på plats under våren.

Under vintern och våren arbetade vi med att få en ny utställning klar i inomhusdelen. Vår sjukvårdsutställning, som visar upp delar från både krigs- och fredsjukvården vid KA 3, blev klar lagom till Tingstädedagen i slutet på maj och har varit mycket uppskattad bland våra besökare.

I de övriga utställningsdelarna inne i skansen har vi gjort en del ommöbleringar och kompletteringar. Vid mintunneln har vi en ny del som visar upp olika varianter av signallampor. Bl.a. en komplett och fungerande Bevakningslanterna m/12. I den stora ”tunneln” har vi arbetat främst med att utöka informationen om flottans förband. En meterstor modell av en motortorpedbåt har reparerats och klargjorts. Arbetet fortsätter.

I mätstation 719 har antennrotationen modifierats så att vi nu kan ha antennen roterande med ett lågt varvtal under längre tid för att öka livslängden. Även PPI fungerar och simulerat mål kan visas och följas. Den senare delen ska utvecklas mer under kommande år. 719 har även målats under våren.

I Hangar 2 möblerar vi om i utställningshallen för att få plats med ny materiel. Främsta tillskottet är en 12 cm granatkastare m/41-75. Denna typ har bara funnits vid våra 12/70 batterier och är sannolikt det enda kvarvarande exemplaret. Här har vi även under hösten påbörjat iordningställandet av en 10,5 cm kanon m/34. Denna pjäs ingick i KA 3 krigsorganisation mellan 1939-1944 då den överfördes till A 7. Målet är att få den klar till slutet på maj 2019.

Sen har vi några andra projekt på gång. Men det berättar jag om en annan gång.

TEXT OCH FOTO RUTGER BANDHOLTZ

Eldröret SKA fram i skjutläge! Bert-Ola Wallin, Mats Larsson, Arne Ekman och Torgny Lindgren jobbar för att lyckas.

Sjukvårdsutställningens behandlingsrum.

Kamrater

Alla organisationer idag skall idag ha en verksamhetsidé. Utan att vi kanske har stadfäst det så tydligt tycker jag att det vuxit fram att vår verksamhetsidé skall vara att bevara minnet av det gamla samtidigt som vi håller oss informerade om det nya som växer fram. Det är väl än så länge ingen annan kamratförening från ett nedlagt regemente som har förmånen att hålla sig informerad om regementets återuppståndelse. Det verkar väl inte helt otroligt att det blir fler.

Helt naturligt har detta kamratföreningsår varit fokus på Gotlands Regementes återupprättande. Vi har både vid årsmötet och vid ärtlunchen fått höra regementschefen, överste Mattias Ardin, redogöra för hur det nya regementet växer fram. Vid kamratföreningsövningen var det en väldigt trevlig mix av historia och nostalgi kring Wisborgsslätt men även ett besök på Tofta där den nya garnisonen nu växer fram i högt tempo. Jag tycker det var extra roligt att så många hade anekdoter och skrönor att berätta medan vi vandrade fram på Wisborgsslätt. Det var skönt att få höra att en del av arvet som Donners hage och Oscarsstenen kommer att sparas när området utvecklas.

Det nya regementet börjar nu ta form i och med att Utbildningsgrupp Gotland och Gotlands Hemvärnsbataljon överförts till regementet. Vi årsskiftet överförs bevakningsplutonen på Tofta och alla delar av logistiken (förrådet med mera) till regementet. Någon gång under våren tas militärregionuppgifterna över och som final på denna etapp tas 18.Stridsgruppen på Tofta över vid årsskiftet 2019-2020. Olika former av utveckling av regementet med att tillföra nya förmågor diskuteras redan. Vi får väl se vad försvarsberedningens rapport kommer att säga framåt sommaren.

I skrivande stund genomförs också den första utbildningen av en pluton värnpliktiga på Gotland sedan regementet lades ned 2005. Planering pågår för att succesivt öka värnpliktutbildningen till kanske 350 soldater 2025. Detta kräver dock omfattande byggnationer så kamratföringen har nog anledning att besöka Tofta många gånger i framtiden. Regementet jobbar också på att återinföra en del av de traditioner som fanns vid gamla P 18. Ingen har väl missat hur Harald V stal showen under invigningsceremonin? Ett steg i att återetablera traditionerna är att genomföra julbön i domkyrkan med vidhängande fackelmarsch och kaffe i församlingshemmet. Regementet kommer också att fira sin högtidsdag den 5 februari, jag hoppas att vi får se kamratföreningsmedlemmar där också. Hur skall Gotlands Regementes Kamratföringen förhålla sig till det nya regementet? Skall det vara öppet för de som bara har anknytning till det nya regementet att ansluta sig? Vi behöver nog fundera lite på hur vi vill ha det framöver. Avslutningsvis vill jag som vanligt framföra ett stort tack till alla som varit med och organiserat våra begivenheter under året.
Med tillönskan om ett Gott Nytt Kamratföreningsår.

HANS HÅKANSSON
ORDFÖRANDE

VERKSAMHETSPLAN 2019 (prel)*

2019-03-07
GRKF årsmöte kl 1800 med sedvanlig middag. Gotlands Försvarsmuseum. Se upp på annons i Gotlandspressen och information på hemsidan.

2019-05-??
Deltagande vid Finska föreningens högtidshållande av de stupades dag.

2019-06-06
Deltagande vid firandet av Sveriges Nationaldag. Gotlands Försvarsmuseum.

2019-08-22
KamratFöreningsÖvning. Inbjudan med detaljer presenteras i vårbrev samt på hemsidan.

2019-10-17
Kamratföreningslunch (ärtlunch) kl 1200. Hemvärnsgården Traume. Se upp på annons i Gotlandspressen och information på hemsidan.

2019-11-01
Kransnedläggning kl 1400 på Gottlands Truppers gravplats.

2019-12-12
Julbön kl 1500 i Domkyrkan. Se upp på annons i Gotlandspressen.

2019-12 - 27
Utskick av gemensam kamratföreningstidning.

2020-03-05
Preliminär tid för årsmöte 2020

***SENASTE INFO PÅ WWW.GRKF.SE**

Styrelse

Ordförande	Hans Håkansson
Vice ordförande	Jan-Erik Engström
Sekreterare	Crister Persson
Kassör	Lars Brolund
Klubbmästare	Jörgen Gustavsson
Ledamöter	Lars Boström, Lars-Göran Nyberg och Anders Österberg
Revisorer	Claes Randlert, Lars-Ove Hoas
Valberedning	Anders Ek(smk), Björn Christer Olofsson och Lars Skalin

REDAKTÖRSSPALTEN

Kamrater!

Ytterligare ett år har gått, vi har blivit ett år äldre, man undrar nästan hur gammal man kan bli? Ytterligare ett nummer av vår tidskrift har hamnat framför era ögon. Jag hoppas givetvis att ni får mycket nöje med dessa sidor!

Jag har tidigare bett er alla om hjälp avseende skrönor och allehanda bidrag till tidskriften, och det har ju faktiskt under åren kommit in en del bidrag. I år har jag dessvärre inte fått in ett enda trots att det under våra sammankomster har aviserats från några kamrater ”jag har en fantastisk skröna på lager”. Låt dom inte ligga på lager – skicka in dom till glädje för oss alla.

Det finns berättelser hos de flesta av oss. Vi gör oss alla en stor tjänst med att dela med oss av våra upplevelser från tjänsten, allvarliga som mindre allvarliga, från dåtid och nutid. Fundera inte på om dina upplevelser kan vara av intresse för andra, utgå från att det är så. Tveka inte – dela med dig! Adresser hittar ni här bredvid. Det är alltid trevligt att få artiklar utifrån (så jag slipper skriva allting själv), var gärna ute i god tid – det vill säga helst före oktober månads utgång. Sänd in vad du har, du kan inte bli mer än refuserad! Och du – det finns Nobelpristagare som har blivit refuserade! Du har alltså inget att skämmas över. Detta har jag skrivit om i flera år och jag ger mig inte!

Jag vill också göra reklam för vår KFÖ i augusti 2019. Vid utvärderingen efter 2018 års KFÖ landade vi i en inriktning mot ett nytt besök i Visbyområdet 2019, närmare bestämt byggnationerna på Tofta skjutfält, torsdag 22 augusti. Ett annat önskemål var att besöka Enholmen utanför Slite. Att åka till Enholmen är naturligtvis lättare än att åka till Månen men vissa svårigheter blir det trots allt. Dock är ju svårigheter till för att övervinnas så saken skall givetvis undersökas i grunden. Boka in denna dag, ta semester eller kompledigt, gör vad som helst men kom. Glädjande nog så har deltagarantalet ökat men vi behöver vara ännu fler! Bussen kostar lika mycket vare sig den är tom eller fullsatt. Kul, det har vi!

Vi lever i en spännande tid. Gotlands Regemente håller på att resa sig som en fågel Fenix ur askan och återuppstå. Det skall fortsatt rinna en del vatten under broarna innan allt är klart men inriktningen ligger fast. Man kan väl anta att ämnet vid föredrag vid våra sammankomster 2019 kommer att handla om detta. Det händer mycket och spännande är det!

Ett meddelande från Lars Brolund, vår kassör: Årsavgiften 2019 är oförändrad, oförskämt billiga 100 kr, och tas tacksamt emot på Plusgiro 16 30 01-1 – helst före 2019-03-01. Meddela gärna eventuell ny adress och aktuell e-postadress.

När det gäller e-postadresser är vi verkligen intresserade av att få flera medlemmar att anmäla detta. Brevporto är en dryg utgift för föreningen. Har du en e-postadress så är du mer än välkommen att anmäla den till vår sekreterare: persson.gotland@telia.com

VI SES!
LARS-GÖRAN NYBERG

Kontakt för GRKF skribenter
redaktör Lars-Göran Nyberg
Lokrume Aner 132, 621 74 Visby
nypan@ahner.se, 0498–27 50 01, 070–835 75 65

Kallelse till Årsmöte 2019

GRKF håller årsmöte torsdag 2019-03-07 kl 1800, Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Sedvanliga förhandlingar och ärtmiddag.

Anmälan till Crister Persson, 0498-27 88 30, 070-1088274 eller persson.gotland@telia.com, senast 2019-03-05

Se även www.grkf.se

Välkomna!
Ordförande GRKF

UPPROP!

Utgivningen av denna tidskrift medför stora utgifter.

Varje inkommen krona är ett välkommet bidrag.

Du som vill stötta utgivningen med ett frivilligt bidrag, sätt in det på plusgiro16 30 01-1.

Styrelsen GRKF

Anmälan av e-postadress

gör du enklast till sekreteraren persson.gotland@telia.com

GÅ MED I GRKF

Har du gjort värnplikt på I 18, P 18 eller P 1G? Tjänstgjort eller arbetat på regementet?

Betala in årsavgiften 100:-, pg 16 30 01-1.
Ange namn, adress och födelsedata.
Tillhör du inte någon av ovanstående kategorier men vill bli medlem ändå – kontakta någon i styrelsen.

GOTLANDS FÖRSVARSMUSEUM BEHÖVER DIN HJÄLP

1. Ställ upp som museivärd i sommar. Värdlista kommer med vårbrevet.

2. Anmäl dig som volontär i verksamheten.Ex vis som målare, snickare, museiarbetare och Tross m/ä.

Anmäl dig redan idag!

Gör tummen upp till
Anders Österberg
0706-671046 eller
andersosterberg@telia.com

GRKF ÅRS MÖTE 2018

GRKF:s ordförande Hans Håkansson och SMKR:s ordförande Anders Emanuelsson förser sig av bordets klassiska fröjder.

Gotlands regementes kamratförening höll sitt årsmöte torsdagen den 8 mars. Platsen var även detta år Tingstäde och 32 medlemmar fanns på plats. Sten Linberg blåste ”Samling” varefter ordföranden Hans Håkansson öppnade mötet.

Själva mötet inleddes med parentation av de sedan förra årsmötet bortgångna kamraterna, Sven Hoffert, Inga Britt Kullman, Per Gustaf Larsson, Rolf Hansson, Ulf Munthe, Sven-Olof Lindquist, Bo Broman, Birgitta Björkdahl, Ingemar Holm, Ove Lindström, Bo Nilsson samt Lennart Runsten. Sten Lindberg framförde Amazing Grace på saxofon.

Val av styrelseledamöter och övriga funktionärer gick, i likhet med föregående år, ovanligt galant - omval på alla poster! Se rutan vid ordförandes ledare, två sidor tidigare.
Under punkten övriga frågor orienterade Lars Boström om Gotlands Försvarsmuseum och den omfattande verksamheten som bedrivs.

Inga veterannålar utdelades i år men SMKR (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund) förtjänsttecken i silver tilldelades Hans Håkansson, Lars Bolund och Lars Boström för deras insatser i föreningen. Utdelare var ordförande i SMKR, Anders Emanuelsson, som gästade årsmötet. Sten Linberg blåste fanfar för de medaljerade.

Efter årsmötet tog kvällens föredragshållare vid, chefen P 18 överste Mattias Ardin. Vi fick en intressant redogörelse för återetableringen av regementet, vad som är gjort och vad som komma skall samt de friktioner man har att hantera. Vi önskar lycka till!
Anders Emanuelsson passade på att presentera sig själv och att orientera om en del viktiga frågor för SMKR, Sveriges Militära Kamratföreningars Riksorganisation

Kvällen avslutades som sig bör med silltallrik, ärtsoppa och pannkakor, med nödvändiga drycker, nere i Gotlands Försvarsmuseum. Middagen inleddes med Gotlands regementes marsch, In treue fest.
Stämningen var som alltid på topp.

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

Chefen P18, överste Mattias Ardin, orienterar oss om återetableringen av regementet.

Två stolta medaljörer, Lars Brolund och Lars Boström.

KFÖ 2018
WISBORGSSLÄTT

Start vid Vedgården. Lars Boström gör indelning innan Crister Persson tar över. Vedgården blir Hundgården.

Harald Gröttvik och Crister Persson vid entrén till kasern Gute. Var är trappan?

Pontus Martelleur möter upp utanför ”Apan”.

Torsdagen den 23 augusti var det dags för årets höjdare, GRKF KFÖ (KamratFöreningsÖvning). Glädjande nog så var vi fler deltagare i år än tidigare, drygt 60 medlemmar deltog (men vi har fortfande fler platser i bussen).

Vi startade som vanligt vid gamla vedgården på P 18, färdledaren Lasse Boström tog befälet och gjorde indelning i kompanilag men till skillnad mot tidigare år beordrades inte UPPSITTNING. I år startade KFÖ direkt efter att den sedvanliga uppsamlingsrundan via Östercentrum och Norrgatt kört bakvänt och gått i mål vid vedgården. Årets KFÖ var helt enligt önskemålen från förra årets KFÖ, nu skall vi vara på Wisborgsslätt.

Ciceronen på Wisborgsslätt, Crister Persson, tog direkt befälet för vår rundvandring i gamla kända omgivningar. En hel del djupdykningar i historien gjordes, nostalgin frodades. Vad var det i den lokalen innan det blev det och det? En del av oss visste men långt ifrån alla, det blev ett antal överraskningar. För min egen del kom en överraskning direkt vid vedgården - att det en gång hade varit en hundgård för regementets tjänstehundar på den platsen hade jag inte en aning om, än mindre att det funnits tjänstehundar.

Vi fortsatte till fots norrut på området och gjorde några stopp här och var. Crister guidade oss runt, stödd av Svante Hagströms skrifter. Ett och annat inlägg kom från deltagarna som delade med sig av personliga minnen från de platser vi passerade.

Förmiddagsfikat intogs vid gamla TSF där den numera inhysta civila firman välvilligt hade erbjudit oss sina trädgårdsmöbler att sitta i.
Rundvandringen slutade på kaserngår-

den, vid entrén till kasen Gute. Där möttes vi av Harald Gröttvik från Region Gotland. Harald är projektledare för den kommande utvecklingen av området och vi fick oss till livs vad som är tänkt i form av bostäder, skolor, företag mm.

Eftersom vi var i Visbyområdet så hade vår tross omgrupperat från Tingstäde till Hemvärnsgården i Traume dit vi således begav oss för den sedvanliga lunchen, ärtsoppa och pannkakor.

Vi har ju under ett antal år besökt bunkrar och berganläggningar och efter lunchen gjorde vi nog det sista bergbesöket vi kan göra, åtminstone vad som är känt nu. Vi åkte till den gamla Civilförsvarscentralen i Galgberget. Civilförsvarets berganläggningar har alltid haft djurnamn och vårt berg har det föga heroiska namnet ”Apan”. Anläggningen hanteras idag av region Gotland och är under upprustning, man skall blåsa nytt liv i den civila delen av Totalförsvaret. Vi blev omhändertagna av vår tidigare kollega Pontus Martelleur som visade oss berget och orienterade om vad som är på gång.

Så äntrades bussen för en färd ut till Tofta skjutfält där vi tittade på de byggnationer som pågår för Försvarsmaktens återkomst till Gotland. Den nye stabschefen vid P 18, Hans Håkansson, redde ut begreppen. Jodå, det byggs! Skall bli intressant att följa detta. Vi intog eftermiddagsfika på denna byggarbetsplats.

Åter till Hemvärnsgården i Traume. Nu skulle tävlingen om BANDPLATTAN avgöras. Vi hade ingen ”rullande” tipspromenad i år, nu var det praktiska övningar som gällde. Curt Johansson hade tagit fram ett antal icke hjärtinfarktframkallande tävlingsmoment som skulle fälla avgörandet. Efter ett antal nervpirrande moment kunde vi kora ett av lag 2 från 4.komp som segrare.

Utvärderingen av årets KFÖ gav vid handen att man gärna vill fortsätta att följa utvecklingen av byggnationerna på Tofta Skjutfält. Ett nytt intressant resmål kunde vara Enholmen. Styrelsen skall undersöka möjligheterna.

Dags för middag. Som traditionen bjuder så blev det sill följt av fläsk med löksås. En kunglig middag tillagad av vår tross förstärkt med respektive damer.

Stort tack till alla inblandade för nerlagt arbete, inte minst våra kockar med fruar samt Janne Engström med fru Lippa som båda också hjälpte till i köket, och till alla deltagare för att ni kom. Vi ses 2019. Boka in 2019-08-22 i er agenda!

TEXT OCH FOTO LARS-GÖRAN NYBERG

Segrarna av BANDPLATTAN, 4.komp lag 2. Från vänster Kent Pettersson, Jens Werkander, Sten Högberg, Lars-Johan Larsson, Göran Lundin (skymd), Håkan Hallgren, Sven-Erik Sigrén samt prisutdelaren Hans Håkansson.

Hans Håkansson försöker tydliggöra byggnationerna på Tofta skjutfält.

Glada miner vid middagen. Från vänster Kjell Larsson, Carl-Christer Hjort, Helge Gardelin, Lars-Åke Permerud, Jan-Christer Ankre och Bertil Malmström.

In memoriam

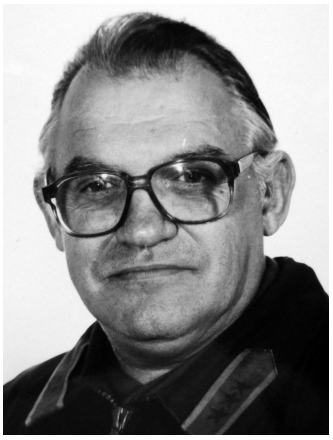

Översten av 1.graden Curt Hasselgren har lämnat oss i sitt 94:e levnadsår
Den militära banan inleddes vid Skaraborgs regemente där han blev fänrik 1946, löjtnant 1948, kapten i Generalstaben 1959, major 1964. Tjänst vid Arméstaben 1963-1968, överstelöjtnant 1966. Överste och arméattaché i London och Haag 1972. Chef för Gotlands regemente 1976-1977.

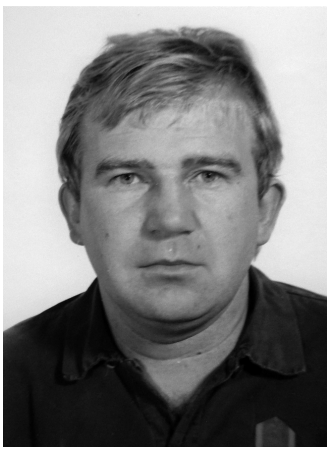
Efter tiden på Gotland blev han överste av 1.graden och chef för Norra skånska regementet och Kristianstads försvarsområde. Den militära karriären avslutades som pansarinspektör 1983-1985.

Överstelöjtnant Lennart Hugo Manne Runsten avled i sitt 87; levnadsår.
Lennart blev fänrik vid I 18 1955, löjtnant 1957 och kapten 1963. Efter vid AUS/FL blev han major 1972 samt överstelöjtnant 1974 och därefter C GIS 1975-1982. Efter den perioden blev det Värnpliktsverket i olika befattningar fram till avgången 1991.

Kapten Bo Nilsson avled i december 2017, i sitt 84;e levnadsår. Bo blev sergeant vid regementet 1961, fanjunkare 1964. Förvaltare vid Fort 1971. Senare kapten vid regementet 1972 samt Fort 1973. Bo lämnade tjänsten1983.

Kapten Erik Gabrielsson har avlidit, 66 år gammal.
Erik blev furir vid regementet 1974, överfurir 1975 samt sergeant 1977. Utnämning till fänrik vid Södermanlands regemente 1980. Löjtnant och kapten vid Gotlands regemente 1983.

Kapten Ingemar Holm har avlidit, 87 år gammal. Han blev sergeant vid I 18 1959, fanjunkare 1964 samt kapten i reserven 1972.

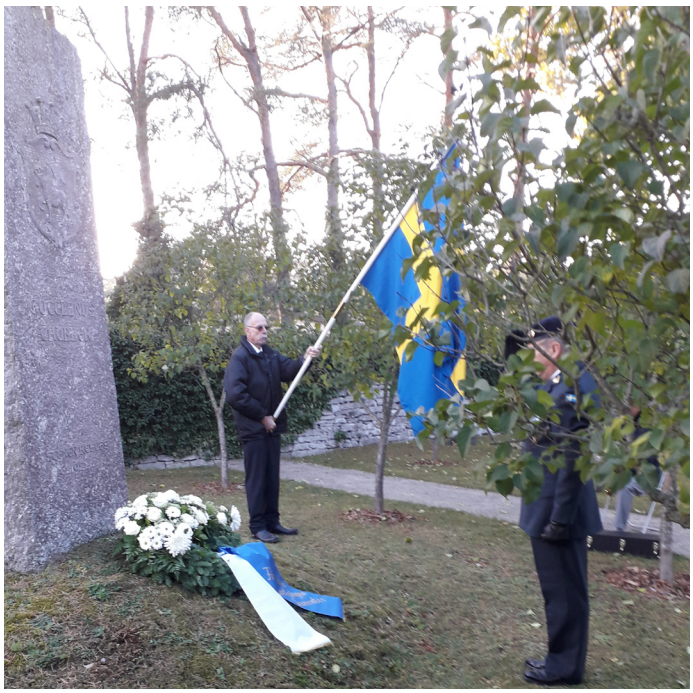
Gottlands Truppers minnessten

Även detta år samlades GRKF på Norra kyrkogården, i det avskilda hörnet bakom Krematoriet, vid Gottlands Truppers gravplats, för att lägga ner en krans vid den stora stenen och minnas våra avlidna kamrater. Vare sig de är begravna här eller någon annanstans. Vi samlas och vi minns vid allhelgonahelgen. Vi som så många andra.

Fredagen den 2 november kl 1400, en stilla men mulen höstdag, infann sig 14 kamrater på Norra Kyrkogården. Lars Brolund hälsade välkommen på GRKF vägnar varefter Hans Håkansson lade ner en krans med band i P 18 färger med texten ”Till minne av våra avlidna kamrater. Sten Lindberg spelade ”Amazing Grace” på saxofon. Per Mellqvist höll korum och psalmen ”Härlig är jorden” sjöngs unisont med musikaliskt stöd av saxofonen. Per berättade att ”Amazing graze” skrevs av skepparen på ett slavfartyg. Fartyget förliste och i tacksamhet över sin räddning skapade han detta musikstycke.

Minnesstunden avslutades som vanligt på Märthas Café där kamratföreningen bjöd alla deltagare på kaffe med tilltugg.

TEXT LARS-GÖRAN NYBERG
FOTO LARS BROLUND

Hans Håkansson har lagt ner kransen vid Gottlands Truppers minnessten. I bakgrunden saluterar fanföraren Jörgen Gustafsson.

Björn-Christer Olofsson, Lasse Bergh, Lars-Ove Hoas, Claes Randlert, Anders Ek, Bertil Malmström, Curt Johansson och Jan-Christer Ankre njuter av ärtsoppan.

Hans Håkansson avtackar föredragshållaren Pontus Martelleur.

Högsta betyg på ärtorna

Kamratföreningens traditionella ärtlunch avnjöts torsdagen den 18 oktober. Platsen var som vanligt Hemvärnsgården i Traume som vi återigen fått låna gratis. Stort tack!
45 hungriga kamrater kom till bords, återigen ett bra deltagande som glädjer arrangören.

Deltagarna möttes utanför entrén av en liten mottagningskommitté inklusive vår föreningsfana. Väl inne hälsade Janne Engström välkommen och Sten Lindberg blåste de nödvändiga signalerna. Efter att regementets marsch spelats var det dags att hugga in på ärtsoppan och pannkakorna. Alla lät sig väl smaka av våra kockars, Agne Ahrling och Owe Björkander, ansträngningar. Högsta betyg igen!

Efter måltiden var det dags för dagens föredragshållare att gå i aktion. Pontus Martelleur redogjorde för det ”Nya Totalförsvaret” som skall byggas upp. Ett särskilt projekt, med särskilda anslag skall genomföras på Gotland. Länsstyrelsen och Försvarsmakten är två tunga intressenter. Pontus har nyss återvänt till P18 efter att ha sysslat med samma frågor vid Region Gotland. Vi har fått en i uppgiften väl insatt kamrat åter i våra led, kan inte bli bättre!

Vi lämnade denna oktobertorsdag Traume, mätta och belåtna, efter en som vanligt ytterst trevlig samvaro med gamla kamrater. Stort tack till er alla!
Vi ses återigen i Traume 2019. Se till och kom, trevligt har vi och lokalen rymmer fler än 45.

Två hedersmän i samspråk, Bengt Hammarhjelm och Folke Ansén.

TEXT LARS-GÖRAN NYBERG
FOTO ULF KALLENBERG, LARS-GÖRAN NYBERG

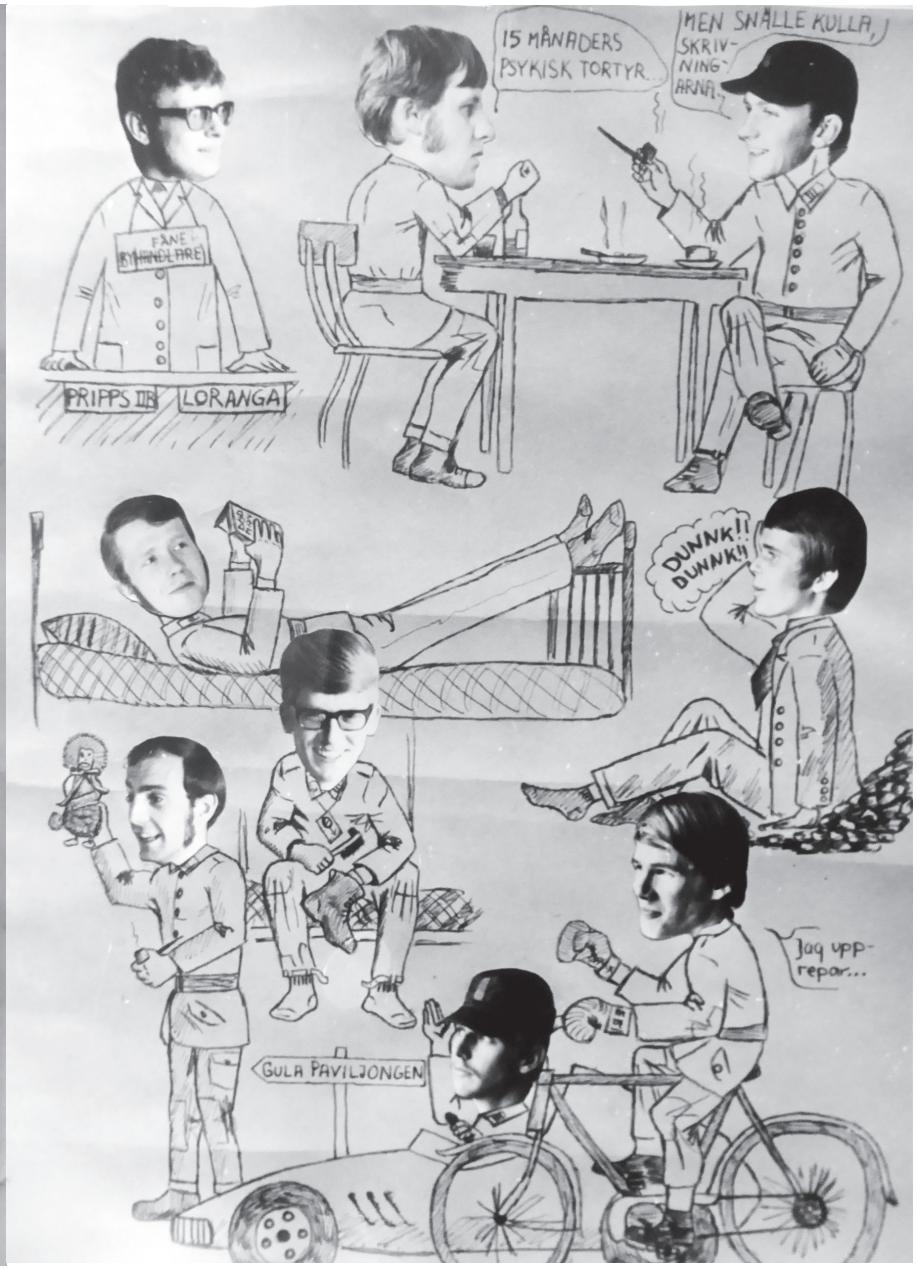
Span 68/69 50 år

De gjorde sin värnplikt under 15 månader, uppdelat på 3+12 månader. För att bli plutonchefer och i deras fall gällde det spaning. Kompanichef var Per-Åke Sporre som med två ytterligare befäl, Alf Lövqvist och sergeant Lars-Åke Pettersson, genomförde utbildningen. Collaget är tecknat med inklistrade ansiktfotografier. Alla har ett särskilt attribut; boxhandskar, fotboll, sport etc. Tecknaren Rolf Enström har ställt bilderna till tidskriftens förfogande med det härliga tidsdokumentet.

TEXT
GÖRAN
HELLSTRÖM

Fanjunkare Alf Lövqvist, löjtnant Per-Åke Sporre, sergeant Lars-Åke Pettersson. Christer Götling Enköping, Lars Jangdin Örebro, Rolf Enström Visby, Trollet, Christer Pettersson Visby, Lars-Eric Tell Visby, Bo G Stenbom Visby och Sture Lagerholm Linköping.

Sven Åke Nyström (Fårösund) Hägersten, Curt Arne Brandt (Fårösund) Lidingö, Bengt Olof Gutesson (Pettersson) Visby, Per Carlsson Söderköping, Lars Olof Jansson (Slite) Gävle, Jerker Enekvist Fröjel, Christer Berg (Visby) Skellefteå, Kennet Wallgren Linköping och Lars Petersson Norrköping.

A 7-kamrater!

Jag väljer att denna gång ta hjälp av den kloke 92-årige A 7:aren och f d översten Calle Carlsson som skriver dessa tänkvärda ord i ett brev till mig i april.

Jag missade tyvärr kamratföreningens senaste Stockholmsmöte. Jag tycker det är viktigt att KF arrangerar möte för oss tidigare Gotlandsartillerister boende i Stockholm. Har man en gång varit anställd vid A 7, vill man gärna hålla kontakten.

Gotland och försvarsfrågan är ju högaktuell. Kanske vi så småningom på nytt får ett artilleriförband på Gotland? Ja det var naturligtvis ett rent missgrepp av våra politiker när man i början av 2000-talet lade ner allt försvar på Gotland. Det har man idag blivit varse och skall reparera. Till stora kostnader kan man förstå. Nu måste det byggas ett nytt regementsområde på Tofta skjutfält. Vad man dock förvånas över är att det förekommer lokalt motstånd på ön. Motstånd mot byggnation och utökat nyttjande av skjutfältet. Man får hoppas att löser sig.

Vi är nu tillbaka i resonemanget om öns stora militära betydelse. Faktiskt för världen. Både för Ryssland (som nu öppet beskrivs som den presumtiva motståndaren) och för NATO.
Läget är komplicerat. Man kan nog misstänka att Ryssland aldrig släpper tanken att inkorporera de idag NATO-anslutna Baltiska staterna. Gotland skulle i ett sådant läge bli av högsta betydelse att besitta. Ryssland för att hindra NATO:s ingripande från Gotland. NATO för att möjliggöra ingripande mot Baltikum.

I referat från Putins senaste stora tal nämns kvalificerad vapenutveckling som inbegriper kärnvapen. Jag läser i SvD under rubriken ”Stormakterna rustar med avancerade vapen”.
Det gäller Kina, Ryssland och USA.
- *Fortsatt utveckling av stealthflygplan som är svåra att upptäcka med radar.*
- *Atomdrivna ubåtar.*
- *Robotar som kan skjuta ner satelliter.*
- *Uppgradering av interkontinentala ballistiska kärnvapenrobotar.*
- *Kryssningsrobotar som drivs av en liten kärnreaktor. Roboten kan flyga hur långt som helst, komma från oväntat håll och svänga oregelbundet så den blir närmast omöjlig att stoppa.*
- *Robotar som kan flyga i tio gånger ljudhastigheten.*
- *Glidflygfarkoster med kärnvapen 20 gånger ljudhastigheten.*
- *Ubåtar med kärnvapen på stort djup och hög fart.*

Allt detta är för oss oroande. När man samtidigt läser om Rysslands planering av så kallade A2/AD-bubblor som inbegriper luftvärn, sjömålsrobotar, ballistiska robotar med kort/medellång räckvidd och kryssningsrobotar. Allt med hög precision.
Ja detta är oroande. Speciellt för Gotland som är av betydelse både för öst- och västmakter.
Carl

Jag tycker dessa rader från Calle beskriver Gotland och hotet mot Gotland på ett bra och eftertänksamt sätt, mycket bättre än en något yngre kamratföreningsordförande kan uppnå.

Jag önskar er alla en God Fortsättning med många trevliga A 7-träffar 2019.

ANDERS NILSSON
ORDFÖRANDE A 7 KF

VERKSAMHET 2019

Vandra med gamla kollegor
Andra måndagen i varje månad (ej juli-augusti)
Start den 14 januari

Bowling (f d Soldathemmet)
Torsdagar i udda veckor
Start den 17 januari kl 14.00

Årsmöte med ärtmiddag
21 februari kl. 17.30 i Arbis lokal Kinbergs plats

Kamratträff i Stockholm
6 mars kl. 18.00 i Militärsällskapets lokal (Valhallavägen 104)

Ärtlunch
11 april kl. 12.00 i Restaurang Visborg

Nationaldagsfirande
6 juni i Tingstäde

Ärtlunch
3 oktober kl. 12.00 i Restaurang Visborg

Manusstopp för tidningsartiklar
15 november

Sancta Barbarafirande
7 december

Julbön i Visby domkyrka
12 december kl. 1500
Preliminär dag och tid

www.a7kamratforening.se

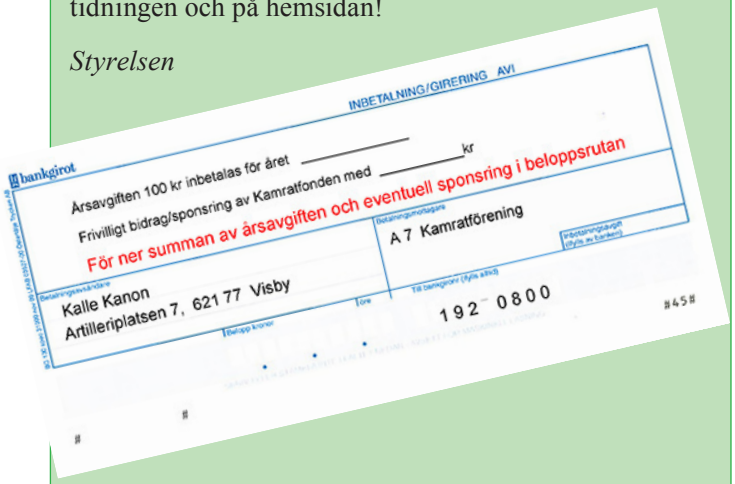
Styrelse

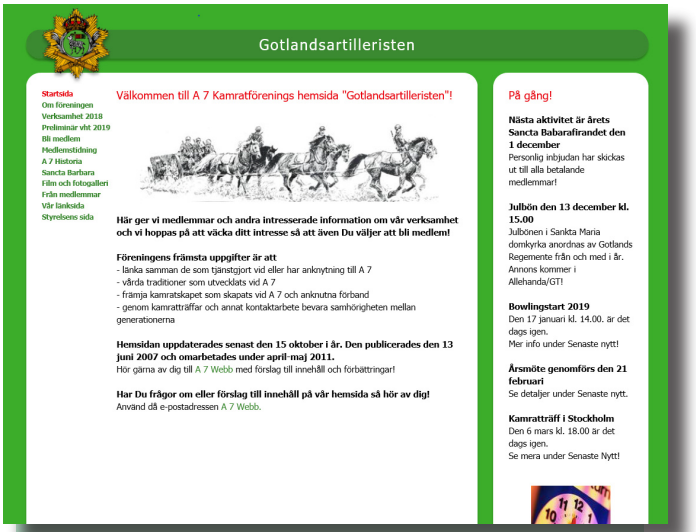
Ordförande	Anders Nilsson		
Sekreterare	Stefan Ekman	Kassör	Leif Svensson
Ledamöter	Sylve Nilsson, Nils-Folke Eriksson, Göte Nilsson och Stefan Melin		
Ersättare	Gunnar Trennestam och Christian Ericson		

Medlemmar och årsavgift

A7 Kamratförening hade den 15 november 169 medlemmar varav 92 är boende på Gotland och resterande 77 bor på fastlandet. Vi har 32 medlemmar som är 80 år eller äldre och som därmed är befriade från årsavgift. Sju medlemmar har inte betalat årsavgiften för 2018 trots upprepade påminnelser!
Årsavgiften, 100 kr, ska betalas innan mars månads utgång! Är Du osäker på om Du betalat eller inte så kan kassören Leif Svensson svara på det på 0498-27 18 04 eller kassor@a7kamratforening.se.
Årsavgiften ska betalas in på bankgiro 192-0800 och glöm inte meddela ditt namn vid insättningen!
Om Du även vill vara med och sponsra vår Kamratfond kan Du göra det på samma gång som Du betalar årsavgiften.
ALLA bidrag, stora som små, mottas med största tacksamhet! Sponsorerna presenteras med namn här i tidningen och på hemsidan!

Styrelsen

Besök hemsidan www.a7kamratforening.se

Där kan du läsa om A 7 historia. Kamratföreningens verksamhet samt få reda på senaste nytt, aktuella evenemang och lämna synpunkter/önskemål från dig till föreningens styrelse. Där finns också styrelsens kontaktuppgifter och äldre årgångar av vår Kamrattidning.

Vi når i dag 137 medlemmar via e-post men vill gärna nå alla. Om du har e-postadress men aldrig får någon information från föreningen så eposta då till info@a7kamratforening.se så att vi får en fungerande e-postadress till dig. Detsamma gäller för dig som ännu inte anmält någon e-postadress!

Styrelsen

In memoriam

Sven-Erik Larsson var truppföraren som höll god ordning på soldaterna med sitt korrekta uppträdande och barska stämma.
”SE” kunde sitt reglemente till punkt och pricka och tog gärna hand om de lite besvärliga övningarna på bästa sätt.
Jag minns ”SE” som väldigt korrekt och som bland annat lärde oss vad näsan hade för funktion då han drillade ”ålning medelst hasning” på övningsfältet.
Han deltog ett flertal år i skolkompaniets vinterutbildning i Vallbo/Vålådalen. Han, tillsammans med parhästen Rolf Hansson, ledde min första fjällmarsch med övernattning i snön.
1968 ämnade han A 7 till förmån för arbete i försäkringsbranschen. ”SE” avled i april 86 år gammal.

Anders Nilsson

Arne Thorn kom till A7 på 50-talet och utnämndes till fänrik 1957 och blev sen förbandet trogen fram till och med rollen som bataljonschef/utbildningsledare i början av 80-talet.
Många minns Arne som den hårdföre truppofficeren som hade god disciplin på sina soldater.
Hans förmåga att planera och leda bataljonsövningar med skarpskjutning är berömvärt.
Arne var en tid chef för Hemvärnet på Gotland.
Han avslutade sin tjänstgöring som lärare i skjutning Artilleriets skjutskola och även där var mycket kunnig och omtyckt.
Han hade ett stort intresse för hundar och många var vi som imponerades på vilket sätt de dresserades. Han var känd i hundkretsar över hela landet.
Arne avled i augusti 88 år gammal.

Anders Nilsson

En dag att minnas

I strålande skolsken nåddes man av den krutlukt som spridit sig på Boden Södra skjutfält efter att den 24:e och sista Archerpjäsen dundrat fram. Foto: Viktoria Välilä/Försvarsmakten

Torsdagen den 30 augusti var en väldigt intensiv dag på Artilleriregementet. Efter år av förberedelser, planering och genomförande kunde A 9 under denna dag glädjande ta emot den sista Archerpjäsen, pjäs nummer 24, vilket innebar att krigsförbanden därmed är kompletta vad avser artilleripjäser.

Lägg där till att Försvarsmakten fortsätter samarbetet med Försvarets materielverk, FMV för att anförskaffa ytterligare tolv pjäser. Pjäser som kommer att sättas i materielreserv, men som snabbt kan omsättas till operativa förband om så beslutas. Framtiden för Artilleriregementet ser med andra ord väldigt ljus ut.

Under samma dag gästades A 9 av dåvarande försvarsminister Peter Hultqvist samt andra prominenta gäster från FMV och försvarsindustrin. Detta för att få en lägesuppdatering om förbandet.

Just denna torsdag i slutet på augusti avslutades med att högtidlighålla Artilleriets stridsskola då det i år är 200 år sedan det högre Artilleriläroverket startade. Vid denna tidpunkt började den teoretiska högre utbildningen av officerare vid Marieberg i Stockholm.

Dagen till ära genomfördes en ceremoni där man bland annat täckte av en replika av den klocka som en gång stod på Marieberg i Stockholm. Originalet står idag på Försvarshögskolan i Stockholm.

En positiv, glädjande och framför allt uppskattad dag på regementet som är väl värd att minnas.

Chefen för 91:a artilleribataljonen Johan Magnusson är av förståeliga skäl nöjd med leveransen av den sista pjäsen. Foto Försvarsmakten

Vill du vandra längs Gotlands kust med gamla kollegor?

Vi följer kusten, kulturleder m m. Samling från alla förband, för samåkning, kl. 09.00 den 14 januari vid Arthallen på Korsbetningen. Vi vandrar sedan den andra måndagen i varje månad dock inte i juli och augusti.

Välkommen.

Kasernområdet ”Korsbetnin

Modellbyggaren Sven-Henry Carlsson fixar de sista detaljerna så allt kommer på rätt plats till invigningen 26 maj 2018.
Grinden mot Allégatan, närmast t v syns Arthallen.

(Bilden nedan) Stora vita byggnaden t h var ursprungligen en bod för projektiler uppförd 1836, blev sedemera bastu och revs 1975.
Byggdes som projektilförråd med tjocka murar och valv för att minska skadeverkningar på omgivningen i händelse av explosionsolycka.
Byggnaden låg precis där det var stadsplanerad väg. När nya vägen skulle anläggas ansågs byggnaden utgöra en stor trafikfara, men enligt ett gammalt kontrakt behövde byggnaden inte rivas förrän artillerikåren inte längre behövde den. 1907 inreddes byggnaden till bastu.
Byggnaden användes under sista åren också till förvaring av soldaternas civila kläder och även av den öl och sprit som ej fick medföras in på kasernområdet.
Den mindre byggnaden t v är den äldsta byggnaden på området. Kruthus sedemera hästskosmedja uppfördes 1811 och revs 1975.
Användes som kruthus åt nationalbeväringen. Kruthuset oroade i många år stadens borgare och styrelse. Vaktposten drogs in 1863 men stadsfullmäktige begärde att den skulle placeras där igen. Militärbefälet meddelade att man inte hade personal till detta men patrullering skulle göras. Kruthuset byggdes om 1903 till hästskosmedja och därefter till maskinverkstad. I bakgrunden syns stallet (CUI, Radio Gotland).

gen” återinvigt

Vi är många som imponeras av det modellbygge som utförts av Sven-Henry Karlsson från Skärblacka. En terrängbilförare som gjorde värnplikten 1971–1972 som lämnat avtryck.

Otroligt likt allt som vi upplevt under 77 år mellan 1909 och 1986 på detta område. Detta konstverk i skala 1:100 kommer att innebära att väldigt många minnen åter kommer oss alla till del. Tänk så många anställda och soldater som har minnen härifrån. Modellen finns nu på Försvarsmuseet i Tingstäde, närmare bestämt på övervåningen i Understödshuset.

Historik om artilleriets förläggningar

Artilleriet på Gotland hade inledningsvis olika enkla förläggningsplatser i Visby innerstad.
Staten ställde 1839 ett boningshus på S:t Hansgatan 23 till artilleriets förfogande för förläggning av officerare och manskap. 1844 flyttades förläggningen hundra meter söderut till S:t Hansgatan 19 där man huserade fram till 1887.
Under denna period utnyttjades den så kallade Artillerigården intill Södertorg som samlingsplats och uppställningsplats. Södra tullhuset intill Söderport var vakt- och arrestlokal.

Först 1887 flyttade A 7 till sitt första ”riktiga” kasernområde intill Hamnplan i Visby. Detta nya kasernområdet inrymde artillerigård, kasern, gymnastikhus, stall, vaktlokal, arrest, marketenteri mm. Idag finns högskola samt kongresshallen Wisby Strand på detta område.
1909 lämnade A 7 hamplanen för att flytta in i på det nya kasernområdet på Norra Hansegatan intill minnesplatsen för Valdemar Atterdags härjningar i på Gotland.
Platsen och kaserområdet kom därför att benämnas ”Korsbetningen”.

TEXT ANDERS NILSSON
FOTO GUNNAR TRENNESTM, NILS-ÅKE STENSTRÖM

Den formella invigningen förrättades av Rolf Larsson som här skålar i A 7:s minnesglas med Sven-Henry Carlsson. Glasen fick alla anställda på A 7 i samband med nedläggningen år 2000.

Modellen Korsbetningen A 7 Artillerikår 1909-1986 i skala 1:100, har kunnat göras tack vare, i första hand, Sven-Henry Carlsson i Skärblackas insatser. Han har bland annat lagt ner cirka 1950 arbetstimmar.
Sponsorinsatser av Arkitektkopia Norrköping, Ödmans Färg Finspång, DN:Måleri Miljömålarna Finspång.
Montering, iordningställande på plats, transport m m har utförts av medlemmar ur A 7 kamratförening. Ekonomiskt stöd har utgått ur Konung Gustaf VI Adolfs fond samt från Gotlands Försvarsmuseum och A 7 kamratförening.

Många måltider har utspisats i denna byggnad som har blivit om- och tillbyggd många gånger. Gymnstiksalen i bakgrunden.

Första kontakten med A 7 kom vid inpassering genom denna kasernvakt som också inrymde arrestlokaler. Kanslihuset i bakgrunden.

Tomas patrullerade gränsen

Efter att haft två bataljons-befattningar i Utlandsstyrkan (Liberia/LA05 och Afghanistan/FS22) fick jag möjligheten att åka till Mellanöstern och tjänstgöra som militärobservatör.

Mycket förenklat beskrivet så övervakar UNTSO fredsavtalen mellan Israel-Egypten och Israel-Jordanien samt vapenstillestånden mellan Israel-Libanon och Israel-Syrien. Detta sker med två observatörsgrupper; Observer Group Lebanon (OGL) och Observer Group Golan (OGG) samt Högkvarteret i Jerusalem, UNTSO HQ.
. Sammanlagt ca 150 officerare från hela världen. Efter genomförd utbildning både i Finland och på hemmaplan bar det iväg. Med ca 120 kilo bagage gick flyget 9 januari. Firade för övrigt min 50-åriga födelsedag 10 januari i Jerusalem. Den födelsedagen glömmer jag inte.

Efter en veckas obligatorisk introduktionsutbildning genom UNTSO HQ försorg lämnade jag Jerusalem och Israel för Libanon där OGL har fyra observatörsteam. Jag skulle ingå i Team Victor vars uppgift var att patrullera och observera längs gränsen mellan Libanon och Israel, känd som ”the Blue Line”. Varje dag körde åtta patruller längs gränsen, sammanlagt 16 officerare och 8 tolkar. Minst åtta timmars körning längs dåliga vägar kombinerat med fotpatruller varje dag. Eftersom vi inte hade några mörkerhjälpmedel var alla patruller i dagsljus. Syftet med patrullerna var att observera och rapportera alla incidenter längs gränsen, så kallade ”Blue-line violations”. Under mina sex månader i Libanon och OGL var det mycket lugnt. All militär verksamhet som tidigare påverkade situationen längs gränsen var nu hårt involverade i krigen i Syrien.

Major Chang från Kina vid en gränsmarkering längs Blue Line mellan Libanon och Israel.

Normalrutin inom UNTSO är att efter ett antal månader har man möjlighet att söka sig till andra befattningar främst stabsbefattningar i OGL, OGG och UNTSO HQ. Jag sökte och fick befattningen Training Officer inom UNTSO HQ i Jerusalem. Befattningen innebar att ansvara för och planera varje månads återkommande introduktionsutbildning för nytillkommande observatörer. Varje månad tillkommer 12 nya observatörer samtidigt som 12 lämnar missionsområdet. Att planera och genomföra en introduktionsutbildning för ett FN-uppdrag som varit verksamt sedan 1948 måste ju vara enkelt? Man kan ju tro det men det var ett administrativt pussel som krävde mycket samordning mellan alla föreläsare. Utbildningen är obligatorisk och alla lektioner måste genomföras. Om en föreläsare/lektion riskerade att ställas in blev de nya observatörerna inte godkända för att tjänstgöra. Utbildningen var ej särskilt avancerad och nästan samtliga hade redan genomfört utbildningen innan. Men tyvärr funkar FN-systemet så. Extremt byråkratiskt och frustrerande. Utöver ren lektionsplanering bokade jag hotellrum och samordnade hämtning på flygplatsen för de tolv nya observatörerna. Hämtningen på flyget var enkelt, bara långt att köra. Bokning av hotellet var ett ständigt förhandlande med hotellchefen vad gällde priser och antal rum. Falty Towers med John Cleese är en bra jämförelse.

Ett år i Mellanöstern gick mycket fort! Jag fick uppleva både totalt kaos och mycket välordnat oavsett beroende på om jag var i Libanon eller Israel. Det mesta är långt ifrån det man är van vid. Tyvärr hände saker hemma som gjorde missionen väldigt krävande, dels yrkesrelaterat men framförallt med anhöriga. Det var långt hem när allt tråkigt hände. I huvudsak fick jag suveränt stöd från Försvarsmakten. Trots det var ett år i UNTSO lärorikt, utvecklande och framförallt roligt. Finns risk att jag åker igen.

TEXT OCH BILD TOMAS NILSSON

Längst bak fr v Arne Ekman, Bo-Gustaf Sorby, traditionsofficeren Anders Rönnqvist, chefen A 9 överste Jonas Lotsne och Nils-Folke Ericsson
Rad 2 fr vä Sven Alfström, Urban Eskelund, Sylve Nilsson och Leif Svensson
Rad 3 fr vä Gunnar Trennestam, Leo Lövdahl och Åke Nordgren
Längst fram fr v Eka Jonsson, Göte Nilsson, Bo A Johansson, Stig Sandelin och Anders Nilsson
Saknas: regementsförvaltare Peter Hemphälä som tog bilden.

Medaljonger utdelade av chefen A 9

Den 14 juni hade föreningen finbesök från Artilleriregementet (A 9) i Boden som genomfördes vid Försvarsmuseet i Tingstäde.

Deltagare från A 9 var regementschefen överste Jonas Lotsne, regementsförvaltare Peter Hemphälä och traditionsofficeren major Anders Rönnqvist och från A 7 kamratförening deltog 15 medlemmar.

Besöket inleddes med en kamratlunch som chefen A 9 bjöd på. Därefter följde lite information från Artilleriregementet om hur man tänker sig samarbetet med de artilleristiska kamratföreningarna i framtiden. Under diskussionen som följde lyftes många frågor och förslag och chefen A 9 lovade att ta med sig dessa ”hem” och återkomma med svar. Möten av detta slag är tänkt att återkomma med jämna intervaller och på så sätt stärka kamratföreningarnas band med Artilleriregementet.

Chefen A 9 delar ut numrerade medaljonger vid speciella tillfällen och för speciella händelser som han närvarar vid. Medaljongerna bokförs/registreras vid regementet. Vid besöket hos oss tilldelades Bo A Johansson, som för 70 år sedan gjorde sin värnplikt vid A 7, medaljong nr 43 och Bo-Gustaf Sorby medaljong nr 44 även han gjorde sin värnplikt 1948. Mötet avrundades med ett besök vid den nyligen invigda miniatyren över ”A 7 vid Korsbetningen”. Besökarna blev mäkta imponerade!

TEXT GUNNAR TRENNESTAM
FOTO PETER HEMPHÄLÄ

Medaljongens framsidan har texten FÖR EN BRA INSATS med medaljongnumret instansat under, nummer 43 för Bo A Johansson och nummer 44 för Bo-Gustaf Sorby. Överst står regementes valspråk ULTIMA RATIO REGUM som betyder "konungars yttersta argument". Nertill står det klart och tydligt vem som delat ut medaljongen. Baksidan har Artilleriregementets vapen, A 9 och Boden.

Välkommen till årsmöte torsdag 21 februari kl. 17.30

i Arbetarföreningens lokal vid Kimbergs plats

17.30 Samling för sedvanligt mingel innan mötet, baren öppen!

18.00 Årsmöte enligt stadgarna.

Efter mötet blir det en ”gammeldags ärtmiddag” med smör, ost och sill följt av ärtsoppa och pannkakor. Möjligheter till eventuellt inköp av starkare drycker till ”kamratpris” finns. Även punch!

Anmälan till Göte Nilsson senast den 13 februari på gote@a7kamratforening.se eller 0709-27 14 96.

Välkommen
Styrelsen

Kamratträff i Stockholm

Inbjudan till kamratträff i Stockholm den 6 mars kl. 18.00.

I Militärsällskapets lokal på Valhallavägen 104.
Anmälan till Christian Ericson:
christian@a7kamratforening.se eller
sms 0735-61 89 29.
Anmäl dig senast den 25 februari. Ta vara på chansen att få träffas och prata gamla minnen!
Välkommen

A 7 kamratförenings STORA TACK till alla 71 sponsorer 2018 till Kamratfonden

Martin Abrahamsson
Sverker Adolfsson
Björn Ahrling
Gun-Britt Alfström
Sven-Ove Alfström
Göte Andersson
Mats Annerstedt
Inge Ask
Mattias Bendt
Olle Bjurström
Carl Carlsson
Göran Carlsson
Leif Carlsson
Sven-HenryCarlsson
Christian Christiansson
Lennart Eklöf
Stefan Ekman
Stephan Ekström
Mats Eriksson
Anders Fogelberg
Kickan Fridman
Per Frödell
Ove Gardelius
Harald Gustafsson
Henrik Hammarström
Svante Hezekielsson
Harald Hoffman
Tryggve Härviden
Jan Höglund
Anders Jolby
Jan Johansson
Per-Inge Karlsson
Hilbert Karlqvist
Bengt Klingvall
Arne Kågestedt
Bengt Lindroth
Kalle Lindström
Mats Lindvall
Tony Löwenborg
Isak Malm
C-A Malmberg
Erik Mattsson
Alf Möllerström
Anders Nikker
Nils Nilsson
Åke Nordgren
Alert Norrby
Allan Olofsson
Agneta Pettersson
Sten Pettersson
Sune Ronqvist
Jan-Erik Rosengren
Stig Sandelin
Östen Sjöblom
Tommy Sjöli
Bo-Gustav Sorby
Christer Starkenberg
Jan-Olof Strid
Cai Ström
Svante Ståhl
Tony Sundstrand
Sigvard Svensson
Tom Tibbling
Eva Trennestam
Gunnar Trennestam
Sven Törner
Hans Waldenström
Gunnar Wahlgren
Håkan Wass
Bertil Öster.

Vill du vara med och sponsra vår Kamratfond nästa år? Sätt då gärna in ditt bidrag tillsammans med årsavgiften 2019 på bankgiro 192-0800. Kom ihåg att ange ditt namn och adress!

Ärtlunch i Restaurang Visborg

11 april kl. 12.00. Årets första ärtlunch! Anmälan om deltagande senast den 4 april med e-post till gote@a7kamratforening.se eller 0709-27 14 96. Välkommen.

Årsmöte 15 februari 2018

För sjunde året i rad genomfördes det 81:a årsmötet i den trevliga Marinstugan. Troligen kommer ett hotellbygge att innebära rivning av stugan och att vi därmed får söka annan plats för våra framtida årsmöten.

Ett tjugotal medlemmar var på plats för att ta del av föreningens årsredovisning och framtida planering.
Redovisning av verksamhet och ekonomi klubbades och hela styrelsen fick förnyat förtroende.
Det var också sjunde året i rad som Sinnikka och Göte Nilsson fixade en trerätters middag till allas gillande. Sinnika överraskade oss alla med fantastiskt goda kroppkakor som huvudrätt.
En klurig bildfrågesport om Gotland avslutade kvällen.

TEXT OCH FOTO ANDERS NILSSON

Leif Svensson, Sylve Nilsson, Leo Lövdahl och Sven-Åke Asklander vann kvällens lagtävling att känna igen kyrkor (bl a Burs) och fiskelägen (bl a Blåhäll)

Kjell Jonsson och Leif Svensson minns gamla goda tider. Både eftertänksamt och glatt.

Sinikka Nilsson och Christer Christiansson minglar sittande i baren.

BARBARA

Den 1 december genomförde vi vårt traditionella firande av artilleristernas skyddshelgon Sankta Barbara. I år var vi 22 som hörsammat inbjudan och som vanligt hoppas vi på att den siffran ska bli större till nästa år. PLATS FINNS! Denna tradition infördes vid A 7 år 1985 alltså året innan vi omgrupperade från Korsbetningen ut till ”slätten”.

Firandet, som ägde rum i Arbetareföreningens lokaler i Visby, har nu genomförts under 34 år i obruten följd. Som brukligt är inleddes denna kväll med lite mingel i baren på andra våningen. Kamratföreningens ordförande, Anders Nilsson, passade på och testade deltagarnas kunskaper gällande A 7 förbandschefer från nedläggningsåret och bakåt i tiden. Klurigt och roligt initiativ där kunskaperna varierade med deltagarnas ålder.

Därefter var det dags för ”Sankta Barbaras skål” och regementets marsch. Sedan bjöds deltagarna till bords av ordföranden och på menyn stod två sorters sill till förrätt och helstekt oxfilé med potatisgratäng som huvudrätt. Middagen avslutades med kaffe, glass och hallon. Firandet fortsatte resten av kvällen i baren där även dragningen i ”Barbaralotteriet” genomfördes och i stort sätt alla fick utdelning.

TEXT OCH BILD GUNNAR TRENNESTAM

Luftvärns vänner

År 2018 är tillända och åren tycks rulla på fortare ju äldre man blir. Året har också varit händelserikt på försvarsområdet. Vi fick ett nytt P 18 med invigning 21 maj med ceremoni vid Oskarsstenen i närvaro av Konungen, ÖB, stats-och försvarsministrarna. En solig dag med överlämning av P 18 fana från hemvärnsbataljonen till det återupprättade regementet. Öns kamratföreningar och frivilligorganisationerna paraderade med sina respektive standar och fanor. En historisk dag att minnas med glädje. För truppslagets del också ett viktigt år med start av utbildning på det nya robotsystemet 98 IRIS-T och att regeringen beställde robotsystem 103 Patriot.

På regementet och i övriga delar av försvarsmakten på Gotland har sedan 2017 eller tidigare sju f.d. officerare vid Lv 2 fått anställning efter att ha tjänstgjort på fastlandet eller varit civila, och en har fått anställning som reservofficer. Av våra reservofficerare har en skrivit kontrakt som stabsmedlem i hemvärnsbataljonen och vår civila assistent Åsa Grahn är personalhandläggare på Utbildningsgrupp Gotland. Det är trevligt att så många av våra kollegor fått möjlighet att återvända till ön eller bli nyanställda i försvarsmakten på Gotland.

Vår kamratförening lever också i högsta välmåga med ett stadigt medlemstal runt 180 stycken. Det är frapperande, att de nya medlemmar vi faktiskt fått och får, är f.d. värnpliktiga som upp till 40 år efter grundutbildningen återknyter kontakten med sitt förband. Verksamheten i föreningen bjuder inte på några större överraskningar, men etableringen av det nya regementet och den ökade militära verksamheten på ön betyder att det finns utökade möjligheter att hitta föredragshållare eller få inbjudan till studiebesök. Även om i det stora utvecklingen i vår värld ser mörk ut, är i det lilla framtiden för vår förening ljus.

Alla medlemmar med anhöriga tillönskas ett Gott Nytt År!

RUTGER U:SON EDWARDS
ORDFÖRANDE LV 2 KAMRATFÖRENING

Vandra med kamrater och upptäck Gotland på ett nytt sätt

Andra måndagen varje månad samlas vi pensionerade yrkesofficerare, från alla förband, kl 09.00 vid Arthallen på Korsbetningen (f.d. A 7/Lv 2 kasernområde) för att sedan vandra ett stycke i Visby eller någon annan stans på ön. Medtag något att sitta på och något att förtära. Grova skor och klädsel efter väderlek. Intresserad? Kontakta mig för närmare info rutger.edwards@tele2.se eller 076-83 93 230.

välkommen Rutger

Årsavgift 2019

Årsavgiften för 2019 är fastställd till 50 SEK. Om allt fungerat har du fått eller får snart ett brev med inbetalningskort och information. Vi ber dig att senast 31 mars betala årsavgiften på pg 61 07 90-8, Lv 2 kamratförening.
OBS! att f.d. förbandschefer och hedersmedlemmar är befriade från årsavgift. I infobrevet framgår vilka medlemmar som redan betalt avgift för 2019 och i vissa fall längre.

@ Anmäl din e-postadress

Och styrelsen vädjar ännu en gång till de som ännu inte anmält e-postadress. Gör det till rutger.edwards@tele2.se. Och kom ihåg att anmäla adressändring och ändring av e-postadress till adress enligt ovan.

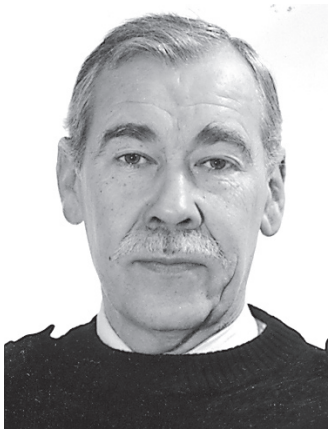
Styrelsen

Styrelse

Ordförande	Rutger Edwards	
Vice ordf	Fredrik Hård af Segerstad	
Sekreterare	Bertil Olsson	
Kassör	Torsten Enström	vice kassör Åsa Grahn
Ledamöter	Ingemar Fransson, Kjell Pettersson, Ingemar Gutenberg	

www.lv2kamratforening.se

In memoriam

Major Erling Lindquist avled 14 mars 2018. Erling var född 15 oktober 1942.
Han anställdes som furir 25 mars 1962 och utnämndes till sergeant efter genomgången AUS (Arméns underofficersskola) 31 augusti 1967. Erling valde tidigt att utbilda sig till signalbefäl och genomgick följaktligen sambandsutbildning 15 oktober 1968 till 9 maj 1969. Han kom därefter att helt ägna sig åt sambandsutbildning med placering som befäl eller chef på stabstroppparna.

Han utnämndes till styckjunkare 7 maj 1970 och var min chef på stabs-radarplutonen mars t.o.m. augusti 1972. Löjtnantsutnämningen kom i samband med tjänsteställningsreformen 1 juli 1972 och han blev kapten 1 september 1974. I slutet av 70-talet valde Erling en ny bana i yrket och han utbildade sig till fortifikationsofficer tiden 17 oktober 1978 till 28 september 1979 och fick som en konsekvens av det inplacering i Fortifikationskåren med tjänstgöring vid Fortifikatio nsavdelningen i militärkommandostaben fr.o.m. 1 oktober 1979. Han tjänstgjorde där fram till pensioneringen. Befattningen som fortifikationsofficer innebar att handlägga ärenden avseende mark och byggnader. Han befordrades till major 20 juni 1991.

Erling var mycket intresserad av musik och var medlem i Gotlands officerskör och ordförande i kören1994 till 2001.

Vi minns Erling som en lugn, vänlig och trygg person.

Rutger U:son Edwards

Välkommen till årsmöte 2019

Årsmötet hålls onsdag 6 mars kl. 1830 i Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde.

Anmälan om deltagande senast måndag 4 mars till ordföranden på rutger.edwards@tele2.se eller 076–83 93 230.

Motioner skall vara ordföranden tillhanda senast måndag 25 februari.

Efter mötet helsubventionerad måltid.

Hjärtligt välkommen!
Styrelsen

Verksamhetsplan 2019

Verksamhetsplanen för 2019 följer planen för tidigare år. Vår-och höstmötena med eller utan föredrag kommer hållas på restaurang Visborg, om inte annat anges i kallelserna. Då finns möjlighet att välja annan förtäring än ärtor!

24 januari **Styrelsemöte**
kl. 1830 på Utbildningsgrupp Gotland (UGG).

6 mars **Årsmöte**
kl. 1830 i Gotlands försvarsmuseum.
Anmälan om deltagande senast 4 mars till Rutger Edwards på rutger.edwards@tele2.se eller 076-83 93 230. Motioner skall vara Rutger Edwards tillhanda senast 27 februari.
Efter mötet helsubventionerad måltid.

4 april **Vårmöte med studiebesök**
Vid Gotlands regemente på Tofta. Samling 0945 vid Garnisonsvakten mitt emot infarten till Suderbys herrgård. Efter besöket lunch på restaurang Visborg. En anhörig per medlem får deltaga.

9 maj **Styrelsemöte**
kl. 1830 på UGG.

5 juni
Luftvärnsregementets Kamrater 1/2019 utkommer.

6 juni **Nationaldagsfirande**
Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Samling kl 11.45.

12 september **Styrelsemöte**
kl. 1830 på UGG.

7 november **Höstmöte**
kl. 11.00 restaurang Visborg. En anhörig per medlem får deltaga.

14 november **Styrelsemöte**
kl. 1830 på UGG.

4 december
Luftvärnsregementets Kamrater 2/2019 utkommer.

12 december **Julbön i Visby domkyrka**
kl. 1500. Preliminär dag och tid.

27 december
P 18-A 7-Lv 2-KA 3 kamratföreningars tidskrift, KFT, utkommer.

Gruppering av robotgrupp från pansarterrängbil.

Fullträff för Selma på Blåhäll

Luftvärnsregementet övade på Gotland i september och sköt skarpt med robot 70 den 25 och 26 på Toftafältet. En grupp från Irland deltog också. Under tisdagen den 25 sköts sammanlagt 18 robotar, både på dagen och i mörker. Systemet har idag mörkerkapacitet genom att man monterar på en ljusförstärkare.

Som åskådare till skjutningen på onsdag den 26 var kamratföreningens medlemmar inbjudna och 10 medlemmar (och två söner) samlades vid Suderbys herrgård, där vår ciceron kapten Mogens Berger mötte upp. Kapten Berger informerade oss bl.a. om tisdagens skjutningar och orienterade om systemets prestanda, innan vi i kolonn körde till Blåhälls före detta fiskeläge, där vi informerades om säkerhetsbestämmelser, hörselskydd delades ut och vi tog på oss hjälmar. Det blev en ganska lång väntan i snålblåsten innan all säkerhet var klar och flygaren flugit in den exakta kursen. Inte helt lätt, målkorven hänger i en tre km lång vajer vilket gör att flygaren måste ta rejäla svängar för att komma på rätt kurs. Så småningom körde gruppens pansar-terrängbil in och grupperingen genomfördes. Vilken skillnad mot forna tiders presenningstäckta terrängbil 221 helt utan splitterskydd! En grupp består av åtta soldater,

Jim Bjurquist och Lars-Ola Olin med skyddshjälmen käckt på svaj.

En leende Kaj Pettersson samtalar med Fredrik Hård af Segerstad och t.h. Göran Ekholm, befälselev 33 ur årsklass 92/93.

Omedelbart efter avfyrning syns soldat Selma Mellberg till vänster och till höger roboten på väg mot målet.

endast skytt och laddare/målobservatör står ute, stridsledaren med medhjälpare sitter inne i pansarterrängbilen, som har en fordonsmonterad automatkanon för eget skydd.

Skjutförhållandena var inte de bästa, frisk och tidvis byig vind. Skytten, fast anställda soldaten Selma Mellberg från Halmstad, sköt inte på första löpan, då hon bedömde att allt inte var korrekt. Vid andra löpan gick skottet, och Selma fick en zonrörsträff till både hennes och åskådarnas förtjusning. Efteråt fick vi möjlighet att träffa en påtagligt nöjd och stolt Selma.

Före återfärd till Suderbys fick medlemmarna bekanta sig närmare med spaningsradarn (underrättelseenhet) UndE 23. Innan vi skildes åt delade kapten Berger ut presenter till medlemmarna och undertecknad tackade såväl regementet som kapten Berger för inbjudan och förnämlig guidning. I tilltagande skymning kunde nöjda kamratföreningsmedlemmar ta sig hemåt för att tina upp.

TEXT: RUTGER EDWARDS
FOTO: RUTGER EDWARDS OCH DAVID DAVIDSSON

Skytten Selma Mellberg ordnade både zonrörsträff och souvenir.

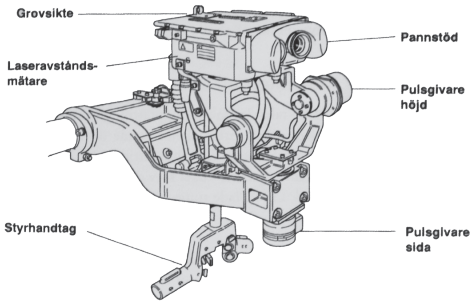
Vassare lv-pjäser blev kortlivade

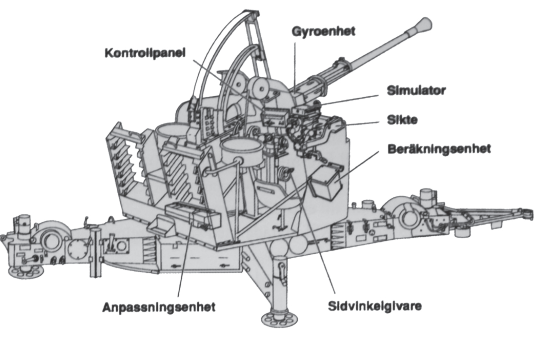
För 20 år sedan tog utbildningen vid Lv2:s automatkanonförband en ny riktning, men satsningen blev kortvarig. Här syns en marschfärdig folvtropp.

Utbildningsåren 1998-1999 och 1999-2000 var de sista vid Lv 2. Det var kadrar till de under uppsättning försvarsområdeslvkompanierna (folvkomp) som skulle utbildas. Det är i år 20 år sedan utbildning började.

Lite bakgrundshistoria. När centralinstrumentering m/48 (cig m/48) i tio luftvärnsbataljoner avvecklades i mitten på 70-talet, frigjordes 31 kompanier med 40 mm akan m/48 (14.lv-bataljonen på Gotland hade fyra kompanier). Dessa bildade fristående luftvärnsautomatkanonkompanier (lvakankomp) med huvudsaklig uppgift att bekämpa luftlandsättningar. Pjäserna var utrustade med ringsikten och trots nya utbildningsmetoder och hjälpmedel (bl.a. mätkäppen) fick kompanierna inte tillräcklig effekt. 1991 beställde Försvarets materielverk från SAAB direktriktningssikten (DIRSI) till de 186 pjäserna för leverans tiden januari 1994 till juni 1996. Problem under leveranstiden gjorde att projektet försenades.

Siktet, placerat på pjäsens högra sida, och dess komponenter.

Bättre verkan med nya siktet

När pjäserna modifierats med DIRSI omorganiserades kompanierna till folvkompanier. Organisationen av folvkomp 48/98 skiljde sig från den normala då de förutom stabstropp och trosstropp endast hade två folvplutoner. Plutonerna var organiserade med tre folvtroppar som i sin tur var organiserade i en stridsledningsgrupp och en pjäsgrupp. Eldenheten var alltså en pjäs mot normalt två pjäser och kompaniet hade således sex eldenheter. Det nya siktet hade höjt verkan och träffsannolikheten så mycket att pjäserna kunde uppträda enskilt. Kompaniets personalstyrka var 159 man, plutonens 54 man och troppens 16 man. I troppen ingick två stridsledare, sex eldledningsmän, sex pjässkyttar och två bilförare. Det fanns inga pjäsgruppchefer. Pjäserna drogs av terrängbilar och elverken av standardlastbilar. Varje pjäsgrupp hade en kulspruta 58.

Kompaniernas främsta uppgift var nedkämpning av luftlandsättning inom en yta av maximalt 75 kvadratkilometer eller försvåra fientlig flygverksamhet inom maximalt 150 kvadratkilometer. Luftmål skulle kunna bekämpas upp till ett avstånd av maximalt 4 km. Stillastående markmål (fordon och landande/hovrande helikoptrar) kunde bekämpas upp till maximalt 4,5 km. Skytten följde målet, ett antal laserimpulser avfyrades varvid målets hastighet mm registrerades och behandlades i en beräkningsenhet. Pjäsen svängde därefter automatiskt ut till framförpunkten och eld öppnades. Träffsannolikheten var hög.

Ny taktik med skenmål

Taktiken för att undvika att bli utslagna under förbekämpningen av luftlandsättningsområdet var att sätta upp skenmålstroppar, en tropp per pluton var grupperad med två minuters eldberedskap och övriga troppar stod med två minuters marschberedskap skyddade i utgångsgrupperingar (vå-tre kilometer eller upp till fem minuters marschtid) från sina eldställningar, marschera fram och vara eldberedda inom fem minuter efter framkomst till eldställningarna.

Lv 2 var ansvarigt för 17 av folvkompanierna och Lv 3 för de övriga. Inledningsvis var tanken att all personal skulle överföras från fältförbanden, men det visade sig vara orealistiskt att omskola till systemet under en ordinarie krigsförbandsövning. Därför bestämdes, att kadrar skulle grundutbildas till kompanierna. Det var kompanibefälsvärnpliktiga (som skulle bli plutonchefer, stridsledare och trossplutonchefer med ställföreträdare samt systemtekniker), pjässkyttar och pjäsmekaniker som skulle grundutbildas, resten skulle vara överförings-värnpliktiga. Det innebar att årsklasserna bestod av ett 50-tal kompanibefälsvärnpliktiga, ett 100-tal pjäsmän och ett tiotal mekaniker.

Det var inte helt enkelt att få till lämpliga organisationer vid förbandsövningarna. Bl.a. måste ett antal pjäsmän utbildas till bilförare i stället för att över huvud taget kunna få organisationen att fungera. Utbildningsåret 1998-98 utbildades årsklassen till de tre gotländska folvkompanierna (711, 712, 713. folvkomp) och det sista året utbildades till tre fastlandskompanier. Behovet per kompani var 19 kompanibefälsvärnpliktiga, 36 pjässkyttar och 3 pjäsmekaniker, därutöver ett antal till mobiliseringsreserven. Försvarsbeslutet 2000 gjorde, att utbildning inte hann ske till alla kompanier och systemet utgick efter beslut 2004. Det var knappt man hann slutleverera alla siktena. Ett antal miljoner kronor kastades bildligt taget i sjön.

TEXT: RUTGER EDWARDS
FOTO: OKÄND OCH UR BOKEN
"LUFTVÄRNET VID MILLENNIESKIFTET"

Brigadluftvärn

En avdelning (grupp) med sina två 20 mm akan m/40, kompaniet hade totalt 18 stycken pjäser.

Brigadernas skydd mot luftangrepp var länge undermåligt. För 50 år sedan ryckte den sista kullen värnpliktiga ut från Lv 2, grundutbildade på akan m/40 som hade 20 millimeters kaliber.

I en del brigader ersattes de under 60-talets sista år av infanteri- respektive norrlandslvkompanier med robot 69 Redeye. I backspegeln är det nästan ofattbart att konstatera, att det organisatoriskt ingående luftvärnet i många brigader, inte minst pansarbrigaderna, var dessa helt obsoleta kompanier med begränsad verkan mot luftmål.

Kompaniet var traditionellt organiserat med stabstropp, trosstropp och tre luftvärnsplutoner. Personalstyrkan var 154 man. Lvplutonen på 39 man var organiserad i tre pjäsgrupper om vardera 11 man, en ammunitionsgrupp om två man samt en plutonsledning om fyra man. Varje pjäsgrupp hade två 20 mm akan m/40. Huvuddelen av personalen i pjäsgrupperna och stabstroppens observationsgrupp förflyttades med cykeltolkning (kompaniet hade 93 cyklar), i övrigt var kompaniet bilburet. Kompaniet kunde bekämpa främst långsamma luftfarkoster (fart upp till 100 meter/sekund) inom 10-20 kvadratkilometer upp till 1000 meters höjd. Uppgifterna blev följaktligen oftast att bekämpa luftlandsättningar. Plutonen var eldenhet och de grupperades på triangel eller linje med 2-3 kilometer mellanrum. Inom plutonen grupperades pjäsgrupperna med 100-200 meters mellanrum på linje eller triangel.

Mellan pjäserna 5-10 meter. Varje pjäsgrupp betjänades av en gruppchef /eldledare, två skyttar och två laddare. Observationsgruppen kunde gruppera tre observationsplatser i de farligaste och sannolikaste inflygningsriktningarna 5-6 kilometer från lvplutonerna. Orientering och förvarning om annalkande flygfarkoster fick man genom att avlyssna lufor (luftförsvarsorientering) och lvorder (luftvärnsorder), orienteringar från observationsgrupperna och egen målspaning.

I den gotländska krigsorganisationen ersattes redan 1970 brigadlvkompaniet med ett infanteri-lvkompani med robot 69 Redeye.

TEXT: RUTGER EDWARDS
FOTO: OKÄND

Skjutövning vid Marsängen på Tofta skjutfält, i förgrunden cyklarna.

Rapport från Luftvärnsregmentet

Den 2 aug 2018 fattades regeringsbeslut att gå vidare med anskaffning av amerikanska luftvärnssystemet Patriot. Ett beslut som förstås i hög grad påverkar och kommer att påverka luftvärnet under lång tid framöver, jag kommer senare i artikeln beskriva lite mer vad det i nuläget innebär för Lv 6.

Lv 6 är i dagsläget indelat i fem enheter (*Regementsstaben, Utbildningsenheten, Luftvärnets Stridsskola, Luftvärnsbataljonen och Försvarshälsan*).
Regementschef sedan december 2015 är överste Anders Svensson som tillika är garnisonschef för Halmstad garnison. På Lv 6 finns runt 500 stycken kontinuerligt anställda i olika kategorier.

Regementets största enhet är Luftvärnsbataljonen som i huvudsak utgör en sammanslagning av 61- och 62 Luftvärnsbataljon. Vid bataljonen pågår första omgången av grundutbildning med plikt om ca 300 rekryter. Två inryckningar (juli och september) har genomförts och utryckning

Chefen Lv 6, Anders Svensson, mottar försvarsministerns sköld vid Peter Hultquists besök på regementet 17 oktober.

sker i juni 2019. Det är i flera avseenden en omställning för regementet att utbilda större volymer igen, det medför såväl ökad belastning på våra utbildningsanordningar (skjutbanor, idrottslokaler, övningsfält mm) men också på våra personella resurser. Så här en bit in i grundutbildningen är det samlade intrycket en väl fungerande utbildning och positiva rekryter.

Utöver rekrytutbildning finns anställda soldater (runt 200 stycken GSS/K) dagligen på bataljonen. Soldaterna bedriver kontinuerlig utbildning/övning i syfte att upprätthålla ställda beredskapskrav men deltar också i internationella insatser och utveckling av nya luftvärnssystem. Under året har förbandet deltagit i bl.a. Flygvapenövning (Östkusten) och Trident Juncture (Norge). GSS/K soldater används också framgångsrikt som instruktörer i rekrytutbildningen vilket är mycket utvecklande.

Robotsystem 98 och robotsystem 103

Gällande luftvärnets ombeväpning mot nya förmågor så är utveckling av robotsystem 98 inne i en fas med kompetensuppbyggnad bl.a. har det under året genomförs instruktörskurser. Succesivt påbörjas utbildning av förbandsenheter på robotsystem 98. Arbetet med införande av Patriot (benämningen är robotsystem 103) sker i ett högt tempo och omfattar många delområden. Tidsplanen för införande är relativt snäv och arbetet involverar stora delar av Lv 6 enheter tillsammans med HKV och FMV. Under hösten har första omgången elever genomfört kurser i USA (utbildningscentrum Fort Sill, Lawton). Kommande åren planeras flera hundra soldater och officerare att utbildas i USA på kurser allt ifrån några veckor till över ett halvår. Införande handlar också om att förbereda infrastrukturen i Halmstad för mottagning av nya luftvärnssystem. Utbildningslokaler, verkstadsutrymmen och förråd måste tas fram. Ett intensivt arbete pågår med planering inför byggnation.

Personalförsörjning och tillväxt är alltjämt en avgörande faktor. Genom grundutbildning av större volymer rekryter ökar möjligheten att kunna rekrytera ur bredare grupper till exempelvis officersutbildningar. I och med anskaffning av nya luftvärnssystem krävs personella utökningar, tillväxt i alla kategorier blir då mycket viktigt för regementet.

Garnisonsförbandet

Som garnisonsförband har Lv 6 ett antal funktioner i syfte att stödja hela garnisonen, exempelvis finns Försvarshälsan åter vid Lv 6 sedan i somras.
Ytterligare en garnisonsresurs upprättas 2019 som ny enhet under Lv 6, Logistikenheten. Inom ramen för genomförd logistikutredning är beslutet att överföra delar av FMLOG resurser till förbanden. Logistikenheten kommer innehålla försörjningsdelar (t.ex. serviceförråd) och tekniska funktioner. I flera avseenden en återgång till strukturer som fanns tidigare då förbanden ägde ovan resurser.
Halmstad Garnison är en växande garnison i flera avseenden,

-Lv 6 utökar genom införande av nya luftvärnssystem.

-FMTS får vid årsskiftet omkring 900 st. nya medarbetare (spridda över landet) då delar från FMV övergår till Försvarsmakten. Största delen handlar om markverkstäder som kommer finnas på flera platser i riket men ledningsmässigt kommer tillhöra FMTS.

-Elevvolymer vid garnisonens olika skolor ökar.

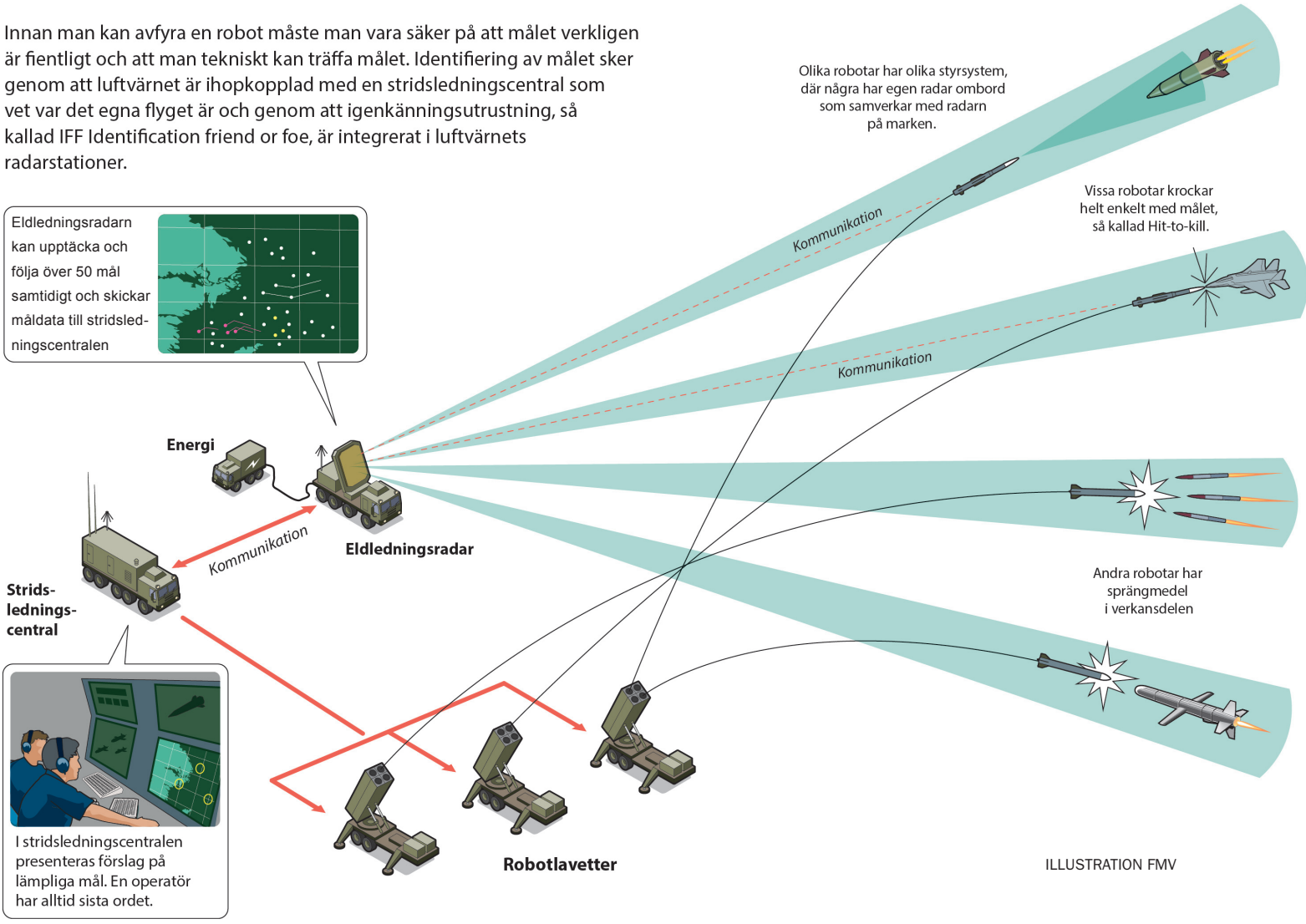
Sammantaget ställer detta fortsatt höga krav på effektiv garnisonssamordning. Många utmaningar väntar regementet, vi ser med tillförsikt framemot 2019.

MATS LÖVDAHL
STABSCHEF LUFTVÄRNSREGEMENTET
OFFICER VID LV 2 ÅR 1994-2000, SEDAN ÅR 2000 VID LV 6.

Robotsystem 103, Patriot, funktion

Innan man kan avfyra en robot måste man vara säker på att målet verkligen är fientligt och att man tekniskt kan träffa målet. Identifiering av målet sker genom att luftvärnet är ihopkopplad med en stridsledningscentral som vet var det egna flyget är och genom att igenkänningsutrustning, så kallad IFF Identification friend or foe, är integrerat i luftvärnets radarstationer.

Skissen visar en ”Eldenhet”, i denna ingår tre lavetter. På skissen är lavetterna laddade med fyra robottuber var (i storlek ”original-Patriot”) men Sverige köper även de nya robotarna (typ PAC 3 MSE) vilka får plats med 12 robotar/lavett. Detta innebär att en (1) svensk eldenhet är laddad med mellan 12 och 36 robotar!

FAKTA – Valet av Patriot

Mot slutet av upphandlingsprocessen fanns det bara två tunga luftvärnssystem att välja mellan – det fransk-italienska systemet SAMP-T och det amerikanska Patriot-systemet. Vid en närmare granskning visade det sig att det europeiska systemet inte uppfyllde alla de specifikationer som Försvarsmakten hade ställt upp.

Ett av de viktigaste kraven är att, redan vid leverans 2020/2021, kunna bekämpa ballistiska missiler – som exempelvis ryska Iskander-robotar (som bl a står i Kaliningrad och kan nå Gotland samt södra Sverige). Att bekämpa ballistiska missiler, som i den nedåtgående rörelsen accelererar till ca 5000 km/h, är en mycket kvalificerad uppgift – som Patriot-systemet klarar av. Denna kapacitet är även, som amerikanerna säger, ”combat proven”.

I övrigt har leveranssäkerhet och vikten av den transatlantiska länken vägts in i beslutet. Valet av Patriot ger även en god möjlighet till ett internationellt utbyte med alla de länder som i dag hanterar det amerikanska systemet, varav de närmaste blir Nederländerna, Polen, och Tyskland. USA har även egna luftvärnsbataljoner med Patriot-system baserade i Europa.

Kostnaden för den anskaffning som nu är beslutad ligger delvis under sekretess och kan därför inte exakt anges. Försvarets Materielverk har angett att det handlar om drygt 10 miljarder svenska kronor. Detta innefattar även ett antal olika delar för att luftvärnssystemet ska fungera, förutom själva Patriot-systemet. I massmedier har felaktiga uppgifter förekommit kring kostnaderna. Ibland har mer än dubbla kostnaden angetts. Det belopp som amerikanska kongressen har medgivit att Sverige kan/får handla för, ligger däremot på en högre summa – för att möjliggöra en snabb komplettering i framtiden, utan att vänta på politiska beslut.

TEXT CARL M SJÖSTRAND

KA 3 vänner

När jag så här i slutet av året ser tillbaka vad som hänt under 2018 kan jag konstatera att det hänt en hel del som på ett eller annat sätt berört oss KA 3-are. I början av året blev det klart att KA 3 hamn, marinhamnen, åter var i statens ägo efter flera märkliga turer kring ägande och upplåtelse. Hamnen har i media fått epitetet ”ubåtshamn” vilket sannolikt sålt några lösnummer extra men är som vi alla gamla KA 3-are vet, helt uppåt väggarna. Försvarsmakten lämnade marinhamnen vid halvårsskiftet 2012 och har sedan dess saknat ordentliga baseringsmöjligheter på Gotland. Ur marin synvinkel är det glädjande att även de marina förmågorna börjar sitt återtåg till Gotland. Då är bl.a. en bra baseringsmöjlighet nödvändig. Någon påtaglig verksamhet i hamnen har ännu inte genomförts från Försvarsmaktens sida men det kommer säkert under nästkommande år.

Amfibieregementet fick ny chef i januari. Överste Patrik Gardesten presenterar sig här intill. KA 3 kamratförening gratulerar till utnämningen och hoppas på ett gott samarbete i framtiden. Amfibieregementet har att, efter KA 3 nedläggning, bevara minnet av och vårda vårt förbands traditioner. Som ett tecken på detta är KA 3 heraldiska vapen infogat i Amfibieregementets fana.

Att Gotland fått ett nytt militärt förband har väl inte undgått någon med ett uns av militärt intresse. Vid en ceremoni vid Oskarsstenen i Visby den 21 maj fick chefen för Gotlands regemente ta emot regementets fana av kungen. Vår kamratförening deltog med vår fana i fanborgen tillsammans med övriga militära kamratföreningar. Du kan läsa mer om Gotlands regemente på annan plats i tidningen. Armén har nu börjat bygga upp sin förmåga på Gotland. Nu är det dags att även påbörja den marina förmågeuppbyggnaden.

Årsmötet med ett drygt trettiotal medlemmar genomfördes utan några överraskningar traditionsenligt på nationaldagen vid försvarsmuseet i Tingstäde. Efter årsmötet deltog vi i nationaldagsfirandet som genomfördes med sedvanligt ”militärt stuk”. Ett arv från KA 3-tiden. Vår fana fanns som vanligt med i fanborgen. De av årsmötesdeltagarna som så önskade kunde även besöka marindelen.

För andra året genomfördes den återupptagna traditionen med kamratföreningsträffar inom tidigare kustartilleriet. I år var det KA 2 kamratförening som stod som värd för träffen. Det blev en lyckad träff som du kan läsa mer om i en särskild artikel. Nästa år står vår kamratförening som värd för träffen som genomförs månadsskiftet augusti-september.

Vårt regemente skulle i år ha firat sitt 80-års jubileum. För att uppmärksamma detta genomförde vi en återträff med Fårö kursgård som bas under helgen 8-9 september. En uppskattad och välbesökt träff som du läser mer om i en artikel härintill.

För andra året i rad har vi lyckats öka medlemsantalet i föreningen. Ett 40-tal nya betalande medlemmar har lagts till i medlemsmatrikeln som nu innehåller 283 namn. Den huvudsakliga rekryteringskanalen är sociala medier, och då främst via vår grupp ”KA 3 kamratförening” på Facebook. Även enskilda medlemmar har rekryterat bekanta till föreningen. Fortsätt med det! Jag hade en förhoppning att vi under året skulle uppnå 500 medlemmar i föreningens Facebookgrupp. Vi lyckades nästan. Medlemstalet har ökat från 447 i dec 2017 till 494 vid samma tid i år. Godkänt

Avslutningsvis vill jag tacka dig som är medlem i vår kamratförening för att du med ditt medlemskap stödjer oss i vårt arbete med att bevara minnet av KA 3, dess personal, verksamhet och materiel.

Ett Gott Nytt År till er alla och era familjer! Väl mött i olika sammanhang 2019!

RUTGER BANDHOLTZ
ORDFÖRANDE KA 3 KF

Ordförande	Rutger Bandholtz
1.vice ordförande	Arne Ekman
2.vice ordförande	Mats Larsson
Sekreterare	Eva Weinebrandt
Kassör	Jan Frändfors
Klubbmästare	Bernt Weinebrandt
Information	Rutger Bandholrz

KA 3 Kamratförening c/o Weinebrandt, Fårö Broskogs 2369, 624 66 Fårö, e-post gk.ka3@telia.com

Gotlänningar!

Jag heter Patrik Gardesten och tog befälet över Amfibieregementet den 19 januari 2018.
Snart har ett år passerat och mycket har hänt. Dels som en konsekvens av det jag har beslutat men också sådant som jag har haft att acceptera och implementera.

Innan jag tillträdde som chef för Amfibieregementet tjänstgjorde jag på Högkvarterets insatsstab i rollen som chef för genomförandeavdelningen, C J3. I och med denna befattning var jag även operationsledare på insatsstaben. Under de fyra åren jag arbetade på insatsstaben kände jag verkligen av att förändringens tid var kommen. Därför upplever jag det som oerhört stimulerande att ta ansvar för amfibieförbandens del av de utmaningar som Försvarsmakten står inför, vilka jag återkommer till senare i denna artikel.

Vägen till rollen som regementschef

Jag gjorde min värnplikt på kustjägarskolan år 1988-1989 på 1:a kustjägarpluton. Efter officersexamen hade jag en normal ”truppofficerskarriär” med tjänstgöring på pluton, kompani och bataljon där jag var chef för 2:a amfibiebataljonen mellan 2010-2013. Under min karriär har jag dessutom haft förmånen att arbeta på både KA1, KA2, Amfibiestridsskolan, Sjöstridsskolan och tjänstgjort som utbildningschef på en militärdistriktsgrupp.

Förutom förbandsproduktion här på hemmaplan har jag även deltagit i ett antal längre internationella övningar, ofta tillsammans med delar av våra krigsförband och tillsammans med kollegor och kamrater från hela kustartilleriet och därefter amfibieförbanden. År 2008 tjänstgjorde jag utomlands som förbandschef i Tchad och år 2013 som ställföreträdande förbandschef i Afghanistan.

Utvecklingen av Haninge garnison

Som chef över Amfibieregementet är jag även chef över Haninge garnison, en garnison som står mitt i mycket stora förändringar under innevarande och kommande år. Under 2018 har jag bland annat återtagit befälet över försvarshälsan efter några års regionalisering. Från årsskiftet 2019 kommer personal tillhörande FMLOG och FMV att införlivas under mitt befäl, och under samma år kommer marinstaben att etableras på Muskö, som idag tillhör Haninge garnison. Det medför ökade krav på befintliga stödfunktioner inom garnisonen men också på en korrekt dimensionerad bevakningsorganisation där Amfibieregementet har påbörjat en omfattande nyrekrytering.

Jag har, som många av er känner till, överlämnat befälet över Tofta skjutfält, utbildningsgruppen på Gotland och produktionsansvaret för 32:a hemvärnsbataljon till chefen för Gotlands regemente, P 18. Förändringar påverkar alla medarbetare på ett eller annat sätt och många arbetstimmar läggs för att detta ska bli så bra som möjligt.

Amfibieförbanden möter omvärldsutvecklingen

Som en konsekvens av en negativ utvecklingstrend i vårt närområde stärker samhället nu sin motståndskraft inom ramen för totalförsvaret, vilket är väl känt för er läsare. För Försvarsmaktens del är en tydlig konskevens att förmågan till ett nationellt försvar åter har en mycket hög prioritet. Det i sin tur ställer ökade krav på vår svenska marin och självklart också på våra amfibieförband. Dagens krigsförband, 17:e bevakningsbåtkompaniet och 2:a amfibiebataljonen har tjänat oss väl. De bidrar till att vår beredskap upprätthålls, att nationella operationer genomförs och stärker vår territoriella integritet. Samtidigt har amfibieförbanden också förmåga att genomföra internationella insatser som främjar fred och stabilitet, varhelst i världen, där behov finns och beslut därom tas.

Att dagens amfibieförband utvecklas och att förmågan stärks är naturligt och en ständigt pågående process. Men att i detalj beskriva när och hur, är idag inte möjligt. Det saknas flera avgörande beslut på såväl politisk nivå som inom Försvarsmakten. Marinchefen är tydlig i sin viljeinriktning om att utvecklingen ska leda till fler amfibiebataljoner med sjöoperativ förmåga i fokus och där nästa amfibiebataljon ska inriktas mot västkusten. Framtidens amfibiebataljoner föreslås bli numerärt mindre men med ny modern materiel, ska de också bli mer slagkraftiga än dagens. Som chef för amfibieförbandens enda kvarvarande regemente håller jag med om att detta är rätt väg att gå.

Med varma hälsningar från Berga och Amfibieregementet

ÖVERSTE
PATRIK GARDESTEN
CHEF AMFIBIEREGEMENTET

Ärtsoppa med smak från förr

Välbesökt, uppskattat, gott och trevligt.

Den 25 oktober var det återigen dags för kamratföreningens traditionsenliga ärtmiddag på Bungenäs och Bungenäs Matsal.

Trots några sena avhopp var det ändå 44 deltagare som satte sig till bords. Stämningen var som vanligt hög redan från början så jag fick höja rösten ordentligt för att kunna hälsa välkommen. Efter förrätten, då vi för övrigt luftade våra stämmor ordentligt med välkända KA-visor, serverades för första gången ärtsoppa utan inslag av den klassiska mob-varianten. Arrangörsgruppen fick med lite olika kvalitetshöjande ingredienser ärtsoppan att smaka precis som förr. Mycket gott!

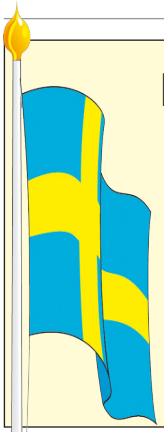
Efter desserten fick deltagarna en initierad genomgång om återuppbyggnaden av totalförsvaret på Gotland av Pontus Martelleur, tidigare KA 3:are, numera officer vid P 18. Som tack för informationen fick Pontus en KA-slips, slipshållare och slipsnål med KA-märke.

Mycket arbete ligger bakom denna middag. Vi har turen att i kamratföreningen ha några verkliga klippor på att organisera detta. Eva och Bernt Weinebrandt, Gun och Bert-Ola Wallin och Lena Bohlin. Stort tack för allt arbete ni lägger ner! Och även ett stort tack till Joachim Kuylenstierna som upplåter denna klassiska lokal till kamratföreningen.

TEXT OCH FOTO RUTGER BANDHOLTZ

Den uppskattade arrangörsgruppen; Bernt, Gun, Lena, Eva och Bert-Ola.

Nationaldagen 6 juni

Firas 2019 på Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Frivilligorganisationer, föreningar och klubbar kommer att bilda fanborg.

11.45 Samling Gotlands Försvarsmuseum
12.00 Flaggan hissas, Högtidstal, kören Nio Sångare, GotlandsMusikens blåsorkester, Fanvakt och Underhållning. Servering av kaffe, saft och bullar.

Kamratförenings årsmöte 2019

Årsmötet planeras att hållas vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde i anslutning till nationaldagsfirandet den 6 juni då även ett besök vid marindelen kommer att göras.

Mycket har hänt på ett år. Kallelse med tid och plats utsänds under våren 2019.

Årsavgiften för 2019 är oförändrad

Medlemsavgiften för 2019 är endast 100:-, sätts in på bg 718-4732, ange namn och årsavgift 2019. Har du flyttat, meddela din nya adress. Likaså om du har ny e-post-adress.

TIDSKRIFTSFOND

Fondens syfte är att ekonomiskt underlätta utgivningen av tidskriften. Många har hörsammat vårt upprop genom åren och lämnat generösa bidrag. Allt efter vars och ens plånbok. Det har definitivt underlättat för tidskriftsverksamheten. Frivilliga bidrag mottages tacksamt på bg 718-4732, märk bidraget med "tidning".

Lillejulsfirande med många skratt

Pontus Martelleur redovisade under middagen den femte uppgiften, att berätta en skröna. Till allmän uppskattning och munterhet.

Till årets lillejulsfirande inställde sig 33 förväntansfulla f d officerare. Ett aktningsvärt deltagarantal om man beaktar att det i år är 18 år sedan KA 3 avvecklades.

Platsen för årets firande var i f d marketenteriets lokaler, under senare år även känd som restaurang Utsikten. Efter att alla fått glögg och pepparkaka hälsade jag välkommen och tog tillfället i akt att informera om vad som hänt inom kamratföreningen och f d regementsområdet under det gångna året. Särskilt nöjda var deltagarna över det goda rekryteringsresultatet till föreningen. Även det faktum att marinhamnen nu återgått i försvarets ägo gillades.

ÄS och hans subalterner tog över för genomförande av den årliga prövningen av de gambles kunskaper och förmågor inom några militäranknutna områden. De 28 gamblingarna delades upp i fem grupper och begavs sig därefter till f d skolbyggnaden där de olika stationerna förberetts.

Årets prövningar omfattade bl a ämnesområdet strid på grupps nivå, d.v.s. en verksamhet som di gamble inte sysslat med på minst 30 år. Här gällde det att komma ihåg innebörden av en rad klassiska ramsor som RASSOIKA, OBSLÖS m.fl. Förmågan i oplatstjänst testades genom att lösa olika uppgifter med hjälp av e-skiva och här satt kunskaperna kvar i ryggmärgen på de allra flesta. Även i år fanns verksamheten till sjöss med som en del. Här gällde det att hantera och ta fram kurs ur sjökort, kompasskurs och med hjälp av missvisning och deviation få fram korrekta värden. Här var gamblingarna lite ringrostiga och hade med tvekan fått lämna kaj.

Lasse Lundh i berättartagen

Vem har inte genomfört exercis till tonerna av marschmusik? Men att känna igen fem olika förbands marscher av sju uppspelade var inte helt lätt. Bästa gruppen missade bara en av marscherna och det ansågs som ett bra resultat tills det uppdagades att de missat vårt eget förbands marsch, Nordergutarna! Obra. Med den femte och sista uppgiften skulle di gamble, från respektive grupp, berätta en skröna från flydda tider. De skulle redovisas i anslutning till middagen. En uppgift som passa gamblingarna som hand i handske skulle det visa sig.

Efter dessa prövningar var det dax att gå till bords. Jultallrik med sill, lax, ägghalvor, potatis mm var redan framställt och vackert upplagt av våra kockar. Så inmundigandet och därtill hörande snapsvisor kom igång utan onödig fördröjning. Och det var inget fel vare sig på aptit eller på sångröster. Under middagen framfördes skrönor från förr av de olika grupperna. Den ena värre och roligare än den andra. Det blev inte bara en skröna från respektive grupp utan en historia gav upphov till en ny som gav upphov till en ny som……. t.o.m. subalternera hade skrönor att förtälja. Den delen av årets lillejul uppskattades högt av de närvarande, det märktes. Och efter att även ha avnjutit den varma delen av julmaten med mycket hemlagat kunde vi konstatera att våra kockar även detta år gjort ett strålande arbete. Vilket inte minst bevisades av att, efter jag tackat Eva, Gun, Lena, Anki och Birgit med en liten gåva för all den goda maten, tackades de av gamblingar och subalterner med en lång varm applåd

Resultatet från utbildningskontrollen meddelades av ÄS i anslutning till det efterföljande kaffet m t. Stationscheferna fick även möjlighet att kommentera resultaten vilket lockade till många goda skratt. Jag kommenterar inte resultatet mer ingående då det måste bedömas att omfattas av försvarssekretess. Klart är att di gamble var nöjda med ÄS och subbarnas insats. Vi ser fram mot att få deltaga i nästa års ”sämsta lillejul någonsin”.

TEXT RUTGER BANDHOLTZ
FOTO RUTGER BANDHOLTZ, BERNT WEINEBRANDT

Batteri HG julafton 1941. Gösta Ensgström fyra från vänster.

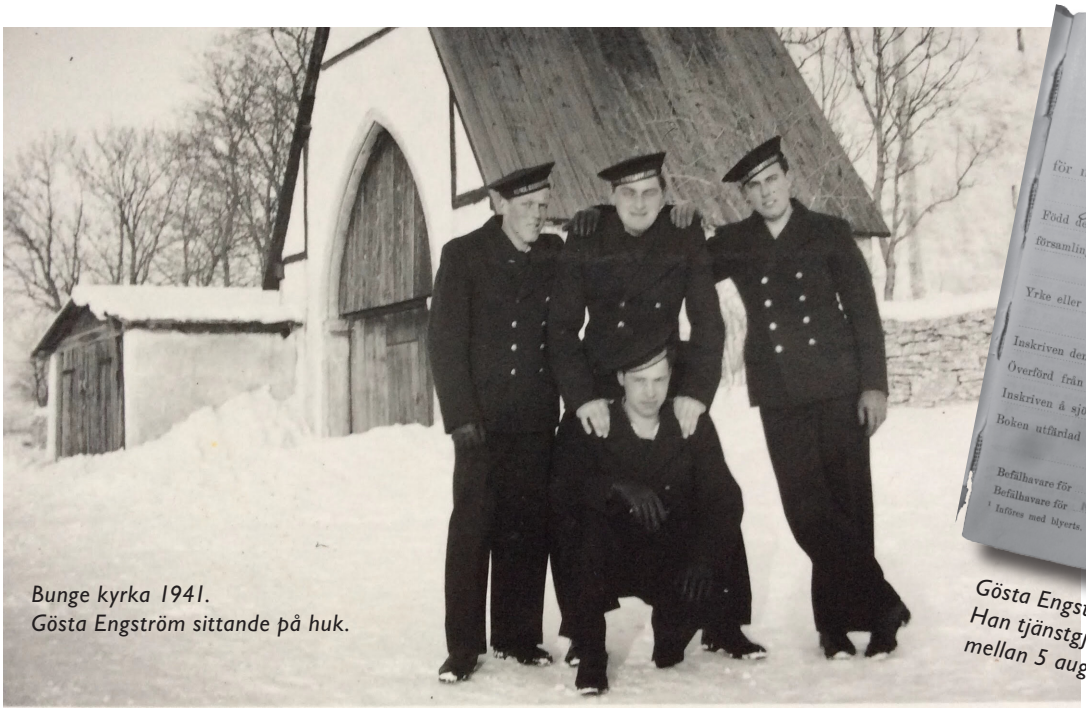

Gösta Engström vid KA 3:s minnesten i Fårösund i augisto 2018.

En verklig veteran på besök

En dag i början på augusti hade jag nöjet att guida en av kamratföreningens senaste medlemmar, Gösta Engström. Vi tog en tur både inne på det gamla regementsområdet, runt på samhället och sedan vid marindelen. Inget märkvärdigt kan man kanske tycka. Men det är det förvisso. Gösta är 97 år ung, ryckte in vid KA 3 den 5 aug 1941 vid 1. kompaniet och ryckte ut den 25 oktober 1943 och gjorde därefter ett antal repövningar, den sista 1961. Han utbildades till signalist och tjänstgjorde både i växeln i kanslihusets källare och på batteri Hultungs. Ett av de befäl han minns förutom överste Cederlöf var furiren Sune Essemyr som var vid batteri Hultungs. Vid besöket åtföljdes Gösta av sin yngste son Tony, som för övrigt fullgjorde sin värnplikt på HMS Visborg. Marinen ligger tydligen i blodet. Gösta var mycket nöjd med besöket och såg fram emot att återkomma då han firar sin 100-årsdag.

TEXT RUTGER BANDHOLTZ
BILD RUTGER BANDHOLTZ, OKÄND

Bunge kyrka 1941.
Gösta Engström sittande på huk.

Gösta Engströms väl tummade inskrivningsbok. Han tjänstgjorde sammanlagt 717 dagar mellan 5 augusti 1941-9 maj 1945.

Hög stämmning och trevligt i Karlskrona hos KA 2:arna

KA 3-are vid 21an på Aspö.

2018 års kamratföreningsträff genomfördes i Karlskrona med KA 2 kamratförening som värd. Detta var den andra i raden av träffar sedan traditionen med träffar återupptogs efter att ha legat i dvala i knappt tio år.

Förra årets träff på Berga med Vapenbröderna som värd blev mycket lyckad och uppskattad så förväntningarna på årets träff var höga. Fredagen den 24 augusti tog vi, 21 förväntansfulla KA 3:are, morgonbåten till Oskarshamn och vidare till Pottis. Där anslöt ytterligare sju kamrater till vårt glada gäng. Med våra vänner från övriga kamratföreningar, utom KA 5, deltog totalt 97 personer i träffen.

Efter ankomst till parkeringen vid Finskan blev vi transporterade över till Kungsholms fort som var vår bas under besöket. Välbekant miljö för vissa och en ny upplevelse för andra. KA 2 kamratförenings ordförande Peter Glimvall hälsade oss välkomna i anslutning till kaffet som serverades efter ankomsten. I Fortets filmsal bjöds vi sedan på en historisk exposé över Kungsholms fort som idag är världens äldsta kontinuerligt befästa militäranläggning, då den har varit bemannad ända sedan 1600-talet.

Högtidsmiddagen i stora matsalen med sina tegelväggar och valv.

På kvällen denna första dag avhölls högtidsmiddagen med inbjudna gäster i stora matsalen med sina tegelväggar och valv. Peter Glimvall hälsade välkommen till bords. Stämningen var hög, ljudnivån understundom nästan ”smärtsam” endast avbruten av kända kustartillerisånger och några tal.

Lördagen bjöd på besök på Marinbasen som genomförde ”marinens dag” med en mängd aktiviteter och uppvisningar, genomgång om förbandets verksamhet av chef och hans ställföreträdare. Bland alla aktiviteter och utställningar hittade vi en 12/80-pjäs som visades upp av fd artillerister från KA 2. Pjäsen vårdas nu av Museum för rörligt kustartilleri som försöker återställa pjäsen i originalskick efter att ha hämtats från ett annat museum i nordvästra Skåne där den ”mixtrats” med en hel del före hämtningen. Efter besöket på Marinbasen åkte vi en tur runt i Karlskrona till de gamla KA-etablissemangen som flera av deltagarna väl kom ihåg från tidigare tjänstgöringar. På kvällen samlades vi åter i fortets matsal för ännu en trevlig och välsmakande måltid. I anslutning till middagen passade jag, som ansvarig för nästa kamratföreningsträff, på att tacka KA 2 kamratförening för deras arbete med denna kamratföreningsträff och informerade även om 2019 års kamratföreningsträff som vi gotlandskustartillerister ansvarar för.

2018 års kamratföreningsträff avslutades med ett besök vid Museum för rörligt kustartilleri, beläget på Aspö i Karlskrona skärgård. Ett mycket välordnat museum med allt som hör det rörliga kustartilleriet till. Pärlan får nog anses vara den nyligen iordningställda 21:an som åtminstone utseendemässigt var i nyskick. I museet finns även ett minnesrum över KA 2. Ett besök här rekommenderas.

Eftersom vi gotlänningar sällan behöver stressa hem, det finns ju som bekant en färja med avgångstid på kvällen, hann vi även med ett besök på Marinmuseum under några timmar innan vi ställde kosan hemåt.

En trevligt och välplanerad kamratföreningsträff som KA 2 kamratförening ska ha all heder av. Nästa år är det vår tur. Då är det Fårö som är bas för träffen den 30/8 – 1/9. Väl mött!

TEXT OCH BILD RUTGER BANDHOLTZ

De 110 deltagarna minglar på matsalens stora terrass innan högstidsmiddagen.

Två hellyckade dagar på Fårö

Knappt hade några av oss kommit hem från kamratföreningsträffen i Karlskrona förrän det var dags för ett nytt kamratföreningsevenemang. Vid vår senaste återträff 2015 var alla deltagare överens att det skulle vara lite tätare mellan återträffarna. Vi bestämde då att vi skulle träffas 2018 då vårt regemente skulle firat sitt 80-årsjubileum. Och så blev det.

Helgen den 7 – 9 september samlades vi återigen på Fårö kursgård. Huvuddelen av deltagarna anslöt på fredag etermmiddag. Många glada återseenden blev det. Under den enklare, snapsvänliga måltiden på kvällen, var stämningen på topp. En bra uppvärmning inför lördagens högtidsmiddag.

Efter frukosten på lördagen, då även övriga deltagare anlänt, var det dax att ge sig ut i kulturens värld. På förmiddagen promenerade vi från kursgården till Bergmancentret. Med anledning av att det i år var 100 år sedan Ingmar Bergman föddes hade man arrangerat en stor utställning om honom. Besöket inleddes med att personal ur Bergmancentret informerade oss om personen Ingmar Bergman och hans liv och gärning på Fårö. Efter informationen besökte vi sedan utställningen som visade upp en mängd foton på platser och människor och föremål med koppling till den store regissören.

Efter lunch var det uppsittning i bussarna för en guidad tur i Bergmans fotspår på Fårö. Fåröbon Kerstin Karlström guidade kunnigt och initierat oss runt. Det hon inte vet om Fårö, Ingemar Bergman och Bergmancentret är inte värt att veta. Vi besökte inspelningsplatser från en rad kända filmer och ett par mer ”turistinriktade” platser som Digerhuvud och Engelska kyrkogården på Ryssnäs.

Klockan 18 var det samling för aftonens högtidsmiddag. Efter inledande mingel på matsalens stora terrass var det dags för de 110 deltagarna att gå till bords. Som sig bör inleddes

Guidning i Bergmans fotspår Kerstin Karlström, här ett stopp vid Bergmancenter.

Besökarna vid flyg och marin på Gotlands Försvarsmuseum var mycket nöjda vad de fick se. Och berömde hur mycket som hade hänt sedan förra Återträffens besök för tre år sedan.

måltiden med en snapsvänlig förrätt vilket naturligtvis lockade fram ett antal, för oss kustartillerister, välkända snapsvisor. Som huvudrätt hade kursgårdens personal komponerat en mycket välsmakande buffè. Stämningen var verkligen hög och de som önskade hålla tal eller utbringa en skål hade svårt att göra sig hörda. Kvällen avslutades i Stopet med du café avec le petit verre.

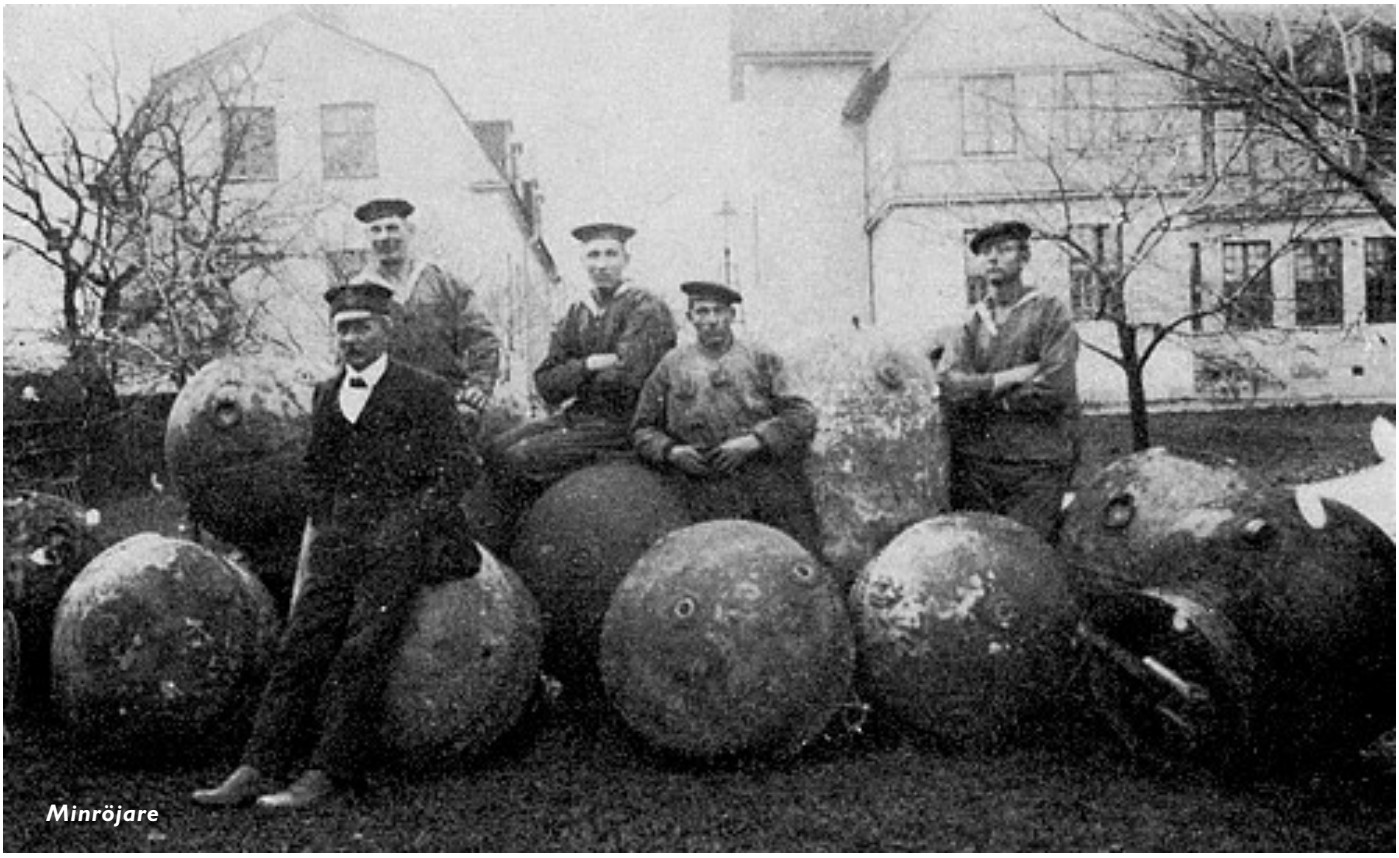
Söndagens program inleddes med information om den pågående utbyggnaden av det gotländska försvaret. En nog så aktuell fråga. Överstelöjtnant Kermith Larsson, gammal KA 3:are, känd av de flesta i församlingen, höll i informationen. Kermith är numera chef för Gotlandsgruppen, en befattning som även tidigare innehafts av KA 3:are. Efter genomgången var det dags att ta farväl av Fårö för denna gång och ställa kosan mot Tingstäde för ett besök vid Gotlands försvarsmuseums flyg/marindel. Här fick vi som jobbar med museet visa vad som hänt sedan senaste besöket 2015. Det konstaterades att vi gjort ett gott jobb och besökarna var nöjda med vad de fick se. Efter avslutande fika med Evas hembakade frallor avslutades 2018 års återträff. 2020 är det dags för nästa. Väl mött då!

Vi har fått många uppskattande kommentarer efter återträffen. De som planerat och genomfört det hela med den äran är Eva och Bernt Weinebrandt och Per-Jan och Bisse Carlsson. Stort tack.

TEXT OCH BILD RUTGER BANDHOLTZ

Hogtidsmiddagen med KA 3:s fanor i fonden.

Minröjare

Omkom i kampen mot minfaran

På morgonen den tredje maj 1918 förberedde sig sergeanten Erik Gunnar Janze sig för dagens uppdrag. Han var minör tillhörande Vaxholms kustartilleriregemente och tjänstgörande vid kustartilleriets detachement i Fårösund och han var vad vi idag kallar för specialistofficer.

Nu skulle han iväg och desarmera ytterligare en mina, som flutit iland vid Gotlands kust. Janze hade stigit upp tidigt och tagit avsked av hustrun Hermanna och sina två barn, Sven, två månader och Inez, två år. Han hade fått i uppdrag att undersöka och oskadliggöra en ilandfluten mina i Kräklingbo socken, som rapporterats in dagen innan. Dyrt och heligt hade han lovat hustrun att inte ge sig i kast med någonting han inte var absolut säker på. Familjen hade redan drabbats av sorg två gånger, då de mist två av sina barn.

Han tog cykeln med sig, åkte buss och tåg till Dahlhem, där klev han av. Sedan cyklade han till bonden Jacobsson på Rågåkra gård vid Skarnviken. Bonden Jacobsson och drängen Westman befann sig ute på åkern, för vårbruket var i full gång. De visade honom platsen där minan låg. Drängen Westman hade hittat den någon dag innan vid stranden. Oklokt hade han burit upp den bit på land och lagt den där på strandängen. Minan visade sig vara av ett slag som Janze aldrig sett förut. Den var liten, vägde bara en bråkdel av vad de vanliga sjöminorna vägde och var utformad som en boj. Den hade bara ett tändrör, men på det satt det två smala vingar som stack ut åt sidorna. Kanske en ny sorts vaktmina, en sådan man placerar bland de vanliga minorna, för att försvåra svepning av minfält. De krigförande har under kriget lagt ut mängder av minor, i olika fält, i hela Östersjöområdet. Det finns siffror på över 65000 stycken. De undermåliga förankringarna hade börjat släppa och minor av alla slag flöt fritt omkring på havet. Janze och hans arbetslag har redan sprängt eller tagit vara på ett stort antal, så han var mycket erfaren.

Smällen blev förödande

Janze var ivrig att komma igång med arbetet, för nyfikna var på väg, så han beordrade de båda civilisterna att avlägsna sig. Jacobsson beordrade i sin tur, Westman att återgå till vårbruket. Missnöjd lommade han iväg, medan Jacobsson själv lade sig bakom en liten stenmur en bit bort. På håll bevittnade Westman hur Janze studerade minan, lade sig ner bredvid den och började göra något med den. Han hade troligen bestämt sig för, att tändröret fungerade som på vilken mina som helst.

Smällen blev förödande. Ett kraftigt ljussken lyste hastigt upp och luften fylldes av rök, splitter, sten och mänskliga lämningar. Knallen ekade genom flera socknar. Jacobsson hade inte varit tillräckligt långt bort, så han omkom han också. Någon noterade klockslaget, 11:34.

Redan dagen efter stod runan för Janze och Jacobsson i tidningen. Kvarlevorna man hittade efter Janze, var inte mer än att de rymdes i en margarinlåda (ca 4,5 kg). Kistan levererades, inte helt pietetsfullt, någon kväll senare direkt hem till änkan. Begravningen blev desto ståtligare, med parad från detachementet och upp till kyrkan med militärorkestern före. Det hölls tal och togs farväl.

Instruktion om handhavande

Från Waxholm anlände i all hast löjtnanten Daniel Bengtsson, en tidigare arbetskamrat till Janze. Han fick ersätta honom i hans värv och han hann knappt installera sig förrän han måste rycka ut och röja fler minor, av samma sort. Först flera stycken i Ljugarn och sedan en i Slite hamn. Den han tog hand om i Slite hamn, lyckades han bogsera ut till Enholmen. Där kunde han och några kollegor, genom några mycket försiktiga

Sergeanten vid K. Kustartilleriet Erik Gunnar Janze född 1/11 1882 död 3/5 1918.

Vid minnesstenen i slutet av april i år samlades hembygdsföreningens ordförande Ingemar Nyström, Barbro Ahlqvist och Ann-Mari Rickardsson. som är barnbarn till änkan Jacobsson och drängen Wessman, (änkan Jacobsson hade gift om sig med Wessman).

manövrer och en god portion tur, dela på minan och separera tändanordningen från laddningen. Bland annat tack vare att mekanismen angripits av rost. Nu kunde man studera och se med vilket försåt minan var konstruerad. Resultatet blev en instruktion, som skyndsamt förmedlades inom marinen.

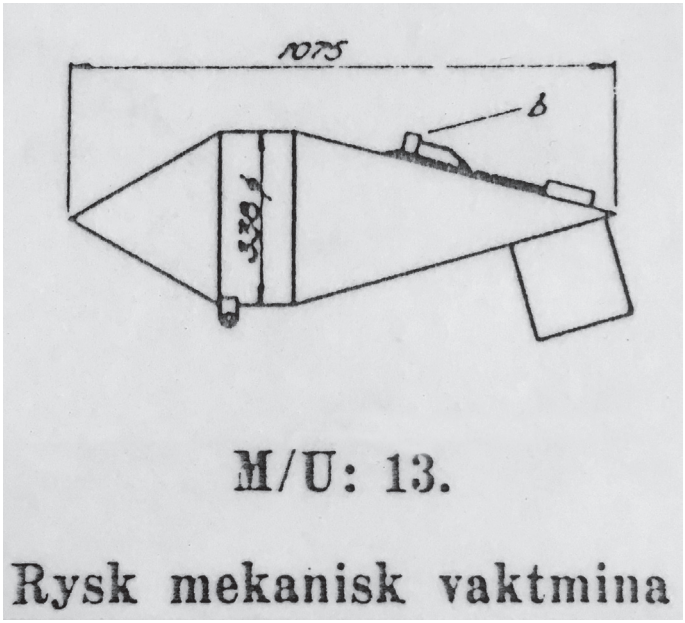
För Västerviksborna kom dock instruktionen för sent. Samma dag som Janze förolyckas, halade en fiskare upp en liknande mina där. Han tog hem den och placerade den i sin fiskebod. Tre dagar senare anlände minröjare från flottan och under flytten av minan tillbaka ner till bryggan, detonerade den. Tio man omkom. Fyra av dem var minörer.

I instruktionen, som är kort och enkel, står det: ”M/U: 13, Rysk mekanisk vaktmina. Vikt: 26 kg. Laddning: 11 kg, blandning på pikrinsyra och trinetrokresol.” En desarmering beskrivs, men i princip menas på att minan är för farlig och skall sprängas. En senare beskrivning kallar den för Strand- och flodförsvarsmina, med produktionsstart 1915.

Minnesstund 3 maj 2018

KA 3:s grand old lady, Barbro Ahlqvist, fick möjligheten att besöka platsen för olyckan i slutet av april, tillsammans med barnbarnet till änkan Jacobsson och drängen Wessman, Ann-Mari Rickardsson, och Hembygdsföreningens ordförande Ingemar Nyström. Gotlands Allehanda visade ett stort intresse genom journalisten Per Leino, som gjorde ett fint reportage i Gotlands Allehanda lördagen den 28 april. Barbro Ahlqvist kom att bli mycket god vän med änkan Janze och har varit till stor hjälp med att bevara minnet av händelsen.

Den tredje maj i år, klockan 11:34 bad Rutger Bandholtz, ordförande för Gotlandskustartilleristernas kamratförening, de närvarande kamraterna att inleda en tyst minut. Platsen var Bunge kyrkogård, sydöstra delen, vid en gravvård, utformad som en brusten svart marmorpelare. På gravvården kan man läsa: ”Sergeanten vid K. Kustartilleriet Erik Gunnar Janze f 1/11 1882 d 3/5 1918. Fallen i uppoffrande kamp mot minfaran. Kamrater och vänner reste vården.”

I instruktionen ”M/U: 13, Rysk mekanisk vaktmina", som är kort och enkel, står det bland annat att minan är för farlig och skall sprängas.

TEXT JOHN STÖVRING

BILDER BARBRO AHLQVIST PRIVATA SAMLING, KAMRATFÖRENINGEN GOTLANDS-KUSTARTILLERISTERNAS SAMLINGAR, JOHN STÖVRING-NIELSEN, OKÄND

Källor.
Sagesman: Barbro Ahlqvist, Visby.
Skriftliga tryckta källor: GT 28/3-1992, Borgskum 1965 nr 1, Flottans män 2018 nr 1
Otryckta källor:
Övriga anteckningar, brev och trycksaker hos Barbro Ahlqvist.

Posttidning B
FÖRSVARSMAKTEN
P 18, A 7, Lv 2, KA 3 kamratföreningar
Poste Restante
Göran Hellström
621 00 VISBY

Bild: John Lantz

**HEMVÄRNET LÖSER UPPGIFTER ÖVER HELA ÖN.
KOM MED DU OCKSÅ.**

WWW.FORSVARSMAKTEN.SE **WWW.HEMVARNET.SE**

”Hemvärnsförbanden är utformade för att kunna verka vid ett väpnat angrepp.”
(Handbok Hemvärn 2018, sid 13.)

På Gotland består bataljonen av en stab med ledningspluton, två bevakningskompanier, ett insatskompani, en flyggrupp och en båtgrupp. Soldaterna och specialisterna gör 4 eller 8 övningsdygn per år.
Vi rekryterar via Hemvärnet och ett antal frivilligorganisationer.

Gör din intresseanmälan via www.hemvarnet.se eller tag kontakt med
Andreas Björklund 0723 88 10 65 andreas.bjorklund@mil.se

HEMVÄRNET
GOTLANDS HEMVÄRNSBATALJON